

TISKOVINA

Poština plačana pri pošti Slovenj Gradec

Cena: 5,80 EUR

leto: XLV

avgust/september 2013

številka: 8-9

GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.

Viharnik

Gozdarstvo • Gozdno-lesna veriga • Kmetijstvo • Veterina • Čebelarstvo • Zdravstvo • Šparovni kotiček

45^{LET}

Leto je naokoli • To smo mi • Malha smeha • Razširimo obzorja • Prgišče zgodovine

LESO
TEKA

Listnica uredništva

Viharnik – ustvarjen v socializmu, napreduje v kapitalizmu

Silvo Pritrznik, univ. dipl. inž. gozd., direktor GG SG

Tovarne in skupnosti so imele že v preteklosti svoja glasila. Oblikovalsko sicer skromna, z nadzorovano in izbrano vsebino, a vendarle je preko njih delovno ljudstvo dobilo pravico ter možnost do informacij v delovnem in družbenem okolju.

Tako je tudi revija Viharnik nastala v obdobju socializma, v času, ko materialnih sredstev ni bilo v izobilju, ljudje smo živeli skromno in varno v okviru lastnih zmožnosti. Imeli smo občutek socialne varnosti, živeli smo s ciljem enakopravnosti in delovali smo povezovalno. Družba je skrbela za družinsko varnost, možnosti šolanja so bile dane vsem, zdravstvena varnost je bila zagotovljena, zaposlitev po zaključku šolanja je bila sama po sebi umevna. Vsi smo bili delovno ljudstvo, država je bila naša, gospodarski razvoj je diktirala centralna politika, ki je na območju Koroške med drugim postavila

relativno sodobno tehnološko lesno industrijo, sicer tržno usmerjeno v jugoslovansko tržišče, ki je dopuščalo kar nekaj organizacijskega balasta in je bilo zaradi tega na drugih trgih nekonkurenčno. Slovenci smo bili gospodarsko najuspešnejši v združbi takratnih republik. Jugoslovansko tržišče je bilo dovzetno za slovenske blagovne znamke. Slovenci smo bili smučarji in delovni ljudje. Verjeli smo v poslanstvo, ki nam je bilo dano, in ga ob vsakodnevnem ponavljanju tudi sprejeli kot eno izmed vrednot življenja.

Ko smo se Slovenci ločili od jugoslovanskih narodov, smo videli še svetlejšo prihodnost in posledično smo imeli velika pričakovanja. Postali smo delovno še bolj zagnani in se preko noči približali življenjskemu standardu, kakršnega smo v preteklosti poželjivo opazovali na severni strani Alp.

Zaživeli smo pod načeli kapitalizma. Danes imamo materialnih sredstev v izobilju, ljudje živimo nad svojimi zmožnostmi, socialna varnost je še vedno na nivoju, vendar se že pojavljajo vprašanja, ali bomo lahko takšno socialo dosegali tudi v prihodnje. Enakopravnosti že nekaj časa ne poznamo, slovenski narod je vedno bolj socialno-družbeno in politično razdvojen. Zdravstvo funkcionira samo za zdrave ljudi. Mladi nimajo možnosti za zaposlitev. Izobraževalne ustanove producirajo formalno izobražene kadre, ki jih v realnem sektorju ponovno izobražujemo. Država nima strateške politike na področju gospodarstva. Na Slovenijo smo ponosni samo še ob kakšnih športnih uspehih. Da smo Slovenci še vedno smučarji, potrjujejo uspehi Tine Maze. Še vedno smo delovni ljudje, a naše delo je nekonkurenčno. Država obremenjuje plače in dopušča sivo ekonomijo. Nekoč smo imeli razkošne službe tako v združenem delu kot v državno podpornih službah. Danes ima gospodarstvo vedno bolj vitko organizacijo, upravne službe pa se na račun gospodarstva debelijo. Lesna industrija na Koroškem je tehnološko, organizacijsko in tržno nepovezana. Sprašujem se, ali je to pričakovani napredek ... Seveda nismo Slovenci sami krivi, če ne bi prišlo do zaostritve na svetovnem trgu, bi mogoče še uspeli.

Prav gotovo pa je viden napredek v reviji, ki jo imamo pred sabo. Imamo barvni Viharnik, ki je na Koroškem eden redkih podjetniških informatorjev, v slovenskem prostoru tudi eden izmed redkih promotorjev dogajanj na področju gozdarske stroke. Na tem področju je napredek viden in dosežen!

Ob 45. letu izhajanja revije čestitam aktualni urednici Marti in seveda ldi kot bivši, članom uredniškega odbora, piscem člankov in seveda bralcem. Brez povezanosti, nesebičnosti, veliko vložnega dela, ki ni vedno ustrezno nagrajeno, dobre volje in entuziazma prav gotovo ne bi uspeli in v kapitalizmu tudi GG ne bi imel svojega glasnika.

Zavod za gozdove ob Viharnikovem jubileju

Spec. Milan Tretjak, univ. dipl. inž. gozd.
vodja ZGS OE SG

Od zadnje okrogle Viharnikove obletnice je minilo pet let. Pet let je malo ali pa veliko, odvisno s katere perspektive gledamo na časovne horizonte in kakšen vpliv imajo na naše življenje. Slovenija je od svoje osamosvojitve dosegla zavidljive mednarodne uspehe: sprejeta ustava, mednarodno priznanje, sprejem v Organizacijo združenih narodov, vstop v EU in NATO, uspešno predsedovanje svetu EU itd. Skratka, postala je suverena država, socialno varna, gospodarsko uspešna in vzor ostalim tranzicijskim državam. Zadnjih zgodovinsko usodnih pet let si bomo Slovenci gotovo zapomnili, saj se je zgodba o uspehu tako rekoč preko noči spremenila v najbolj črn scenarij v zgodovini naše države. Že res, da je prišlo do globalne gospodarske krize, ampak to nima nič skupnega z ropanjem in plenjenjem slovenskega kapitala, divjimi lastninjenji in mrežnimi povezavami kvazicentrov ekonomske moči. Taista politika, ki je vse to omogočila, pa najsi bo leva ali desna, nas danes uči, kako naj stiskamo pasove, varčujemo, se odpovedujemo, žrtvujemo in ne vem kaj še. V bistvu pa so vse "strokovne racionalizacije" in "vitkosti" podrejene enemu samemu cilju, prilagoditi se trenutnemu finančnemu

kolapsu Slovenije, zato ne prinašajo niti dolgoročnih niti trajnih rešitev. Najprej bo treba sanirati banke in pognati gospodarsko rast. Dokler tega ne bo, so vsi drugi ukrepi varčevanja metanje peska v oči. Grčija je jasen primer takšnega neuspelega eksperimenta. Žalosti pa me, da je zaradi tega toliko ljudi na robu življenjske eksistence, in skrbi me, ker ni jasnega cilja in ustreznih ukrepov iz nastale situacije. Ta hip še gotovo ne. Danes smo v težkem in resnem položaju, ker smo poleg gospodarskega izgubili tudi moralni kapital. Če ne bo v slovenski krizi izhoda iz krize vrednot, ne bo prišlo do ekonomskih in socialnih sprememb in to je dejstvo.

V gozdarstvu se je trenutna situacija odražala tako v strokovnem kot v ekonomskem smislu. V zadnjih nekaj letih smo število zaposlenih v Območni enoti Zavoda za gozdove Slovenj Gradec zmanjšali s 57 na 46, izvedli notranjo

reorganizacijo krajevnih enot in revirjev, racionalizirali zaposlene na načrtovanju, bistveno zmanjšali materialne stroške za poslovanje in prevoze. V istem času se je število zaposlenih na Centralni enoti v Ljubljani povečalo za tretjino. Toliko o varčevanju in racionalizacijah! Zavod za gozdove Slovenije je eklatanten primer varčevanja v javnem sektorju: siromašenje regijskih in krajevnih izpostav na eni strani ter na drugi strani centralizacije v Ljubljani. Odgovorni na ministrstvu pravijo, da je sedaj "na mizi racionalizacija" območnih enot. Oni že vedo. Vsa ta leta smo se in se še vedno trudimo, da bi ti eksperimenti reorganizacij imeli čim manj vpliva na delo z lastniki gozdov. Menim, da smo bili vsaj na tem področju uspešni, vse naloge iz programa dela pa vendar ne bodo opravljene, vsaj tako kvalitetno ne, kot bi si želeli. Prihajajoče centralizacije in racionalizacije služb bodo nesporno imele dolgoročne posledice, saj posledično siromašijo pokrajine.

In kaj predlagamo? Ne sprašujmo se, kaj bo gozdarstvo storilo za nas, temveč kaj moramo mi storiti za gozdarstvo. Potrebujemo samostojno organiziranost gozdarstva na regijskem nivoju. Vse subjekte gozdarstva v regiji je treba preudarno in dolgoročno stabilno povezati v enovito gozdarsko podjetje, ki bo strokovno, ekonomsko samostojno in neodvisno opravljalo vse dejavnosti, ki so potrebne za trajnostni razvoj gozdov in zagotavljanje kvalitetne lesne surovine za primarno in v končni fazi za finalno industrijo. Ne potrebujemo centralne enote ZGS, ne kmetijsko gozdarske zbornice, ne združenja za gozdarstvo, ne združne zveze in podobnih institucij s sedežem v Ljubljani. Morda le agencijo za gozdarstvo, ki bi skrbela za zbiranje in analizo podatkov na državnem nivoju. Regijska organiziranost je predpogoj za uspešno funkcioniranje gozdarstva ter zagotavljanja primernih količin in kvalitete lesne surovine v Koroški regiji. Šele od te faze dalje pa so mogoča razmišljanja o ekonomsko uspešnih in predvsem učinkovitih povezavah z lesno industrijo oz. o tako imenovanih lesnih verigah, ki so trenutno tako aktualne. Ne pozabite, mi smo lesno verigo že zdavnaj imeli, Lesno, namreč. Predvsem zaradi nas samih, in tudi te lastne izkušnje, je treba trezno premisliti in postaviti trajnostno ter ekonomsko uspešno gozdarstvo v povezavi z lesno industrijo.

Upam, da se bo vsaj nekaj od zapisanega ob naslednjem okroglem jubileju Viharnika uresničilo, ki pa se je ne glede na krizne razmere v Sloveniji vsebinsko in oblikovno permanentno izboljševal. Čestitam!

45 LET

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje na obisku

Marta Krejan, prof.

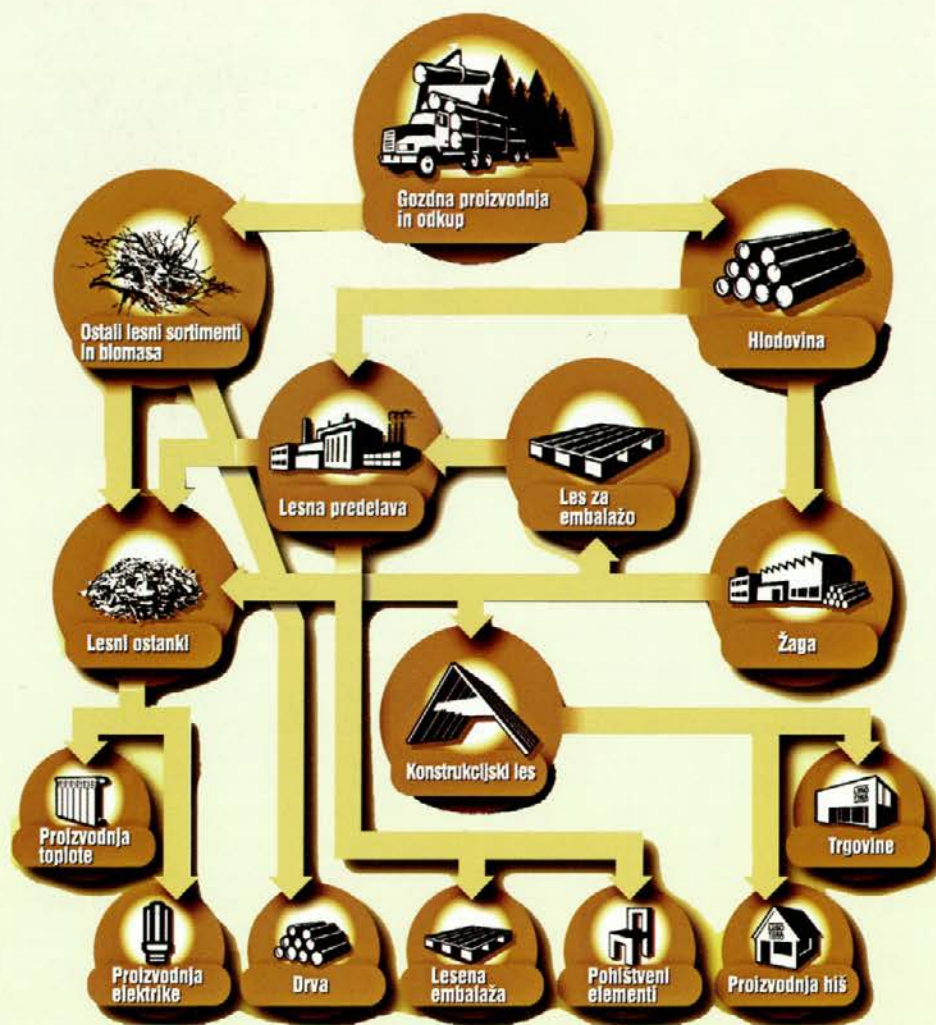
Minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan je v sredo, 4. 9. 2013, skupaj s svojo ekipo obiskal Koroško.

Dopoldne se je srečal z zaposlenimi v organih ministrstva (Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Inšpektorat za kmetijstvo in okolje) in na upravnih enotah, kjer so se posvečali predvsem težavam, s katerimi se srečujejo pri delu, in se seznanili s stanjem na Koroškem, o kakršnem s terena poročajo kmetijske službe in Zavod za gozdove.

Mag. Židan je dopoldne na novinarski konferenci izpostavil kohezijske projekte. Okoljska kohezija predstavlja skupno 640 milijonov evrov evropskih in domačih sredstev, ki so bila po ministrovih besedah v minulih letih slabo izkoriščena. Večji koroški projekti so KOCEROD (Koroški regijski center za ravnanje z odpadki, ki predstavlja potrebno infrastrukturo za reciklažo in predelavo na lokaciji v Mestni občini Slovenj Gradec in odlagališče preostanka komunalnih odpadkov v občini Prevalje), projekt odvajanja in čiščenja odpadnih voda v porečju zgornje Drave, projekt odvajanja in čiščenja odpadne vode v porečju Meže, med načrtovane projekte pa spadata tretji sklop oskrbe s pitno vodo v porečju Drave, ki še nima dodeljenih sredstev, in drugi sklop projekta odvajanja in čiščenja odpadne vode v porečju Meže, ki je v usklajevanju na ministrstvu.

Težave pri projektu KOCEROD so predvsem pri pridobivanju okoljevarstvenega dovoljenja za končno odlagališče odpadkov na območju občine Prevalje, pogoj za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja je namreč izselitev prebivalcev v območju 300 metrov od roba deponije, ta pa ni izpolnjen. Minister je z državno sekretarko mag. Andrejo Jerina obiskal Regijski center za ravnanje z odpadki državna sekretarka mag. Tanja Strniša pa je med tem obiskala kmetijo Brede Gnamuš.

Vsi predstavniki ministrstva so popoldne obiskali naše Gozdno gospodarstvo, kjer jim je direktor

Silvo Pritržnik predstavil delovanje gozdno lesne verige. Minister je bil vidno navdušen nad našimi aktivnostmi in trdom za izkoristek slovenskega lesa in njegovo predelavo. Naši bralci in bralke že vedo, da se v podjetju trudimo za vzpostavitev popolne gozdno lesne verige (od primarne predelave do končnih izdelkov), kar pomeni, da želimo in hočemo, da se les, posekan v naših gozdovih v celoti obdelava in oblikuje v končne izdelke pri nas. Gozdarstvo je naša osnovna dejavnost, ki zajema pridobivanje lesa iz koroških gozdov, primarna predelava pa je novejša dejavnost, organizirana v Otiškem Vrhu in Radljah. Imamo trgovine, kjer nudimo orodje in opremo za gozdarstvo, lesne produkte, mizarske storitve, orodje in opremo za krovce, vrtnarje, sadjarje, gradbenike ter servis manjših naprav in orodij. V povezanem podjetju GG Inpu projektiramo, sušimo les, proizvajamo embalažo in toploto iz lesne biomase ter distribuiramo les kot energent. Z ustanovitvijo podjetja Lesoteka hiše smo se lotili gradnje lesenih masivnih hiš,

lesenih teras in fasad, ostrejših in vrtnih hiš. V letu 2012 smo gradili stanovanjsko hišo v Avstriji, izdelali in postavili konstrukcijo za največji hlev v Šentilju pri Velenju, leseno macesnovo fasado na objektu Inkubator v Slovenj Gradcu. Naša zgodba od gozda do hiše se zaključuje v cilju, da čim več lesa, pridobljenega iz koroških gozdov in primarno predelanega na žagi v Otiškem Vrhu, vgradimo v lesene objekte in konstrukcije.

Koroška je v 70 odstotkih poraščena z gozdom, kar pomeni, da imamo resnično velike možnosti za razvoj lesne predelave, letni prirastek pa izkoriščamo le polovično. To se dogaja tudi zaradi tega, ker nimamo primerne lesnopredelovalnega centra, za katerega pa imamo obstoječo strateško ustrezno lokacijo v Otiškem Vrhu. Gozdarsko lesna predelovalna industrija je ena od strateških panog v regiji, ki je razvojno-raziskovalno usmerjena za širše področje lesne predelave. Smiselno bi bilo torej formiranje celovitega lesnopredelovalnega centra, pri čemer je vsekakor izrednega pomena povezava

med subjekti, ki že nastopajo v naši regiji. Teh je na Koroškem okoli 53. Vse to smo predstavili ministru, ki se strinja z ugotovitvami in podpira razvoj lesnopredelovalne industrije na Koroškem.

Minister je s popoldanskim obiskom žagarja Danila Knapa spoznal tudi primer dobre prakse na področju upravljanja z lesom, s postankom na kmetiji Bogomirja Arbitra pa se je seznanil s primerom živinoreje s poudarkom na prireji mleka.

Na večernem srečanju s koroškimi župani in županjama so razpravljali o pomembnejših projektih naše regije.

Zvečer je minister do poznih nočnih ur neutrudno sodeloval na okrogli mizi na letališču, kjer je bilo prisotnih kar nekaj predstavnikov koroških kmetij, gozdarjev, prevoznikov in odkupovalcev lesa. Tema je bila "Novi izzivi v kmetijstvu in gozdarstvu" in se je vsebinsko nanašala predvsem na uvedbo prevoznic pri prodaji lesa in obremenitvijo kmetij s katastrskim dohodkom. Na okrogli mizi sta sodelovala še Jošt Jakša, direktorat za gozdarstvo, in Stanko Jamnik, direktor KGZ Celje. Pogovor je vodil Zdravko Krajnc.

Od gozda do hiše

Pomembno je in zelo dobrodošlo, da ministrstva dobijo odzive s terena in da sama vidijo, kakšno je dejansko stanje v naši državi in seveda v

posameznih regijah, sam papir vendarle marsičesa ne pokaže, kaj šele dokaže.

Minister Židan je bil navdušen nad našimi aktivnostmi in trdom za izkoristek slovenskega lesa in njegovo predelavo.

INPO prejel certifikat FSC

Marta Krejan, prof.

Svet za nadzor gozdov (Forest Stewardship Council *) je 25. avgusta 2013 na Pomurskem sejmu AGRA v Gornji Radgoni našemu podjetju GG Inpo podelil certifikat, ki pomeni, da je podjetje vključeno v nadzorno verigo (COC), ki sega od gospodarjenja z gozdom prek sečnje in transporta ter lesnopedelovalnih obratov do prodajalca. Certifikat je direktorju Inpa, Juretu Času, podelil minister mag. Dejan Židan.

Jure Čas (desno), direktor Inpa, je iz rok ministra Židana prejel certifikat FSC.

Forest Stewardship Council (FSC) je mednarodna neprofitna organizacija, ustanovljena leta 1993 z namenom spodbujanja odgovornega upravljanja

gozdov. Njena glavna orodja so določanje standardov, certificiranje in označevanje gozdnih proizvodov.

Informativni gozdarski storži v juliju in avgustu 2013

Gorazd Mlinšek, univ. dipl. inž. gozd.
ZGS OE SG

Poletje je najtoplejši letni čas. Pri nas (na severni) polobli se koledarsko poletje začne 21. junija in zaključuje 23. septembra, meteorološko poletje pa traja od 1. junija do zadnjega avgusta. Za nami sta zelo vroča poletna meseca. Sta meseca rekordov. Tudi na Koroškem so bili trije vročinski vali. Najbolj vroče in najbolj sušno je bilo na Primorskem in v južnem delu Slovenije ter v Prekmurju, manj občutna je bila suša na Koroškem. 8. avgusta je bila izmerjena najvišja dnevna temperatura v Sloveniji, v Cerkljah ob Krki so izmerili 40,6 °C. Letošnje poletje meteorologi glede na sušo, vročino in trajanje sončnega obsevanja uvrščajo med prve tri v več kot zadnjih 100 letih. V pogovoru za Nedeljski dnevnik (4. september 2013) je vremenoslovec Brane Gregorič poudaril, da je pogostost suš in vročinskih valov vse večja. Strokovnjaki opozarjajo, da suše pripomorejo k selitvi škodljivcev na kmetijskih pridelkih 3 km proti severnemu in južnemu polu.

Dolgotrajna suša vpliva negativno tudi na gozd. Zmanjša se prirastek, namnožitve škodljivih organizmov v gozdu se poveča, še posebno podlubnikov, večja je nevarnost za nastanek gozdnih požarov.

Pogled skozi propadajočo lovsko kočo Jagerhaus na lepe gozdove Črnega vrha in Uršlje Gore

Kako vroče in pestro pa je bilo na območju koroške regije? V juliju je prevladovalo jasno do delno jasno vreme, ki je bilo lokalno različno pretrgano z delno oblačnim ali s popolno oblačnostjo. Padavin je bilo zelo malo, te so se pojavljale v obliki lokalno različnih kratkotrajnih slabih neviht predvsem od 5. do 12. in 28. do 30. julija. Količina padavin je bila zelo mala. Na Koroškem so bile najnižje julijske dnevne temperature med 10 in 19 °C (21. in 29. 7.) in najvišje med 21 in 34 °C (29. 8. na Ravnah na Koroškem 36 °C). Lepo in zelo toplo vreme se je nadaljevalo do 20. avgusta. Prvih deset dni je bilo zelo vročih. Od 20. do 30. avgusta je prevladovalo deloma oblačno do oblačno vreme, zadnja avgustovska

dneva sta bila lepa. Najnižje dnevne temperature v avgustu so bile med 7 (16. 8.) in 19 °C. 20. avgusta je bila na Kredarici najnižja temperatura zraka 1 °C. Najvišje avgustovske temperature so bile od 11 do 36 °C (na izpostavljenih legah tudi 37 °C). V avgustu so se pojavljale padavine v obliki lokalnih kratkotrajnih neviht in rahlega rosenja, ki so bile bolj pogoste v drugi polovici meseca. V osmem mesecu je bilo manj vetrovno kot v sedmem.

29. julija je v popoldanskih urah zapihal zelo močan veter, ki je v nekaterih območjih povzročil zelo veliko škodo. Vrtinci vetra so povzročili največ škode v gozdnogospodarskih območjih Ljubljana in Celje. Gozdove je veter poškodoval tudi na Koroškem. Celotna količina po vetru poškodovanega drevja v Sloveniji je večja kot 50.000 m³, na Koroškem je veter poškodoval in izruval 6690 m³. V koroškem gozdnogospodarskem območju so bili najmočnejši vrtinci vetra v Krajevni enoti Slovenj Gradec (Mislinjska Dobrava, vznožje Uršlje gore – Spodnja Blatnica – zelo močni sunki, Podgorje, Sele), v Krajevni enoti Dravograd-Prevalje v katastrskih občinah Podgora, Navrški vrh, Leše. Gozdarji so evidentirali po vetrolomu poškodovano drevje tudi v KE Radlje (predvsem predeli okoli Vuzenice, Dravč) in v KE Črna (revir Mežica, Javorje). V območju OE Slovenj Gradec so bili vetrolomi na manjših površinah in posamezno, razen v Spodnji Blatnici. Poškodovano drevje mora biti pravočasno posekano in spravljeno iz

gozda, da je preprečena namnožitev škodljivih organizmov! V posamezne smreke so se naselili lubadarji, v preležano drevje se lahko naselijo razne glive, ki razvrednotijo ekonomsko vrednost lesa. V juliju in avgustu so bile zelo primerne temperature za razvoj podlubnikov, zato so se v nižinskih predelih pojavila nova žarišča lubadark že konec julija, predvsem pa v drugi polovici avgusta. Odkrivanje žarišč v poznopoletnem in jesenskem času je zelo težko. Krošnje lubadark so dalj časa zelene, iglice počasi rumenijo in se sušijo. Začenjajo pa odpadati že ob najmanjši sapi, a tudi ko ni vetra. Zato bodite lastniki gozda in izvajalci del v gozdu pozorni na odpadanje še skoraj zelenih iglic in veliko količino takšnih iglic pod krošnjami smrek. Zaradi suše se je na listavcih, predvsem pa na bukvah, rastočih na južnih pobočjih in grebenih, že na začetku avgusta obarvalo listje. Pa tudi krošnje macesnov so v avgustu postale že deloma rumene, ponekod pa zaradi nekaterih gliv (predvsem osip macesnovih iglic) na iglicah in poškodb po macesnovem molju sivo rumene.

Biotska pestrost daje gozdnemu prostoru posebno vrednost, ki jo težko ovrednotimo. Bogastvo slovenskih

Z odraslim drevjem porasla gozdna tla v revirju Pudgarsko na Smrekovcu so začela plaziti.

gozdov je v pestri zastopanosti rastlinskih in živalskih vrst. Za javnost postanejo zelo zanimive zveri, še posebno volk in medved, če se pojavita v zanju neznačilnem okolju. Volk v koroških gozdovih še ni bil opazen, bolj viden je medved. Medvedje pa imajo svoje poti skozi koroške gozdove že od nekdaj. Letos so enega videli Štajnerji in Peršakovi z Loma 9. julija pod Tomažovo kočo, opažen je bil na Košenjaku in na Pohorju. Lep dokaz, da se po naših gozdovih klati medved, so bile pobite ovce na Peci. Alojz Peršak, lastnik pobitih ovc, je 30. avgusta uradnemu cenilcu škod po zaščitenih živalskih vrstah v OE Slovenj Gradec Zdravku Miklašiču sporočil žalostno in zelo zanimivo novico. To je bil prvi škodni primer ocenitve škode, povzročene po medvedu, v Območni enoti Slovenj Gradec, zato je šel na pregled in ocenitev škode z lastnikom ovc poleg Miklašiča še drugi uradni cenilec iz ZGS OE Slovenj Gradec Bojan Kočnik. Pregledali so območje vrh Pece in našli osem ovčjih kadavrov. Obstaja možnost, da jih je nekaj padlo v prepad na avstrijski strani. Cenilca sta naredila zapisnik in ga poslala na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Gospodarjenje z gozdom in divjadjo je zapisano v gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtih. 4. julija 2013 je bila v prostorih KE Radlje javna predstavitev gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Radlje – levi breg (gozdovi na levi strani Drave v občini Muta, Radlje ob Dravi). Vsi uporabniki gozdnega prostora v tej enoti so lahko podali pripombe in dopolnili na 10-letni načrt.

Ko se pojavi suša, je v gozdovih povečana nevarnost nastanka požara. Tudi v koroških gozdovih je gorelo julija in avgusta. Na srečo so bili požari pravočasno opaženi, da so jih gasilci lahko hitro pogasili. 23. julija 2013 je v popoldanskih urah v gozdu kmetije Pristav na Lešah zagorel panj. Ogenj so pogasili kmetje sami s pomočjo cisterne, a se je 25. 7. na istem mestu začelo kaditi. Aktivirani so bili gasilci PGD Prevalje, ki so požarišče zalili z vodo in prekopali. Požar je povzročila strela. Strela je zanelila manjši požar 10. avgusta 2013 v gozdu nad Podvanjsko rido (Šajdniško) v Spodnjem Razborju. Požar so pogasili gasilci PGD Slovenj Gradec in PGD Stari trg. Gasilci so bili 11. avgusta ob 10.17 uri opozorjeni na izbruh manjšega požara

Revirni gozdar Peter Cesar in vodja KE SG Avgust Kunc pregledujeta vetrolom v Spodnji Blatnici, ki se je zgodil 29. 7. 2013.

ob robu Pustinkovega gozda na Poleni (Mežica). Gorela je tudi podrast v gozdu. Požar so pogasili gasilci PGD Mežica, a je še isti dan ob 22.06 ponovno zagorelo. Ogenj je bil pravočasno pogašen. V naravnem okolju OE Slovenj Gradec je bilo v juliju in avgustu registriranih še več požarov na negozdnih površinah, ki so za gozdarje neaktualni. Smo pa lahko veseli, da se manjši požari niso razširili v požare večjega obsega, kakršen je bil gozdni požar v težko dostopnih predelih Rogatca nad Podvolovljekom (OE Nazarje), kjer je ogenj uničil okoli 11 hektarjev pretežno varovalnih gozdov. Drugi največji požar je bil v Trstelu (OE Sežana), kjer je bilo uničenih 20 hektarjev gozda, gasilo pa ga je 800 gasilcev.

Razmesarjena ovca pod vrhom Pece – medvedov obrok, 30. 9. 2013. Foto: Zdravko Miklašič

Pri Popovi lipi in kapeli nad Lešami

V juliju postalo zelo pestro tudi na Riflovemu vrhu pri Prevaljah. Ose zapredkarice so v prvi polovici maja rojile v zelo velikem številu, samice so oplojene zlezle po deblih smrek na veje in na iglice izlegle jajčeca. Konec prvega tedna smo opazili spremembe barve krošenj smrek. Iz jajčec so se razvile gosenice, ki so

veselo žrle iglice in si iz tankih nitk ter ostankov obžrtih iglic in iztrebkov zgradile številne zapredke. V posameznih predelih so postale zelo presvetljene. Po 15. juliju so že masovno padale na tla in se zarile v zemljo. V zemlji so še bile ličinke os zapredkaric prejšnjih generacij. Letošnje poškodbe si je na Riflovemu vrhu 19. avgusta ogledal tudi vodja oddelka za gojenje in varstvo gozdov Zoran Grecs (ZGS). Na osnovi nadaljnjih opazovanj in štetja gosenic v izkopanih jamah v neposredni bližini vzorčnih jam iz leta 2009 ter poškodovanosti krošenj bomo dopolnili karto po zapredkaricah poškodovanih predelov gozda. Poškodbe ostajajo znotraj leta 2009 ugotovljene površine s poškodovanimi smrekami, povečala se je jakost napada v predelih, kjer je bila zastopanost os zapredkaric v prejšnjih letih manjša.

Revirni gozdarji so v obeh mesecih intenzivno označevali drevje v državnih gozdovih za leto 2014, posamezni so imeli veliko dela z odkazilom po vetru poškodovanih in podrtih dreves, veliko časa so porabili za odkrivanje novih žarišč lubadark. Marsikateri lastnik je še pred septembrom zaprosil za večje odkazilo drevja, ko za prevoz hlodovine še niso bile potrebne prevoznice. Prevoznice so zdaj obvezne, dobite jih na svoji krajevni enoti (ZGS). Prevoznice pa ni potrebovala naša ekipa lastnikov gozdov, ki je 25. avgusta na kmetijsko živilskem sejmu AGRA v Gornji

Tudi v Ponikvi, revir Završe, se zaradi jesenovega ožiga sušijo umetni in naravni sestoji velikega jesena.

Radgoni tekmovala v sekaških disciplinah. Na tekmovanje so se pripravljali pod vodstvom vodje KE Slovenj Gradec Avgusta Kunca in sodelavcev. Na sejmu je bila aktivna tudi Zdenka Jamnik (KE Radlje), ki je javnosti predstavila, kako s pomočjo gozdne pedagogike in drugih aktivnosti gozdarji na Koroškem seznanjajo javnost z vrednotami gozda.

Čiščenje pohorskih planj

Marta Krejan, prof.

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki je lastnik zemljišč na pohorskih planjah, je na razpisu za čiščenje planj izbral naše Gozdno gospodarstvo. Delo poteka pod nadzorom Zavoda RS za varstvo narave Maribor v okviru projekta Alpa (sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih), območje pa spada pod Naturo 2000, zaradi česar so zahteve in omejitve pri posegih v pohorsko naravo še toliko bolj stroge.

Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije.

Njen glavni cilj je ohraniti biotsko raznovrstnost za prihodnje rodove. Na varstvenih območjih želimo ohraniti živalske in rastlinske vrste ter habitate,

ki so redki ali pa so v Evropi že ogroženi. Sečnja je časovno omejena zaradi živali (divji petelin ...), prilagaja se košnji in upošteva športne objekte in poti ter

Planje naj ostanejo planje ...

kmetijska zemljišča. Seveda je pri delu treba upoštevati Pravilnik o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravi in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Ur. l. RS, št. 55/1994, 95/2004, 110/2008), ki predpisuje, kako sekati in obdelovati les na posameznih območjih; torej tistih, kjer je predvidena ročna sečnja, kjer je predvidena strojna sečnja, kjer so možne kombinacije ... Sečne ostanke (veje, vrhače) je treba po opravljeni sečnji odstraniti s travniških površin na predvidene lokacije skladiščnih prostorov. Izvajalec je zavezan k temu, da bo samoiniciativno ustavil dela, če se na pravilno-sečnih poteh pojavijo vidne poškodbe tal, ki presegajo določena merila. Po končanih delih (sečnja, spravo) je treba delovišče/sečišče ustrezno urediti.

Morebitne večje poškodbe travnišč bo na koncu ocenil predstavnik Zavoda za varstvo narave, se bodo pa takoj po končanem delu sanirale.

Zaposleni na Zavodu za gozdove so odkazali dobrih 3000 m³ lesa, ki raste na za delo precej zahtevnem terenu, kar je bil tudi eden od razlogov, da je bilo za izvajanje izbrano ravno naše Gozdno gospodarstvo. Jure Čas je povedal: "Z negozdne površine Mulejevega vrha in Ostruščice, planj, je treba spraviti vse drevje, veje, šture ... Cela drevesa z vejami vred s strojem spravimo na kamionsko cesto na skladišče, kjer odstranimo veje, debla skrojimo na primerne dolžine, veje in vrhove zmeljemo v zelene sekance, vse to pa potem s kamioni odpeljemo na našo

Človeška roka naredi, česar stroj ne more. Delo sekača ni enostavno.

žago ali kupcem. Vse, kar je možno, predelamo sami, zelene sekance pa porabimo za kurjavo. Česar ne potrebujemo, prodamo. Vsega ne moremo opraviti sami, zato imamo tudi podizvajalce. Morda marsikdo pomisli, da bo zaradi strojev poškodovanih veliko dreves, podrastje in da to slabo vpliva na živali, vendar to ne drži povsem, saj se glede tega strogo držimo predpisov, kot so časovna omejitev dela, prekinitev dela v primeru dežja – zaradi namočenih tal bi namreč preveč poškodovali podrastje, prostorska omejitev itd."

Zakaj je so ti posegi sploh potrebni, pojasnjujejo na Zavodu za varstvo

Jure Čas z Romanom Jeromlom na terenu

narave: V Sloveniji se na območju planin, kjer je sicer tradicionalno kmetijstvo, marsikje srečujemo z zaraščanjem, kar na eni strani predstavlja spreminjanje kulturne krajine, na drugi strani pa izgubljam rastlinske in živalske vrste, ki so za ta območja značilne, včasih tudi zavarovane. Ob tem pa se soočamo številnimi gorniki, kar pomeni, da se na istih območjih prepletajo interesi turizma in kmetijstva. Preko naših projektov želimo na naravi prijazen in sodobnemu času primeren način ponovno oživiti planine, upoštevaje izzive sedanjega časa, ki vključujejo dejstvo, da so turisti vse bolj zahtevni – npr. cenijo tradicijo, edinstvenost in avtentičnost – kar ravno v planinah še obstaja, ter obenem pomagati lokalnim prebivalcem, posebej kmetom, da bodo v lastnem okolju našli motivacijo in načine za preživetje ter prispevali h kratkim oskrbnim verigam.

Čeprav je videti drugače, se s tem, ko cela drevesa vedno po isti vlaki s strojem zvlečemo do kamionske ceste oz. do skladišča, naredi znatno manj škode, kot če bi jih obdelali na samem mestu poseka.

Posledice vetroloma konec julija

Strah pred povečanim razvojem podlubnikov

Peter Cesar, ZGS KE Slovenj Gradec

V popoldanskih urah 29. julija 2013 je močan veter zajel velik del gozdov na področju Krajevne enote Zavoda za gozdove Slovenj Gradec, o čemer so mediji delno že poročali.

Po strokovnem pregledu gozdov in evidentiranju poškodovanega drevja se je izkazalo, da so bili najbolj prizadeti prav gozdovi v revirju Sele, za katere skrbim že skoraj tri desetletja. Ves avgust je potekalo označevanje poškodovanega drevja v revirju, ki pa še vedno ni v celoti zaključeno. Po zbranih podatkih v avgustu je bilo predvsem v katastrski občini Sele in deloma Vrhe označenih preko 2000 m³ poškodovanega drevja, dela pa se nadaljujejo še v septembru. Največjo rušilno moč je veter dosegel v spodnjem delu Blatnice, kjer je na dveh površinah v skupni velikosti okrog 2 ha bilo izruvanega in poškodovanega skoraj

Posledice vetroloma na Selah in Vrhah

1000 m³ drevja iglavcev in listavcev. V večini poškodovanih gozdov dela potekajo že kar nekaj časa, pojavlja pa se problem pomanjkanja izkušene delovne sile za opravljanje izredno zahtevnih del. V gozdovih Blatnice smo se zaradi koncentracije poškodovanega drevja in zmanjšanja poškodb na gozdnih tleh odločili za spravilo lesa s pomočjo žičnega žerjava, kar delno poveča stroške sečnje in spravila lesa. Žal so topli avgustovski dnevi nudili tudi dobre pogoje za razvoj velikega in malega smrekovega lubadarja in s tem tudi

povečane sečnje sušечеge drevja. Pojav podlubnikov bo še zlasti viden v zimskih in pomladanskih mesecih, ko se bodo začeli v večji meri kazati znaki njihovega jesenskega napada.

Vsem lastnikom gozdov svetujemo, daj skrbno pregledujejo svoje gozdove in strokovnim službam Zavoda za gozdove takoj sporočijo ugotovljeno stanje morebitnega, še po vetru poškodovanega drevja in poškodovanosti gozdov po podlubnikih.

Dopolnilne dejavnosti na kmetiji s področja gozdarstva

Okrogla miza

Zdenka Jamnik, univ. dipl. inž. gozd.
ZGS, KE Radlje

Na predlog Zavoda za gozdove Slovenije je Programski svet sejma AGRA na MKO 7. maja 2013 potrdil izvedbo okrogle mize z naslovom **Dopolnilne dejavnosti na kmetiji s področja gozdarstva. Tradicionalna vsakoletna okrogla miza je bila v nedeljo, 25. 8. 2013, na sejmu v Gornji Radgoni. V zvezi z dopolnilnimi dejavnostmi na kmetiji so bile predstavljene različne teme.** Po uvodnem pozdravu pomočnika

direktorja ZGS Živana Veseliča je Štefan Kovač, vodja Območne enote Murska Sobota, predstavil vlogo in pomen dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, zakonske podlage in pogoje za njihovo registracijo ter vrste že registriranih dopolnilnih dejavnosti, ki so povezane z gozdom. Omenil je dejavnosti, ki so povezane z obdelavo lesa, lesom za energijo, storitvami z gozdarsko mehanizacijo in opremo ter s pridobivanjem in prodajo energije iz obnovljivih virov.

Kdo lahko izvaja dela v gozdu (sečnja in spravilo lesa, gojitvena dela, vzdrževanje gozdnih cest), kako se izvajajo preko strojnih krožkov in dopolnilnih dejavnosti, je pojasnil gozdar Stane Kunej z Gorenjske. Jože Prah iz Radeč je dopolnilno dejavnost prikazal v oglarstvu, ki je v dolini Radeč postala kulturna identiteta in prepoznavnost kraja. Dole pri Litiji imenuje kar oglarska dežela. 500 kg pridelanega oglja v Sloveniji predstavlja velik pomen tako za gozd kot za lastnika. Jože je poudaril skrb za naravno in kulturno dediščino in v ohranitvi omenjenih vrednot nakazal

priložnosti za dopolnilno dejavnost preko pogodbenega varstva. Dotaknil se je rekreacije v gozdu, aktivnih doživetij narave, gozda in podeželja. Marjana Tavčar iz Ljubljane je s svojim prispevkom predstavila možnost zaslužka z nabiranjem in predelavo gozdnih sadežev ter zelišč, Janez Kolenko pa je opisal čebelarstvo, proizvodnjo medu, izdelkov iz meda ter možnost trženja parkiranja čebelnjakov. Vzgojno in izobraževalno vlogo gozda preko učnih poti, gozdnih vrtcev ter gozdne pedagogike je izpostavil Andrej Breznikar, ki je okroglo mizo tudi vodil. Sama sem bila zadolžena za predstavitev turistične dejavnosti na kmetiji.

V prispevku sem predstavila delo gozdarjev na področju razvoja dopolnilne turistične dejavnosti na kmetijah Pohorja in Kozjaka. V uvodu sem poudarila, da pokrajino Pohorja in Kozjaka značilno oblikujejo velika gozdnatost in razpršene samotne gorske kmetije, tako imenovani celki. Kmetije so tu preživele desetletja in so kot take primer trajnostnega gospodarjenja z

ekonomskega, ekološkega in socialnega vidika.

Vseskozi se dopolnjujeta dohodek iz kmetijstva in gozda, večini pa predvsem gozd ostaja pomemben vir dohodka. Razvojni trendi se tudi na celku kažejo v potrebah po širjenju številnih dopolnilnih dejavnosti, tudi turističnih. Kmetija, ki je usmerjena v turistično dejavnost, je primer trajnostnega gospodarjenja z ekološkega vidika, saj sta za trajnost, poleg sonaravnih gozdov, pomembni tudi ekološko pridelana hrana in izraba naravnih virov. Turistična kmetija je trajnostna tudi s sociološkega vidika, saj gre za sobivanje družine, več generacij, povezovanje z javnostjo in dvig kvalitete življenja.

Na kratko sem predstavila razvoj turistične dejavnosti na kmetijah Pohorja in Kozjaka. Z željo, da bi mladi ostali na kmetiji in tako ohranili poseljenost podeželja, so gozdarji že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja začeli pospeševati turistično dejavnost. Poudarila sem, da so radeljski gozdarji že takrat delovali v prostoru celostno, njihova skrb so bili gozd, kmetija kot celota in ljudje. Skupaj s kmetijsko svetovalno službo so iskali rešitve, ideje in izdelovali poslovne načrte, kako razbremeniti gozd, kmetijo usmeriti v kmetijsko dejavnost in jo pripraviti za dopolnilno dejavnost, kot je kmečki turizem. Sodelovanje s kmetijsko svetovalno službo, z arhitektom pri obnovi hiš in gospodarskih poslopjih ter ureditvi kmečkega okolja, skupna organizacija številnih izobraževanj ter aktivnosti za opravljanje turistične dejavnosti so primeri dobre prakse za dvig kvalitete življenja na podeželju in skrbi za ohranitev poseljenosti tega prostora.

Praksa je pokazala, da je za razvoj turistične dejavnosti pomembnih veliko dejavnikov, od velikosti kmetije in njene urejenosti do oddaljenosti od centra ter infrastrukture. Predvsem in najbolj pa so pomembni LJUDJE. Problem nasledstva in pomanjkanje delovne sile na kmetiji, zahtevni pogoji registracije in predpisi, so bili razlogi, da so številne kmetije opravljale to dejavnost le začasno.

Kot primer sem predstavila tipično kmetijo na Kozjaku, ki se s turistično dejavnostjo, predvsem z izletniškim turizmom, ukvarja že skoraj deset let. Navedla sem njihove pozitivne izkušnje, med katerimi je na prvem mestu njihov interes, poleg tega pa možnost prodaje lastne pridelane hrane, zaposlitev kar

doma ter zaslužek, ki delno razbremeni tudi gozd.

Zaključila sem z razmišljanjem, da razmere v kmetijstvu zahtevajo iskanje novih idej in rešitev. Dopolnilna dejavnost, kot je turistična, je ena od priložnosti.

Dobro bi bilo ohraniti pozitivne izkušnje iz preteklosti, predvsem pa sodelovanje z različnimi deležniki podeželskega prostora. Treba bo iskati skupne rešitve in ideje za usmeritev in ohranitev kmetij, skrbeti za vzdrževanje infrastrukture, nuditi pomoč pri investicijah preko projektov, pri povezovanju in trženju, nadaljevati z izobraževanjem in tako prispevati k poseljenosti podeželskega prostora.

Na okrogli mizi so bile predstavljene zanimive teme, žal pa je bila udeležba slaba.

Srečanje prve generacije gozdarskih tehnikov

Hubert Dolinšek

Maturanti prve generacije gozdarskih tehnikov smo se po enainšestdesetih letih ponovno srečali v Ljubljani. Dva letnika te generacije sta 1948. leta začela šolanje v Mariboru in dva Ljubljani. Nato sta se oba združila v tri paralelke v Ljubljani. 1952. leta so 104 maturanti uspešno zaključili Srednjo gozdarsko šolo.

Gozdarski tehniki prve generacije so bili prvi izobraženi gozdarji po drugi svetovni vojni, poleg maloštevilnih inženirjev. Prevzeli so za takratne razmere zahtevno vodenje gozdnih uprav. Nekaj kolegov pa je nadaljevalo študij. Med njimi je najvišjo stopnjo dosegel kolega, ki je postal redni univerzitetni profesor. Nekateri so se podali v politiko in postali uspešni župani.

Na GG Slovenj Gradec smo se leta 1952 zaposlili: Milan Čurin, Karel Dretnik, Janko Potočnik, Slavko Gros, Jože Oder in Hubert Dolinšek.

Naša vsakoletna srečanja so prijetna, namenjena pa druženju in obujanju spominov.

Veselim se srečanja s sošolci prihodnje leto v Ljubljani.

Profesorica matematike Ančka med svojimi dijaki

Sekaško tekmovanje lastnikov gozdov

Avgust Kunc, ZGS, vodja ekipe

Lastniki gozdov zmorete skrbno in gospodarno upravljati gozdove le z veliko gozdarskega znanja in tehniških spretnosti pri delu z motorno verižno žago. Kljub nenehnemu tehniškemu razvoju delo v gozdu ostaja še vedno med najzahtevnejšimi in najnevarnejšimi deli, zato strokovnega znanja in tehniških spretnosti ni nikoli preveč. V nedeljo, 25. avgusta 2013, je bilo v Gornji Radgoni na sejmu Agra 15. državno sekaško tekmovanje lastnikov gozdov Slovenije. Slavnostna govornika ob otvoritvi sta bila v. d. direktorja direktorata za gozdarstvo na Ministrstvu za gozdarstvo in okolje Jošt Jakša in direktor Zavoda za gozdove Slovenije Ivo Trošt, ki sta za začetek tekmovanja z ročno žago prerezala tanjši sortiment smreke. Udeležilo se ga je trinajst moških ekip in ekipa žensk iz Območne enote Nazarje. Za ekipo Območne enote Slovenj Gradec

so tekmovali Mirko Komprij (lastnik gozda v Javorju), Ivan Praznik (lastnik gozda v Spodnji Orlici) in Martin Medved (lastnik gozda v Zgornjem Razborju). Tekmovanje je potekalo v šestih disciplinah (varnost pri delu, kombinirani rez, precizni rez, zasek in podžaganje, kleščenje in podiranje na balon). Najbolj atraktivni disciplini sta vedno kleščenje in podiranje na balon. Največ točk tekmovalce doseže pri disciplini zasek in podžaganje. Vsi udeleženci tekme so pokazali, da sta njihovo znanje in spretnost pri delu z motorno verižno žago na izredno visoki ravni. Tekmo je motil dež, ki pa je obenem hladil močno razgrete tekmovalce. Vsaka tekma se ocenjuje in da rezultate. Naši udeleženci so se zelo izkazali, saj so samo za 20 točk zgrešili 3. mesto med ekipami. Na koncu so bili zmagovalci vsi, saj so tekmovalje končali brez poškodb. Po končani tekmi je minister za kmetijstvo in okolje Dejan Židan z direktorjem ZGS Ivom Troštom vsakemu od udeležencev podelil praktične nagrade.

Tekmovanja se ne bi mogli udeležiti, če nas ne bi podprli Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, Gozdarska Zadruga Slovenj Gradec, Prevent in Deloza iz Celja ter Prevoznništvo Drago Korošec. Vsem se še enkrat zahvaljujem za finančno pomoč pri izvedbi tekmovanja.

Pa je šel ... v penzijo

Mojca Sovič

Kar ne pomeni, da ga ne bomo še naprej srečevali ... **Rado Timošek** se je prvič zaposlil leta 1976 v Gorenju, nam v Gozdnem gospodarstvu pa se je pridružil deset let kasneje, in sicer 1. julija, kot gozdni delavec na obratu v Mislinji. Vso svojo delovno dobo v našem podjetju je preživel v gozdu, kar mu je prineslo nekaj manj delovnih let, kot jih zahtevajo "navadni" poklici. Deset let je bil v Mislinji predstavnik sindikata oz. sindikalni zaupnik. Zaposlene je dobro zastopal in morebitne težave sodelavcev skupno z direktorjem primerno reševal. Organiziral je srečanja zaposlenih in upokojenih delavcev gozdarskega obrata Mislinja v Komisiji, za kar so mu bili predvsem upokojenci vedno resnično hvaležni.

Rado, pridi kaj na obisk!

Območne ekipe lastnikov gozdov na 15. državnem sekaškem tekmovanju na sejmu AGRA v Gornji Radgoni

Lesena fasada na "Inkubatorju"

Marta Krejan, prof.

Zaključen je še en projekt, ki se ga je lotilo naše podjetje Lesoteka hiše: dobili smo največjo leseno fasado na Koroškem, in sicer v Slovenj Gradcu. Gre za Mrežni podjetniški inkubator (MPIK) na območju Poslovne cone Ozare.

Mestna občina Slovenj Gradec se je na podlagi tehtnega premisleka o vlogi lokalne skupnosti pri promoviranju vedno bolj poudarjene okoljevarstvene politike in zelenih javnih naročil skupaj s projektanti odločila, da v zgradbo inkubatorja vgradi čim več lesa, in sicer v obliki stavbnega pohištva in prezračevane lesene fasade. V Sloveniji letno prirastejo štirje kubični metri lesa na prebivalca, posekamo pa ga le slabo polovico. Poleg slabe izkoriščenosti naravnih danosti vemo, da je predelava lesa za prehod na nizkoogljično družbo izrednega pomena. Kubični meter lesenega izdelka namreč zniža količino izpustov CO₂ v ozračje za dve toni. V betonske stene objekta so pritrdili globinsko impregnirano leseno podkonstrukcijo (les smreke), in sicer dva sloja v obliki mreže (debelina vsakega je 8 cm). Vmes, med podkonstrukcijo, so namestili toplotno izolacijo objekta

(mineralna volna, dvakrat po 8 cm). Sledila je namestitev črne fasadne folije, ki je paropropustna in UV-obstoja in predstavlja glavno zaščito objekta pred zunanjimi vremenskimi vplivi. Nato so montirali lesene globinsko impregnirane smrekove letve za zračne kanale, na katere so z "nevidnim" okovjem pritrdili fasadne deske iz sibirskega macesna. Te so dimenzij 20 X 145 mm, oblike

Mi smo za les!

Na vrhu

romba, impregnirane z lanenim oljem in montirane na vertikalnem razmiku 2 cm. Fasada bo čez čas posivela, vzdrževanje pa ni potrebno.

Če ljudem, ki se odločijo za leseno fasado, siva patina ni všeč, jo lahko premažejo z brezbarvnimi premazi, ki preprečijo sivenje lesa. V tem primeru jo je treba redno vzdrževati.

Stavba dobiva "obleko".

Les se dobro ujame tudi z betonom, obenem pa izredno polepša stavbo in jo naredi prijetnejšo in kvalitetnejšo.

Vtisi lesene fasade

Moja zgodba je prežeta z lanenim oljem, poželjivimi pogledi, natančnimi detajli in veliko resnega dela. Kot deska sem bila neopazna, majhne vrednosti, skorajda nepomembna. Vsakomur sem bila na voljo. Skorajda ni bilo dneva, da ni kdo prišel mimo mene in si bežno ogledoval mojih potez, odlik in oblik, otipaval moje površine ... Danes je drugače. Moji začetki segajo kak mesec nazaj, ko sem se srečala s temi veselimi ljudmi iz Lesoteke. Zase pravijo, da so sodelavci in prijatelji ter da zelo radi opravljajo svoje delo.

Veliko se smeji in njihov humor je nalezljiv. Opazila sem, da imajo izreden občutek za estetiko, da imajo dar, da vedo, kako ravnati z menoj. Poznajo moje prednosti, lepe strani, vedo, kaj je zame najbolje. Povsem so predani svojemu poslanstvu in težnji spoznati me še bolj. Danes, po nekaj tednih vsakdanjega intenzivnega druženja, veselih pogledov in strastnih prijemov sem postala in obstala vsem na očeh in nekaj novim prijateljem v ponos: lesena fasada.

Zapisal Dragomir Cvejić

Na kmetiji Pečnik

Martina Cigler, dipl. inž. agr.

Kar malo sem se že odvadila hoditi po kmetijah, saj mi enostavno zmanjkuje časa za vse, kar imam rada in s čimer se ukvarjam. Zelo rada obiskujem kmetije in jih predstavljam, zato sem vendarle spet potrkala na vrata ene od domačij nad Dravogradom. Ustavila sem se na Goriškem vrhu, na enem od prelepih hribov, ki obdajajo Dravograd in krasijo Koroško.

Gospodarsko poslopje

S prijateljem in hčerko sem obiskala domačijo Pečnik, kjer kljub hudim strminam in neugodnim razmeram za kmetijstvo živi in kmetuje družina Plazovnik.

Gospodar Marjan pove, da na tem posestvu tradicija kmetovanja sega že nekaj stoletij nazaj. Prvotno je bila kmetija v lasti dveh bratov, od katerih je eden mešetaril z živino in tako obogatel ter kupil posest v bližini Pečnikove – Andrejnikovo. Drugi brat se je menda okoriščal z goljufanjem zavarovalnic, saj je objekte visoko zavaroval ter jih nato požgal. Ko je požgal mlin v bližini, so ga pri dejanju dobili orožniki in tako je posestvo Pečnik zarubila zavarovalnica

Pašniki so zelo strmi.

Družina glasbenikov z gosti

ter ga ponudila v odkup. Kmetijo je kupil Marjanov pradedek, ki prihaja iz Škal pri Velenju, kjer je njegovi družini posestvo v nesreči zgorelo.

Marjanovi predniki so se tako kot on ukvarjali pretežno s poljedelstvom, živinorejo in gozdarstvom. Po teh zares zelo strmih površinah so sejali vsa stara žita. Gozd je bil precej reven in izsekan, a ker so zanj lepo skrbeli in opustošene predele pogozdovali, lahko mladi rod spet izvaja sečnjo. Za delo so seveda uporabljali vole, brez katerih si kmetije v tistih časih kar težko predstavljamo. Na to kmetijo se je oče gospodarja Marjana priženil. Ničesar ni bilo v obilju, a preživeli so in z ljubeznijo do zemlje in narave vztrajajo še naprej. Gospodar Marjan je kmetijo prevzel leta 1999 po očetovi smrti. K temu, da gre delo lažje od rok in da na domačiji prevladuje sreča, je s svojim prihodom štiri leta pred tem pripomogla Vesna, ki se je leta 2009 poročila z Marjanom.

V zakonu sta se jima rodila dva otroka, in sicer starejši sin Niko, 18 let, ki je končal lesarsko šolo in bo jeseni nadaljeval šolanje prav tako na lesarski šoli, in mlajša, 15-letna Eva, ki je prav letos začela obiskovati prvi letnik vzgojiteljske šole na Muti. Oba otroka imata veselje do kmečkega dela in pridno pomagata pri vseh kmečkih opravilih. Vesna ni nikoli hodila v službo, je pa gospodinja in opravlja dela na kmetiji, kar poleg skrbi za družino počne še zdaj. Marjan je hodil v službo najprej v Monter, kasneje pa je do stečaja delal na Lesni žagi v Otiškem Vrhu. Do upokojitve mu manjkajo še tri leta.

Njihova kmetija obsega 32 hektarov, od tega jih je 24 gozda in 8 obdelovalnih površin. Žita zaradi strmin ne sejejo več, imajo pa približno 30 arov veliko njivo za krompir za lastno porabo, ostalo so travniki in pašniki.

Imajo 9 glav govedi s teleti vred,

predvsem krave dojilje, in dva prašiča za lastne potrebe. Kokoši zaradi lisic in kun nimajo več. Imajo okoli 50 dreves v starem in mlajšem travniškem sadovnjaku in prisegajo na stare sorte sadja, iz katerega stiskajo mošt, pri sosedu pa kuhajo žganje. Suša jih niti ni preveč prizadela, tako da bodo lahko obdržali vse živali.

Posebna lastnost vseh na tej kmetiji je ljubezen do glasbe. Gospodar tako z igranjem na bariton sodeluje z več skupinami, Niko pa se uči frajtonarico pri Gotarju. Marjan in Niko imata lepo zbirko

Gospodar Marjan in njegovi instrumenti

Rožič, s katerimi sta naša glasbenika imela tudi vaje; Marjan, Niko in Alojz bodo namreč pri nastopu spremljali mlado pevko Nejo Krenker. Niko ima posebno veselje z lesom in, verjemite, upravičeno je lahko ponosen na svoje izdelke. On bo tudi naslednik kmetije, kar je glede na težke razmere v kmetijstvu pohvale vredno in zgled drugim. Tako se bo tradicija kmetovanja na tem posestvu nadaljevala. Kakor koli obrneš, denarja ne moremo jesti, zato mislim, da bo lastni košček zemlje vedno bolj cenjen. Družina si želi, da bi imela občina več posluha za ureditev ceste, ki je nevzdrževana in pozimi zna biti tudi nevarna. Upam, da jih bodo uslišali.

V rubriki Veterina tokrat nekaj drugega; kaj vemo o eni najpogostejših domačih živalih na naših kmetijah, razen tega, kako jo spitati in pripraviti za ozimnico? In dobro je izvedeti kaj tudi o živalih, ki jih najdemo drugje, ne samo pri nas.

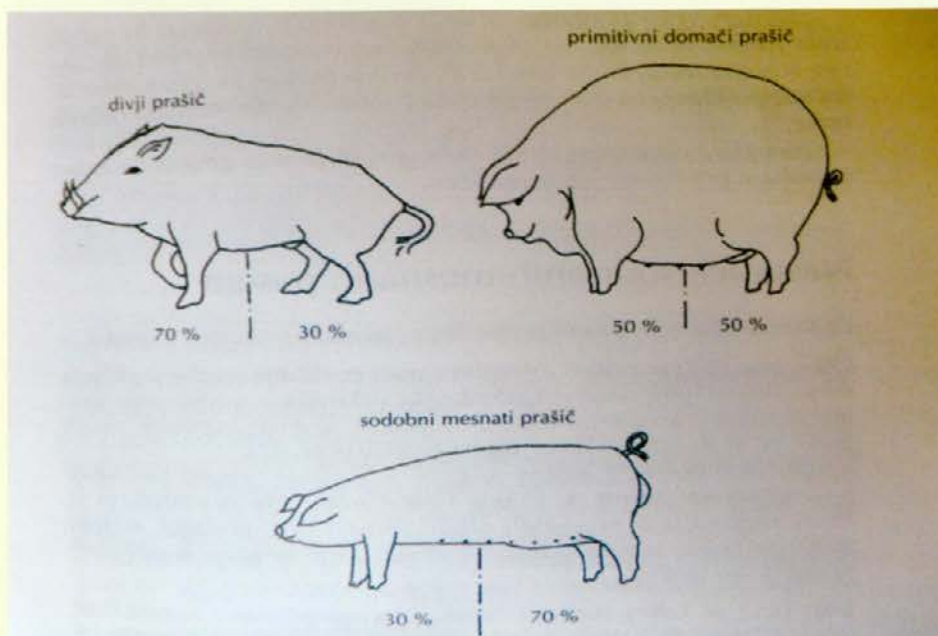
Svinje nekoč in danes

Boštjan Jurič

Ker se poletje počasi poslavlja, nas bodo temperature kmalu opomnile, da je treba razmišljati o ozimnici. To pa si je težko predstavljati brez okusnih domačih mesnin. Zato sem se v naslednjih dveh člankih odločil pisati o domači živali, ki jo večina najprej poveže z mesninami – domači svinji; o njenih lastnostih ter različnih načinih priraje.

Udomačevanje divje svinje se je v Evropi začelo pred približno šest tisoč leti, v Aziji pa že nekaj tisočletij prej. Domača svinja (*Sus scrofa domestica*) je tako "nastajala" s prilagoditvijo avtohtone vrste divje svinje na nove razmere, predvsem pa njeno načrtno odbiro – selekcijo. Kakšni so rezultati teh dveh procesov, lahko vidimo pri primerjavi sodobnih pasem z divjim prašičem. Največje razlike so nastale v zadnjih dvesto letih, po tem, ko so evropske pasme prašičev začeli oplemenjevati s hitreje rastočimi azijskimi, selekcija pa je postajala vse bolj sistematična.

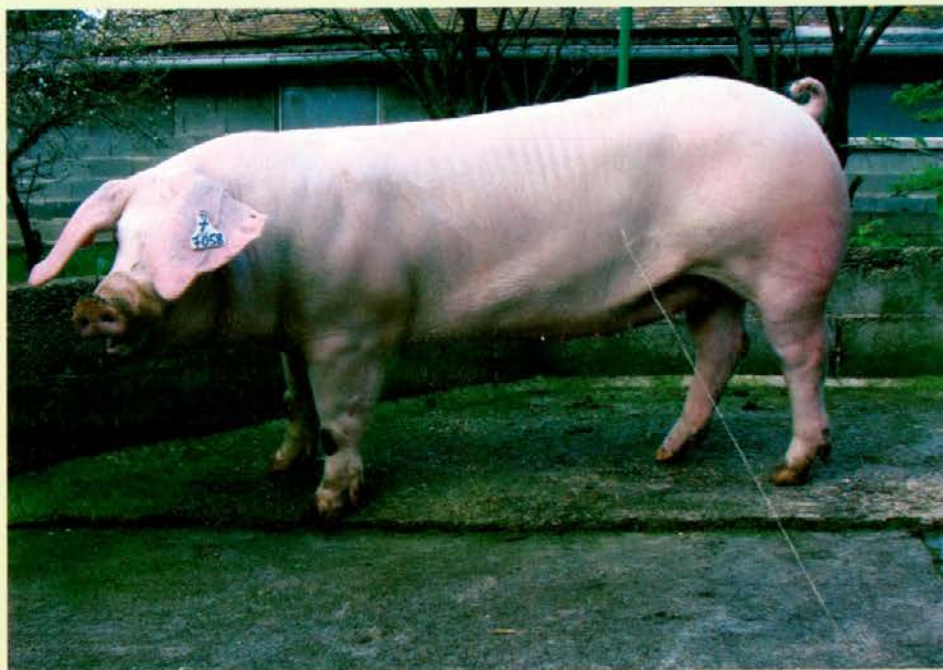
Zanimivo je spremljati razvoj telesne zgradbe prašiča. Medtem ko ima divji prašič bolj razvit prednji, prsni del in je imel "primitivni" domači prašič maso približno enako razdeljeno na prednjem in zadnjem delu trupa, ima sodobni prašič večino mišične mase skoncentrirane v zadnjem delu telesa, kjer se nahaja največ kvalitetnega mesa. Bistveno so se spremenile tudi razmnoževalne navade. Medtem ko divja svinja praviloma odredi le en zarod na leto, ki šteje 4–8 pujskov, so domače svinje plodne celo leto. Odredijo približno dve gnezdi letno, pri čemer je v vsakem 9–11 pujskov. Tudi fraza "trinajsto prase" nima več pravega pomena, saj lahko imajo najintenzivnejše sorte sodobne svinje tudi po 16 seskov! Drugačna je tudi sestava telesa. Saj verjetno še pomnite: če včasih prašič ni imel plasti maščobe – špeha – vsaj v debelini moške roke, je mesar rekel, da ga je gospodinja slabo krmila. No, danes

Razvoj telesne zgradbe prašiča

ni več tako; maščoba je v zadnjih letih postala vse manj zaželen del prašiča. To se odraža tudi v telesni strukturi, saj se je v zadnjih petdesetih letih delež maščobe prepolovil, za polovico pa se je povečala mesnatost. Tudi rastejo sodobni prašiči hitreje, pri čemer pa porabijo manj krme. Leta 1965 je moral povprečni pujs dnevno zaužiti 2290 g (močne) krme, pri čemer se je zredil za 734 g, leta 1990 pa je moral pujs, ki je dnevno priraščal 811 g, zaužiti le 2076 g krme! Takšni prašiči dosežejo 100 kg telesne mase pri starosti manj kot pol leta – v 170 dneh.

Splošno mnenje seveda je, da so takšne izboljšane "proizvodne lastnosti" živali zelo dobrodošle. Sam o tem nisem tako prepričan. S tem, da nam živali predstavljajo zgolj "proizvodni stroj" za pridelavo hrane, se namreč izgublja naše spoštovanje do te hrane, ki je nekoč pomenila visoko vrednoto. S takšnim odnosom vase sicer vnesemo zadostno količino kalorij, ne daje pa nam tiste prave energije in zdravja. Zato bom prihodnjič pisal o drugačni prašičereji, ki se vrača korak nazaj od intenzivne reje – o prosti reji.

Landrace – ena najbolj razširjenih sodobnih pasem

Vir: Andrej Šalehar in sod.: Prašičereja. ČZD Kmečki glas.

Glavata kareta (*Caretta caretta*) na otoku Zakintos

Martina Sušec Valentar, dr. vet. med.

Najjužnejši grški otok v Jonskem morju te preprosto mora očarati. Mene je popolnoma prevzel s svojimi čudovitimi peščenimi plažami in kristalno čistim turkiznim morjem. Ta idilični otok pa je znan tudi po Narodnem morskem parku, ki si ga je ogrožena vrsta morskih želv *Caretta caretta* izbrala za parjenje in gnezdenje in kamor se živali vračajo vsako poletje. V poletnih mesecih, na vrhuncu turistične sezone, v pesek plaž v zalivu Laganas ter na otoku Marathonissi ležejo jajca ter v nočnem času gnezdijo na njih. Zaliv Laganas je vse od leta 1999 zaščiten naravni nacionalni morski park, kjer se vsako leto odvija eden izmed najlepših naravnih procesov.

Park je razdeljen na tri dele (a, b, c). V vseh treh področjih je omogočeno dnevno kopanje, ponoči pa v področjih a in b zadrževanje na plažah ni dovoljeno. Čuvaji vsako izmed želvjih gnezd označijo in zavarujejo.

Glavata kareta je najpogostejša vrsta želv v Sredozemlju in edina stalna pri nas. Zraste od 70 do 100 cm. Karete so mesojede. V primerjavi z drugimi morskimi želvami ima glavata kareta veliko glavo in močne čeljusti, s katerimi drobi oklepe jastogov, rakovic in drugega trdega plena, ter vrstno značilno število in razporeditev plošč na hrbtnem ščitu oklepa. Po spolu jih lahko ločimo, šele ko odrastejo – samci imajo enkrat daljši rep od samic. Vsaki dve leti ali pa celo redkeje odloži samica do 5 legel s približno 80–100 jajci. Morske želve živijo v morju, na kopno odidejo le zato, da bi odložile jajca.

Jajca imajo čvrsto, a mehko opno, so okrogla, s premerom okoli 4 cm in po videzu in velikosti spominjajo na žogico za namizni tenis. Mladički se izvalijo po približno sedmih ali osmih tednih. Po izvalitvi predstavlja kratka pot od gnezda do morja za samčke edini stik s kopnim v njihovem življenju, saj nikoli več ne zapustijo morja. Mladički se večinoma prehranjujejo z večjimi planktonskimi organizmi, kot so npr. meduze. Do odraslosti preživijo le odstotek izleženih jajc, zato je ohranitev glavih karek precej ogrožena.

Pri odraslih glavih karekah doseže oklep dolžino od 82 do 105 cm, njihova masa pa se povprečno giblje med 65 in 100 kg. Živijo okoli 80 let, spolno zrelost pa dosežejo med petnajstim in tridesetim letom, včasih celo kasneje. Zadnje raziskave kažejo, da večina karek "odrase" šele pri 45 letih. Pri spolno zrelih karekah je dolžina oklepa vedno preko 70 cm.

Želve je torej mogoče srečati med samim kopanjem, na otoku pa imajo v turistični ponudbi tudi t. i. *glass bottom boat trip*, to je izlet z ladjico, ki ima stekleno dno, skozi katero lahko opazuješ morsko dno pod seboj in s tem tudi želve, ki plavajo.

Samci nikoli ne gredo na kopno, samice pa samo, kadar ležejo jajca.

Viri: www.biocen.si
- www.sl.wikipedia.org
- lastni arhiv

Bliža se jesen

Janez Bauer

Res zelo spremenljivo in razgibano je bilo letošnje poletje. Od hladnih do vročinskih rekordov, od poplav pa do suše. Vse to so morale prenašati naše čbelice in uspešno so prestale vse tegobe in preizkušnje. Tudi medišča so napolnile, tako da smo na začetku julija točili sladek med.

Začetek poletja je bil zelo klavrn. Že pomlad je močno zamujala, hladno in deževno vreme se je zavleklo do srede junija. Šele nato so se odprla prva obdobja lepega in toplega vremena, ko so čebele prinesle kaj tudi v panj. Letos že drugo leto ni medila smreka, ki je naša glavna čebelja paša. Zato so čebele nabirale medicino na gozdni podrasti, konec junija pa je lepo zamedila lipa. V ribniškem in lovrenškem kotu je letos obilno zamedila jelka. Običajno se medenje na jelki začne v drugi polovici julija, ampak letos je do tega prišlo kar mesec dni prej. Čebelarji, ki imajo svoje čebele blizu hojevih sestojev, so kar dvakrat zavrteli točilo in natočili prvovrsten hojev med, vsi ostali smo bili zadovoljni z lipovim in medom, ki so ga čebele nabrale na javorju in gozdni podrasti.

V poletni vročini se čbelice hladijo na pročelju panja.

Mislinjski čebelarji in drugi prijatelji čebel se radi srečajo ob šolskem čebelnjaku pri osnovni šoli v Šentilju.

Že sredi julija so se v smrekovih sestojih razvile velike kolonije črne smrekove ušice. Tudi v največji vročini so zjutraj in zvečer obilno izločale mano. To bi bil prvovrsten smrekov med, če ne bi imel te lastnosti, da že drugi dan kristalizira. V tako kratkem času pa ne moremo točiti, zato se je med strjeval že v satju. Satje je postajalo vse težje in debelejše, tudi do 3 kg je tehtal posamezen sat strjenega medu. Takega medu ne moremo točiti, pa tudi za prehrano čebel ni najboljši. Težke medene sate iz medišča smo lahko odvezli in jih namočili v mlačno vodo. Po treh dneh se je med toliko raztopil, da smo ga lahko iztočili. Dobili smo veliko sladke medice. Najbolje je, da jo predelamo v medico ali da iz nje skuhamo medeno žganje. Za krmo čebel ni najboljša, ker tak med vsebuje veliko rudninskih snovi in skoraj nič cvetnega prahu. Zato ga čebele zelo

težko prebavljajo in je marsikdaj vzrok za razvoj čebelje bolezni nose. Drugače pa je v plodišču. Tu je trdi med samo v medenih venci nad zalego. Takih satov z zalego in mladimi čebelami ne moremo namakati ali predstavljati kam drugam. Pospešiti moramo zaleganje matice, da tako čebele sproti porabijo ves trdi med. Prazen prostor nadomestimo, ko čebeljo družino nakrmimo s sladkorno raztopino. Trd med namreč ni primeren za prezimovanje čebelje družine. Za raztopitev takega medu potrebujejo čebele veliko vode. Pozimi, ko se temperatura spusti daleč pod ničlo, vode ni in čebele se ne morejo hraniti s tako trdim medom. Že marsikatera čebelja družina je zato umrla od lakote ob polnem satju trdega medu. Na začetku avgusta se začne novo čebelarsko leto. Med smo iztočili, torej

smo pridelek pospravili. Poskrbeti moramo, da čebelam vrnemo, kar smo jim odvzeli. Najlažje bo, da jih nakrmimo s sladkorno raztopino. Čebele jo predelajo, odstranijo odvečno vlogo in shranijo v satovje. Ta sladka rezerva jim mora zadostovati do maja prihodnje leto. Prej ne bomo našli nobene rožice, na kateri bi čebele nabirale medičino. Zato mora imeti vsaka čebelja družina vsaj 12 do 15 kg sladke rezerve, da bo preživela mrzlo zimo. Čebeljo družino najlažje nakrmimo v avgustu, saj je takrat čebel še veliko, pa tudi vreme je še toplo in lepo. Zadnji rok za krmljenje je po starem verovanju mali šmaren. Tako so rekli naši stari čebelarji. Prav je, da jih poslušamo, saj je od tega odvisno, kako bo čebelja družina prezimila in se razvijala prihodnje leto.

Iztočen med pa naj zori v posodi, saj se bliža čas, ko ga bomo ponudili svojim zvestim odjemalcem. O medu pa kaj več prihodnjič.

Cvetoči travnik je raj za čebele.

Olimpijke iz Pameč-Trobelj

Ivan Rus in Andrej Hodnik

Naše vražje mladenke so ugnale vso svetovno elito. Vas Pameče-Troblje šteje nekaj več kot 1600 prebivalcev in da nekomu iz tako majhnega kraja uspe priti na prestol, in to že drugič, je zelo velika stvar za kraj in za malo Slovenijo. Motivirati mlada dekleta za gasilstvo, stara okoli petnajst let, ni malenkost. Spraviti jih stran od računalnika, da vsak dan pridno vadijo, je velika zasluga staršev in animatorja Andreja Hodnika in njegovega očeta Marjana. Da so se

lahko udeležile tekmovanja, pa gre zahvala tudi donatorjem.

PGD Pameče-Troblje je društvo, ki je v svoji več kot 90-letni tradiciji pustilo izjemen pečat v svetu gasilstva. Na vseh področjih deluje zavzeto in v skladu s predpisi, ki jih društva morajo upoštevati. Še posebej pa smo lahko ponosni na enoto mladink, ki je kar dvakrat sodelovala na tekmovanjih na najvišjem nivoju – na gasilski olimpijadi – in dosegla vrhunske rezultate. Začetek teh uspehov sega v leto 2010, ko sta ekipi mladink in mladincev na državnem tekmovanju v Lipovcih dosegli 1. in 2. mesto. Takrat se je začela zlata doba, ki je presenetila vse aktivne in podporne člane društva. Omenjeni ekipi sta se v letu 2011 prvič v zgodovini uspeli uvrstiti na gasilsko olimpijado, kjer se pomerijo najboljše svetovne gasilske

enote. Trud, odrekanje in neizmerna volja so bili zaščitni znak obeh enot. Ob končani olimpijadi je bilo veselje vseh nepopisno, dobili smo nove olimpijske prvakine ter olimpijske podprvake. Mejnik dosežkov društva je naredil še korak višje. Tja, kamor lahko posežejo le najbolj vztrajni. Mladi so dokazali, da jih nič ne ustavi. Svoj prosti čas med počitnicami so žrtvovali za trdo delo in treninge in bili so poplačani. Navadno se vsaka pravljica enkrat konča, vendar se je v letu 2013 ponovila v najlepši možni luči. Dekleta so na olimpijadi v Franciji branila olimpijski naslov, kljub temu da smo informacijo o sodelovanju dobili šele nekaj mesecev pred začetkom olimpijade. Sledil je manjši šok. Kako sestaviti ekipo in treninge, da v tako kratkem času

Nadaljevanje na str. 18

pridemo na podoben nivo kot leta 2011, ko smo imeli na razpolago več kot pol leta priprav. Zagotoviti smo morali tudi finančna sredstva, organizirati logistiko, pripraviti poligon in še veliko drugih stvari, ki na koncu sestavijo celoten mozaik.

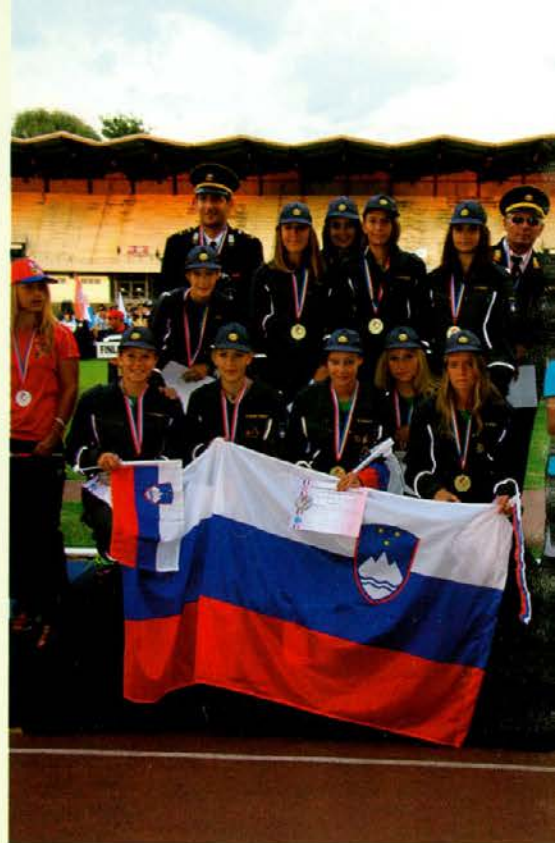
Še drugič smo dokazali, da se "čudeži" dogajajo. Vse napore smo vložili v delo, hkrati pa skrbeli, da sta v ekipi vladala sproščeno vzdušje in želja po napredku. Ko smo se bližali dnevu odhoda na olimpijado, je napetost vse bolj naraščala. Upravičeno, saj smo bili del slovenske gasilske reprezentance, ki je v svetu med najbolj cenjenimi, nastop na olimpijadi pa je velika čast za vsakega posameznika. Optimizem smo gradili na zadnjih treningih pred odhodom, saj smo se približali časom najboljših ekip, na naši strani pa so bile tudi izkušnje. 18. julij bo z zlatimi črkami zapisan v zgodovino društva. Dekleta so na

nastopu pokazala izjemen karakter. Sproščeno in suvereno so opravila z vajo, nato pa še odlično tekla na štafetnem teku. Ko je zadnja ekipa opravila z nastopom, smo se zavedli, da smo še drugič postali olimpijski prvaki. Začelo se je rajanje, v domači vasici so vaščani vrteli Golico.

Solze sreče, ponos. Težko je opisati, kako velika stvar se je zgodila. Sprejem mladink je bil veličasten, kar si prvakinje tudi zaslužijo.

Na koncu bi se še enkrat zahvalili vsem, ki so nam pri tem pomagali. Ta uspeh je dosežek vseh. Upajmo, da bo leta 2015 zgodba podobna.

Olimpijske prvakinje, Mulhouse 2013, Mladinke PGD Pameče-Troblje. Stojijo zadaj: Andrej Hodnik, Nina Bošnik, Sara Lakovšek, Isabella Pleterski, Urška Tominc, Marjan Hodnik; spredaj: Katja Gliebe, Laura Konc, Valentina Zdovc Kotnik, Kaja Paradiž, Mineja Lakovšek, Nuša Söke.

Društvo Invalid Brezno-Podvelka v novem prostoru

Mag. Jože Marhl

Dolgoletna želja in tudi potreba Društva Invalid Brezno-Podvelka, ki mu že več

mandatov uspešno predseduje Erika Jakičič, se je po več letih vztrajanja predsednice uresničila. Člani in članice društva so se preselili v ustrezen prostor, brez stopnic, v stavbi Kulturnega doma v Podvelki. Tu uspešno izvajajo različne aktivnosti; med njimi deluje ročnodelski krožek, katerega članice ustvarjajo prave umetnine, ki imajo tudi republiški certifikat kakovosti, igrajo pikado in še marsikaj.

Članice ročnodelskega krožka

Košnja pohorskih planj in obujanje starih običajev

Mirko Tovšak

Pohorska planota Rogla je postala pomembno športno-turistično območje. Urejena smučišča in športni objekti omogočajo pestro športno-rekreativno dejavnost domačim in

Tudi župan Občine Mislinja se je preizkusil v košnji.

tujim gostom. Je pa na Rogli tudi stičišče mej med občinama Zreče in Mislinja, zato se obe občini skupaj s turističnim društvom Mislinja povezuje pri organizaciji raznih turističnih prireditev. Mislinjčani si še posebej prizadevajo povezati mislinjsko območje z Roglo s primerno prometnico čez Tolsti vrh. Takšna povezava bi nedvomno pomembno prispevala tudi k hitrejšemu razvoju turizma v mislinjski občini.

Pred nedavnim je Občina Zreče v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave, Uniorjem – program turizem, KUD-om Vladko Bohorič iz Zreč, pašno skupnostjo Rogla in Turističnim društvom Mislinja pripravila zanimiv prikaz starih običajev ob košnji pohorskih planj. Prireditev se je začela že ob 8. uri zjutraj, ko so kosci in grabljice iz Mislinje začeli s košnjo na travniku ob zgornji postaji žičnice Mašin žaga. Še posebej so se potrudili aktivisti Turističnega društva Mislinja, da bi bila predstavitev čim bolj zanimiva za obiskovalce, saj so na svoji stojnici

pripravili tudi tradicionalni kmečki zajtrk – polento z ocvirki in mlekom. Ob pesmi so se nato kosci in grabljice podali na delo, manjkal pa ni niti župan občine Mislinja Franc Šilak, ki je nazorno pokazal, da mu kmečka opravila gredo dobro od rok.

Velika kmečka opravila so bila vedno tudi neke vrste praznik. Ob takšnih dogodkih so sodelovali vsi člani številnih kmečkih družin: moške in fantje s košnjo, žene in dekleta kot grabljice, otroci pa so navadno raztrosili redi po končani košnji. Ob zaključku del je bil *likof* z malico ob

Koscem so dekleta na klobuk pripela šopek.

Med košnjo se je bilo treba tudi okrepčati.

vriskanju koscev ter prepevanju ljudskih pesmi.

Predstavitve košnje in spravila sena, popestrena s starimi običaji, se je nadaljevala še ves dan z nastopi kulturnih in folklornih skupin, uradno je bil predstavljen tudi projekt ALPA – čiščenje zaraščenih planj na Pohorju, zaključek pa je bil v znamenju proste zabave ob zvokih ansambla Vižarji.

Predsednica Turističnega društva Minka Koprivnikar pozdravlja nastopajoče.

Brezovnikova hiša z gostilno

Jožica Škorjanc

V nedeljo, 8. 9. 2013, smo v Šmartnem pri Slovenj Gradcu odkrili obeležje na Brezovnikovi hiši. Pobudnika sta bila Turistično lepševalno društvo Šmartno in družina Brezovnik.

Brezovnikova hiša je bila prenovljena v letih 1810–1815. Zgodovinski viri omenjajo krčmo ob cerkvi sv. Martina že leta 1396. V hiši je zbrana bogata etnološka zbirka.

Po uvodni besedi Igorja Brezovnika je o hiši in o zgodovini Šmartna spregovoril častni občan Jože Potočnik, prof. Prireditve se je udeležil tudi podžupan mestne občine Slovenj Gradec Peter

Slovesno ob Brezovnikovi hiši

Cesar. Ob tej priložnosti so nas Brezovnikovi povabili v hišo in nam predstavili etnološko zbirko. Ob poslušanju lepih slovenskih pesmi

pevcev Pojoci gorniki in ob pogostitvi smo prijetno kramljali o preteklosti in življenju v Brezovnikovi hiši.

Pester avgust na Kapli

Mateja Rihter

Po nekaj letih je Vaška skupnost Kapla v soboto, 17. avgusta, spet organizirala gozdarske igre. Zanimanje je bilo veliko, kar se je

videlo tako po številu prijavljenih tekmovalcev kot po številu obiskovalcev.

Člani Kulturnega društva Kapla so ob tem dogodku pripravili "holcarsko župo". Sicer pa na god sv. Roka, zavetnika gozdarjev, na Kapli že več letu mašujejo za vse žive in rajne gozdarje.

Za športne navdušence je bilo poskrbljeno na tradicionalnem dnevno-nočnem turnirju na igrišču za mali nogomet, ob katerem se gradi nov

objekt. Da je urejena cesta za krajane Kaple življenjskega pomena, je nakazovala množica, ki se je zbrala na odprtju novoasfaltirane ceste Klemen–Zajnsnik. Cesto je uradno odprl župan Občine Podvelka Anton Kovše. Tudi župnija Kapla je praznovala. Sredi meseca je za otroke potekal tridnevni oratorij z geslom: Bog je z nami. Zadnjo nedeljo v avgustu smo obhajali lepo Katarinsko nedeljo, ki smo jo združili z župnijskim dnevom. Letos je bilo še

Srečanje gasilcev Občine Podvelka

Gozdarske igre bodo postale tradicionalne.

posebej slovesno, saj smo blagoslovili obnovljene orgle in kor. Zadnji avgustovski dan je ob Odomovem jezeru v organizaciji PGD Kapla potekalo 2. srečanje vseh gasilcev Občine

Podvelka. Udeležila so se ga vsa tri društva v občini: PGD Brezno-Podvelka, PGD Ožbalt in PGD Kapla, pridružili pa so se nam tudi gasilski prijatelji iz Avstrije iz Oberhaaga.

Cerkveni pevski zbor in obnovljene orgle

Skavtsko poletje

Polonca Seušek

Počasi se izteka tisti prijetni poletni čas, ko se povprečna slovenska družina odpravi na težko pričakovani dopust, s katerega hodimo z nekaj prebranimi knjigami več, zagorelo barvo, morda dobrimi fotografijami, novimi simpatijami, siti sladoleda, slane vode na koži in pripravljeni na nizek start ... nazaj v šolo, službo in v staro družbo.

Skavti pa del vsakega poletja preživimo malo drugače. Na taborih resda pridobimo barvo, za katero pogosto kmalu ugotovimo, da ni samo od sonca, da je morda od blata, sladoled se morda ne vije v potokih, včasih pa je ravno potok vir veselja, ko nanj naletiš po vročem dnevu hoje, igre ali dela. S kože speremo manj slane vode, gotovo pa dosti več iglic in vejic z las ter umazanije izpod nohtov. Naša najljubša knjiga, ki je nikoli ne preberemo v celoti, je narava – polna čudes, ki včasih mejijo na znanstveno fantastiko. Fotografije pa ... Ah, so, vendar zagotovo ne morejo zaobjeti vseh naših dogodivščin. Letošnje poletje smo obiskali še nekaj več koticov naše Slovenije. Naši najmlajši so srečali pravega Robina Hooda v Podčetrtku, starejši smo spoznali morje novih rutic na taboru vseh čet mariborske regije v bližini Ptujске gore, najstarejši pa so na skoraj

Naše prenočišče na taboru – hotel 1000 zvezdic

tak način kot Bear Grylls preživeli nekaj dni v prečkanju našega Pohorja. Konec tabora pomeni za skavtske starše čas, ko se lahko zgodi veliko stvari – lahko se morda zamaši odtok v kopalnici (lahko smo veseli, da ni kaj narobe s pralnim strojem), vsa hrana, ki jo skuha mama, je kar naenkrat zeloooooo dobra (saj ne, da kobilice in makaroni na taboru niso), ko pa navdušeni skavt končno utrujen zaspi od pripovedovanja, kako je sam zakuril ogenj, skuhal kolač v olupku od pomaranče, vedril pod drevesom ob nevihti, zvezal stol iz lesa, prehodil tisoč kilometrov in se na progi preživetja umazal tako zelo, da ga gotovo niti domači ne bi prepoznali, takrat ga ne moreta celo noč pa še del dneva zbuditi

niti piščalka niti telefon (ah, kaj je to telefon?), še vonjokusnega zajtrka, ki je skuhan celo na štedilniku, ne.

Malo šale, dosti resnice. Ste tudi vi dovolj pogumni za podobne pustolovščine? Skavti in skavtinje stega Koroška 1, Zvezdni veter lepo vabimo vse dovolj pogumne fante in dekleta med 3. razredom osnovne šole in 21. letom starosti, da se nam pridružite na tem zanimivem igrišču sveta.

Začetek novega skavtskega leta bo v soboto, 12. oktobra, dopoldne.

Srečanja se odvijajo vsak teden med konci tednov po okvirno dve uri, med letom pa seveda doživimo še nekaj večdnevni dogodkov in drugih zanimivih stvari.

Vse podrobnejše informacije lahko izveste na spletni strani koroška1.skavt.net, Facebook profilu stega Zvezdni veter ali pa povprašate na elektronski naslov skavti.koroška1@gmail.com.

Kako zakuriti ogenj z lupo

„Motomrhe“

Dana Tisa Ograjenšek

V soboto, 24. 8. 2013, je že od jutranjih ur grmelo skozi naše mesto. Pa ni bilo krivo vreme, čeprav je bilo deževno in kislo. 4. srečanje motoristk Slovenije – Koroška je bilo razlog za "grmenje".

Od vsepovsod so prihajala dekleta, matere in žene. Tokrat v motorističnih oblačilih in z vetrom v laseh. Kar nekaj čez sto jeklenih konjičkov se je nabralo. Šentjanž pri Dravogradu je bil kraj, kjer je nosilka prehodnega pokala Jelka Vrhovnik - Hranjec to srečanje zelo uspešno izpeljala ob pomoči svojih "moto sester" iz MK Apache riders in MK Pankrti. Spremlstvo policije je omogočalo varno panoramsko vožnjo po obronkih Koroške. Hvala vsem donatorjem dobre volje, predvsem pa županji Dravograda Marjani Cigala, ki je prijetno presenetila in osebno nagovorila motoristke ter jim zaželela srečno vožnjo v upanju, da se še oglasijo na prelepem Koroškem.

Kot velewa tradicija, je bilo treba prehodni pokal poslati v drugo regijo naše čudovite dežele.

Žiri so kraj, kjer se bo naslednje leto zbralo vsaj toliko, če ne še več žensk, ki jim "teče bencin po žilah".

Srečno vožnjo, dekleta!

Motoristke se zbirajo ...

Letovanje z leskom v očeh

Vančy

Foto: Simona Kotnik

Letovanje otrok s pomočjo organizacije Rdečega križa v Punatu na otoku Krku poteka že od leta 1955. Izmene potekajo od konca junija do zaključka avgusta v počitniškem terminu. Povabljeni so otroci iz družin z manjšimi finančnimi zmožnostmi staršev, upoštevajoč zdravstvena priporočila.

Za pogovor sem zaprosil upravnika počitniškega doma Frankopan Punat Petra Gasparina, ki poleg 24 uslužbencev skrbi za dobro počutje otrok med oddihom: "Letos je na morju v Punatu letovalo 1700 otrok iz organizacij Rdečega križa Maribor, vključujoč otroke podravskega občin, Lenarta, Ormoža, Ptuj, Slovenske Bistrice, Litije in Žalca. Izvedenih je bilo pet izmen. V zadnji je bilo 280 otrok. Otroke spremljajo mentorji, ki so večina iz pedagoških vrst in skrbijo za razne rekreativne dejavnosti. Vključena sta bila še zavoda Dornava in Polž, kjer so mladostniki z gibalnimi in mentalnimi okvarami."

Gotovo je glavni namen letovanj, da se otroci kopajo v morju, ob večerih pa se zvrsti veliko družabnih prireditev, ki jih otroci z mentorji sami pripravijo. Kakšno jutro, večer ali pa bolj oblačen dan izkoristijo za raziskovanje okolice Punata. V zadnji izmeni, ki je trajala od 22. do 29.

avgusta, je bilo vključenih tudi 30 otrok in šest starejših oseb koroških občin, zanje pa so skrbeli trije mentorji, Vojko, Simona in Suzana.

Z ženo sva bila ravno takrat tam in skupaj smo raziskovali okolico, se do sitega najedli zrelih fig, se popeljali s panoramskim vlakcem in odpluli z ladjico na panoramski izlet od Punata okoli otočka Kušljun do Stare Baške in nazaj. Za otroke je bilo edinstveno doživetje z morja občudovati obalo in ladje. Nekaterim je bilo omogočeno preživeti enotedenski oddih na morju zaradi akcije "Peljimo jih na morje".

Ko imaš takole priliko od blizu opazovati lesk v srečnih očeh, ga želiš prenesti vsem donatorjem in jim zagotoviti, da je bil njih prispevek lepa in dobra naložba. Med bivanjem na morju pa se otroci tako zelo spoprijateljijo, da so ob slovesu poleg sreče tudi jok in seveda obvezni podpisi po majčkah ali pa kar na kožo.

V imenu gostujočih otrok in nekaj starejših občanov se iz srca zahvaljujem organizaciji Rdečega križa Maribor in vsem donatorjem z željo, da simbol Frankopanskega letovišča Punat, delfinček, še dolgo igrivo plava v veselje otrok, ki jim bo počitnikovanje tako omogočeno.

Upravnik Petar Gasparin in predstavnica RK Maribor pred delfinčkom, ki bo leta 2015 praznoval 60 let svojega poslanstva.

Lesk v očeh mnogih otrok in odraslih

4. srečanje motoristk Slovenije – Koroška

Topla 2013

Ivan Rus

Medgeneracijsko srečanje društev za samopomoč v Topli je bilo že tretje po vrsti. Sreča se več društev, tokrat so se ga udeležili člani Vrtnice Pameče, Solzice Ravne, Neža Brdinje in DS Fara Prevalje. Druženje je trajalo od ponedeljka, 5. 8., do petka, 8. 8. 2013, potekalo pa je v nekdanji karavli pri Končniku. Sodelovalo je sedem otrok, štirje moški in osem žensk. Zbrane smo bile štiri generacije.

Ponedeljek

Točno ob dogovorjenem času smo se zbrali na zbirnem mestu v Topli, pri kmetiji Končnik. Koča je od kmetije oddaljena okoli dvesto metrov. Kakšen lep pogled na Kordeževo glavo v Peci! Izognili smo se peklenski vročini v dolini. Tam je bilo prijetno planinsko vreme. Lepo je posedati pod staro jablano, ki daje odrešilno senco. Spoznaval sem udeležence tabora. Mirko Rotovnik nas je presenetil s svojim načinom igranja na kitaro in petjem.

Torek

Spal sem kot ubit. Bal sem se, da bo postelja premehka, a bila je odlična. Že dolgo je, odkar sem se po umivanju zob udeležil jutranje telovadbe, pri tokratni, ki jo je vodil gospod Toni, pa sem z veseljem sodeloval. Po zajtrku smo se dogovorili, kako bo tabor potekal. Boža Mlinar nas je po pozdravu soncu

predstavila z Orffovimi instrumenti in prikazala, kako se lahko na hiter način naučiš igranja na različne instrumente. Nekateri so v pičlih dveh urah osvojili tehniko igranja. Meni to ni uspelo. Popoldne je bila literarna ura z gospo Marto Repanšek, ki je prebrala nekaj svojih zgodbic. Tudi moje zgodbe sta prebirali animatorka Mojca in gospa Marta. Pri sosеду čebelarju smo poskušali med, čebelarjeva žena pa je spekla okusen burek. Za veselo razpoloženje je poskrbel Mirko.

Sreda

Jutranje telovadbe ni bilo, saj smo sklenili, da bomo po zajtrku šli nabirat gozdne sadeže. Na žalost sem nabral komaj nekaj borovnic, s slastjo sta jih pojedli deklici Tonja in Ronja. Želja je bila, da bi jedli pražene žgance, zato sva se z Dorico potrudila in jih pripravila. Namesto ocvirkov sva dala maslo. Kako dobri so bili, še sedaj ko to pišem, se mi cedijo sline. Po kosilu smo z drugo skupino izdelovali slike s servietno tehniko, kar je organizirala Mojca.

Medgeneracijsko srečanje društev za samopomoč v Topli

Nadaljevanje na str. 24

Po večerji smo trije mušketirji Pavel, Tone in jaz igrali karte, kasneje pa so se nam pridružile še udeleženske tabora. Da se je po hiši razlegal smeh, je poskrbela mama animatorke Mojce. Že dolgo se nisem tako nasmejal. Smeh je pol zdravja, zato sem tudi sladko zaspal.

Četrtek

Vstal sem nekoliko bolj zgodaj, saj sem hotel slikati sončni vzhod in Kordeževo glavo, kjer se lepo vidi obris kralja Matjaža; res se ni motil naš znani koroški pevec. A fotoaparati me je pustil na cedilu.

Ne morem si kaj, da ne bi pohvalil mladega dekleta iz Libelič, starega komaj

trinajst let, ki je spekle krompirjeve krape. Nika Perovnik se je res potrudila, ne smem pa pozabiti njenih pomočnikov, ki tudi niso stali križem rok.

Sredi dneva je prišlo na obisk nekaj članov Jesena iz Dovž. Ker ta tabor ni od muh, nas je obiskala tudi županja Romana Lesjak iz Črne. Točno ob peti uri smo imeli mašo, ki jo je vodil župnik mag. Tone Vrisk. Mašo je s citrami spremljala Nika Perovnik. Zelo slovesno je bilo.

Po večerji smo imeli družabni zaključni večer. Deklici Ronja, štiri leta in pol, ter Tonja, tri leta in pol, sta s pomočjo dedka Toneta in babice Dorice odigrali prisrčno igrice.

Nuša Perovnik, Sara Podlesnik in Nika Ozimic so pripravile glasbeni večer in kviz. Kdo pravi, da mladi niso za nobeno rabo? V kvizu sta sodelovali dve skupini, naša je bila odlična druga.

Petek

Še zadnji pozdrav soncu in Peci. Po zajtrku smo šli veselo na delo, pospravili sobe, spakirali, očistili koč, okoli enajste pa odšli proti domu z obilo novih vtisov. Voditeljicam tabora prisrčna hvala za trud, posebno pa gospe Milki Modrej, ki je poskrbela, da nismo bili lačni.

Romanje v Velehrad

Vančy

Že nekaj let naša župnija sv. Urha v Podgorju organizira večdnevna romanja v znana romarska svetišča (Rim, Lurd, Bari ...). Letos smo se sredi avgusta podali na pot proti Češki.

Najprej nas je pot peljala v Brno (drugo največje mesto v državi). Znano je kot kulturna prestolnica. V mestu je več opernih hiš in drugih hramov kulture. Od tod smo se peljali v Velehrad. Obnovljena cerkev Marije vnebovzete je bila osrednja romarska točka našega romanja. Tu sta delala in živela sveta brata iz Soluna (Grčija), Ciril in Metod. V domačem, slovanskem jeziku sta oznanjala evangelij in med Slovane prinašala tudi splošno kulturo. Drugi dan smo si ogledali znamenite Hradčane, kjer je naš veliki arhitekt Jože Plečnik postavil nekaj svojih zgradb. V veliki cerkvi sv. Vida s čudovitimi barvnimi okni smo v stranski kapeli imeli sveto mašo, po njej pa ogled katedrale znotraj in zunaj.

Po reki Vltavi

Romarji v Velehradu

V eni od stranskih kapel počiva tudi Barbara Celjska. Ogledali smo si še cerkev s praškim Jezuškom. To je znani oltar, ki privablja množico romarjev. Od tu smo po mnogih stopnicah odšli proti samemu centru starega mesta. Čez reko Vltavo smo se sprehodili po najbolj znanem mostu, Karlovem mostu. S tega mostu so v reko Vltavo vrgli duhovnika Janeza Nepomuka. Zaradi spovedne molčečnosti je moral dati življenje. Drugo jutro smo z ladjo dobro uro pluli po tej reki in si ogledovali nabrežje z bogastvom stavbne arhitekture. Od tod smo se podali proti domu. Med potjo smo se ustavili še na Stari gori. To je velik božjepotni center. Z vseh krajev Češke romarji prihajajo pred

"srebrn" oltar Marije z Jezusom. Tu smo poslušali polurni orgelski koncert. To je bila prav lepa priprava na sveto mašo. Po njej je bila še malica in z veliko dobre volje smo se vračali domov. Videli smo veliko lepega v teh treh dneh skupnega potovanja. Ob lepih spominih se bosta utrnili marsikatera misel in želja. Tudi ta, da je lepo po svetu, doma pa najlepše. Res pa je, da je človek, ki ne vidi čez svoj prag, zelo ubog. Vsi, ki smo bili na romanju, se zavedamo, da je duhovno bogastvo tisto, ki nam prinaša srečo in zadovoljstvo. Ob tem romanju smo veliko prejeli, podelimo si to bogastvo in te spomine.

Naše "lepe nedelje"

Leopold Korat

V času počitnic se tudi dogodki v naših župnijah "umirijo". So pa zato v vseh cerkvah, tudi podružnicah, vse poletje "lepe nedelje". V drugih krajih Slovenije jim rečejo tudi "proščenje". Te lepe nedelje so prazniki – godovi cerkva in župnij. Ko goduje farni patron, takrat je lepa nedelja. Ker je to največkrat med tednom, je lepa nedelja najbližja nedelja.

Za ta farni praznik je kar nekaj priprav, ki jih naši ljudje z veseljem postorijo. Že čez teden gredo žene, mladina, otroci, pa tudi kak moški nabirat zelenje (zimzelen, pušpan, bršljan ...). Iz tega se potem pletejo venci – za različne potrebe, različno dolgi. Med zelenje se spletajo tudi rože. Na Razborju je navada, da vsaj dva dolga venca spletejo iz hortenzij (modre, rožnate, rdeče). Vsak meter je druge barve in zelo lepo je videti. V soboto pred nedeljo pridejo "krasilke" (od tod ime za te priprave – "krenčlarija"). Ob tem pletenju in krašenju je tudi veliko pristnega in lepega veselja. Kdaj se zaslišita tudi kakšna harmonika in vesela pesem. Saj župnija praznuje – naj se čuje. Okrasijo se oltarji v cerkvi in zunanji, ki so pripravljeni za štiri postaje, štiri evangelije. Po večini župniji v naši dekanji v bližini cerkve stojijo lepe kapele. Lastniki prav skrbno okrasijo te kapele, da so tako lepe, da jih pridejo ljudje od drugod pogledat in poslikat. Vse je pripravljeno za nedeljsko jutro, ko župnija praznuje. Zvonovi že navsezgodaj pojo ali pritrkavajo ("trjančijo"). Prebivalcem kraja, vasi, župnije in tudi sosednjim župnijam želijo

Tako se pletejo venci.

povedati radostno vest, da praznujemo. Tako je že stoletja in upamo, da bo ob dobrih ljudeh, ki še imajo srčnost za lepo in dobro, za srce, telo in duha, še stoletja ostalo. Hvala vsem dobrim ljudem, ki v srcu dobro mislijo. Pridite in se z nami povesebite v lepi nedelji.

Lepa nedelja na Razborju

Pred cerkvijo Sv. Duha

Tradicionalna postavitve klopotea v Breznu

Mag. Jože Marhl

Tudi letos so na predvečer praznika Marijinega vnebovzetja (14. 8. 2013) po svečanem bogoslužju in procesiji na župnijskem dvorišču v Breznu, kjer raste potomka najstarejše žlahtne vinske trte z mariborskega Lenta, postavili klopotec.

Številne zbrane je pozdravila in nagovorila predsednica občinskega odbora za turizem in podžupanja občine Podvelka Slavica Pečovnik Urh. Obiskovalce so nagovorili še župan občine Podvelka in gospodar trte Anton Kovše, skrbnik trte Anton Zaletelj in ovtar (čuvaj) trte Andrej Mevc. Klopotec je blagoslovil duhovni pomočnik dr. Vinko Potočnik, na drog pa ga je namestil Janez Mevc. Kulturni program so pripravili cerkveni pevski zbor, Renata Verdinek na klavirju in Tjaša Pečovnik z recitacijami. Za sladke dobrote so poskrbele članice župnijske Karitas in članice župnijskega pastoralnega sveta.

Duhovni pomočnik dr. Vinko Potočnik blagoslavlja klopotec.

Z Lions klubom Slovenj Gradec odkrivali Koroško

Mag. Kornelija Marzel, odgovorna za mednarodno izmenjavo mladih

Lions klub Slovenj Gradec že vrsto let sodeluje v lionističnem programu mednarodne izmenjave mladih. Prvi tabor smo

slovenski lionsi organizirali leta 1996 in od takrat dalje tabor v naši državi redno poteka vsako leto.

Za razliko od nekaterih drugih

programov lionistični program mednarodne izmenjave mladih udeležencem nudi priložnost, da sodelujejo v vsakdanjem življenju v slovenski kulturi, bivajo pri slovenskih gostiteljskih družinah, se udeležujejo lokalnih običajev ter predstavljajo ambasadorje mednarodnega razumevanja.

Tabor v Sloveniji je bil tudi letos organiziran v juliju, udeležilo se ga je več kot dvajset mladih z vsega sveta. V prvem delu tabora so udeleženci živeli pri slovenskih družinah in tako spoznavali tradicionalno slovensko družinsko in lokalno okolje, v drugem delu pa so se vsi udeleženci izmenjave družili in zabavali skupaj v taboru, ki je letos potekal v Kortah nad Izolo in v Cerkljah na Gorenjskem. Udeleženci

tabora so si med drugim ogledali Koper, Izolo, Piran, Portorož, Škocjanske jame, Lipico, Bled, Bohinj, Planico, Tamar, Ljubljano, Ptuj in druge znamenitosti, preizkusili so svoje spretnosti in pogum v adrenalinskem parku.

V Slovenj Gradcu sta pri gostiteljskih družinah, Cesarjevih iz Slovenj Gradca ter Javornikovih (kmetija Lešnik) z Legna, bivala mlada fanta iz Izraela in Turčije. Skupaj so si ogledovali lepote Koroške, se povzpeli na Uršljo goro, spoznali našo kulturo in običaje ter preizkušali pristne koroške kulinarične specialitete. Stkale so se nove prijateljske vezi, ki se bodo prav gotovo ohranile v prihodnosti. Hvala obema družinama, posebej pa še mladima gostiteljema Klemnu in Andreju. Tudi na takšen način je mogoče zabavno in koristno preživljati počitnice.

Počitnice z gostom iz Izraela

Klemen Cesar

Med počitnicami sem en teden gostil študenta iz Izraela. Dvanajstega julija smo ga šli iskat na letališče Jožeta Pučnika. Ker sem vedel, da je od mene starejši kar štiri leta, sem bil nekoliko v dvomih, kako bo najino druženje sploh potekalo, vendar pa sem že po uvodni predstavitvi ugotovil, da je moj gost z imenom Caesar zelo prijeten in zanimiv fant. V tednu, ki smo ga preživeli skupaj, sem mu želel razkazati predvsem Koroško in okolico, saj je bil ogled znamenitosti preostale Slovenije v programu tabora, ki je sledil gostovanju pri družinah. Ogledali smo si velenjski grad in jezero, Kope z okolico, Slovenj Gradec – staro mestno jedro, prireditve Furmani po cest' peljajo v Podgorju, jahali konje v Cross Country klubu na

Na obisku Cross Country Cluba na Legnu

Legnu, šli pa smo tudi na Uršljo goro. Caesar je bil predvsem navdušen nad naravo pri nas, mirom oz. tišino, ki je v Nazaretu nikoli ni, in konji. Skoraj vsak dan sva šla tudi na sprehod po bližnji

okolici z našim psom. Zadnji večer našega druženja sva skupaj ugotavljala, da je teden minil, kot bi trenil, in da smo ga res lepo in prijetno preživeli.

Utrinek poletja 2013

Na Peci

Leopold Korat

Prvo soboto v avgustu, ko je bilo zelo vroče, smo se podali na Peco. Manj nas je bilo kot lani, a smo bili zato bolj korajžni. Že zgodaj smo se odpravili iz Podgorja, tako da smo bili pri koči na Peci že pred osmo uro.

Po čaju, ki je še kako *pasal*, smo po zavarovani poti odšli proti vrhu Pece. Ob suši v dolini je bila ta pot pravi raj. Toliko lepega planinskega cvetja se malokdaj vidi. Človek misli, da je nemogoče, a vendar: iz same skale rastejo rožice. Kako skromne so, da lahko preživijo v takih pogojih. Ob tej skromnosti bi se moral človek učiti.

Na vrhu je bilo že veliko planincev. Tudi mi smo malo posedeli in popili zaloge pijače. Vrnitev je bila težja, saj je sonce že močno pripekalo. V kapelici sv. bratov Cirila in Metoda smo imeli sveto mašo. Letos je kapelica dobila nekaj novih lesenih kipov, delo domačina – samouka. Lepa in prijetna popestritev v sicer precej skromni opremi notranjosti kapelice. Vsem, ki danes skrbijo za lepoto in

Pohodniki pri kapelici sv. bratov Cirila in Metoda

čistočo tega božjega hrama vsa priznanja in zahvale. Pri koči smo "dali še nekaj telesu" in mimo kralja Matjaža (ki še kar spi) prišli do svojih avtomobilov. Ti so bili tako segreti, da smo morali počakati deset minut, da so se shladili in nas popeljali v dolino. Da ne bi bili prehitro doma, smo zavili skozi naselje Helena v dolino Tople. Tam smo postali ob opuščnem rudniku in se ob naravni klimi dodobra ohladili (iz tega

opuščenega rova veje zelo močan mrzel zrak). Med potjo domov smo si privoščili še sladoled in prijetno vroča sobota je bila za nami. Pa tudi lepi spomini in podobe planinskega cvetja s Pece. Še bomo šli h kralju Matjažu na Peco. Da ne bo sam, da bomo mi, ki smo v dolini, imeli več korajže in moči stopiti v nov dan.

Romanje na Uršljo goro

Leopold Korat

Že pred več kot desetimi leti smo si župnije starotrske dekanije razdelile nedelje med poletjem z namenom, da bo vsaka eno nedeljo organizirala romanje na Uršljo goro. Tako romamo vsako prvo nedeljo v mesecu avgustu iz župnije Razbor.

Nekateri gredo prav od doma, drugi se do polovice poti pripeljejo. Starejše in tiste, ki težko hodijo, so gasilci PGD letos pripeljali prav do cerkve sv. Uršule na gori. Zbralo se nas je veliko, čeprav je vročina v teh dneh marsikomu delala težave. Ob enajsti uri smo imeli sveto mašo, po njej pa še prijeten klepet pred cerkvijo. Nekaj smo pojedli in popili in z novimi močmi odšli nazaj v dolino. Lepo je bilo, kot je vedno v planinah. Tam ni čutiti sopare mestnih pločnikov in cest. Tam ni "megle", ki se marsikdaj kljub lepemu vremenu podi po naši lepi Sloveniji. Tam, v gorah, smo vsi prijatelji

in kot ena velika družina. Med potjo nazaj v dolino se nas je veliko ustavilo še na Šisernikovih travnikih, kjer imajo naši kmetje krave na paši. Ob klepetu, pesmi in prigrizku je vroča avgustovska nedelja

hitro minila. Treba je bilo domov. Zadovoljni, da nedelja ni ostala "prazna", da smo doživeli lepoto gora in veselje srca, smo odšli vsak na svoj dom. Še bomo romali na goro k sv. Uršuli.

Na Uršljo goro smo romali iz župnije Razbor

NAGRADNA KRIŽANKA

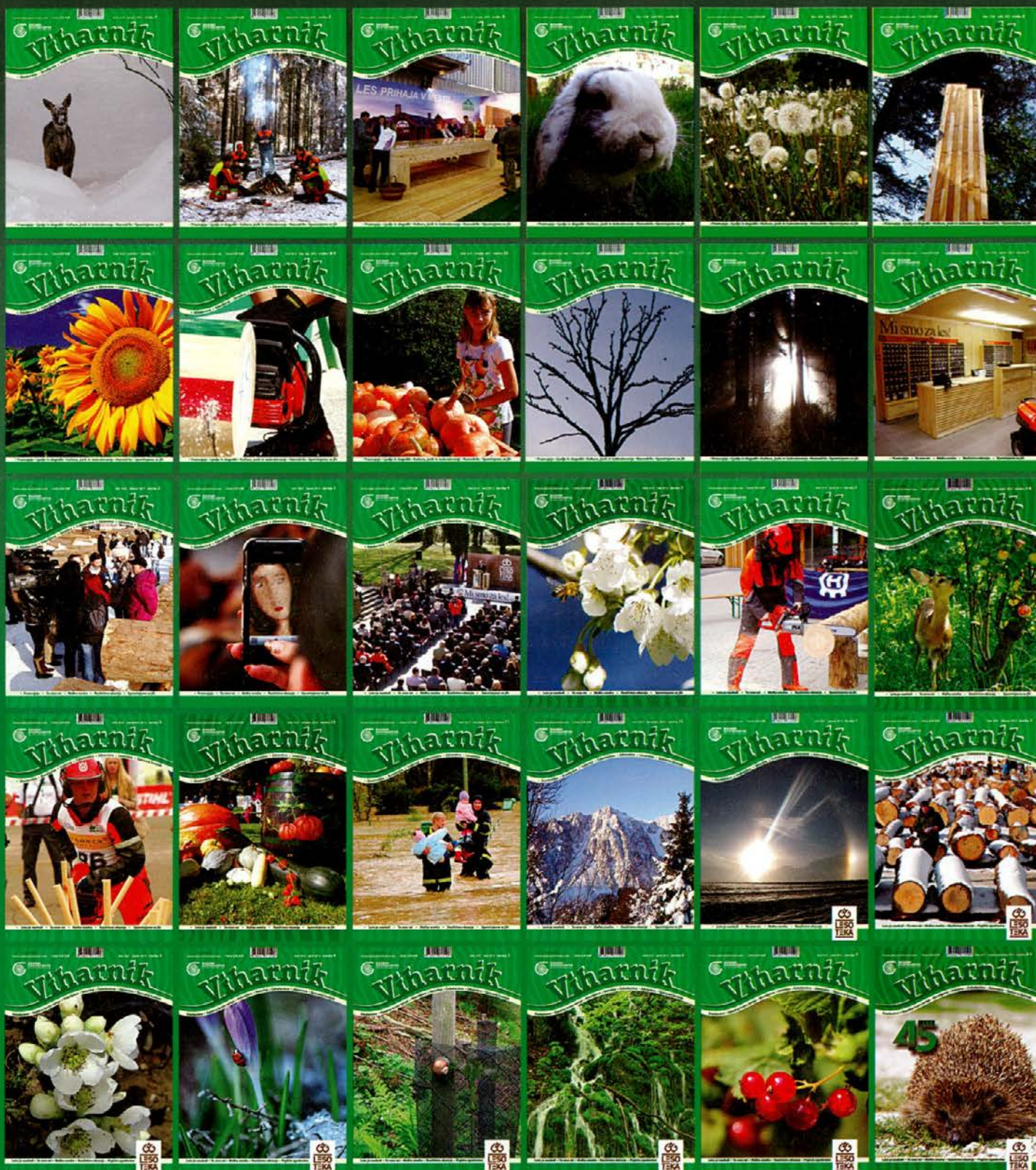
	BELA SNOV V KROM- PIRJU	GRŠKA MUZA LJUBEZ. LIRIKE	NADALJ. GESLA	HODITI V DOLOČENO SMER	PRIMO- RSKO BABICA	VISOKA STOPNJA JEZE
STROJ ZA OBDELAVO KOVINE			▼			
BOMBAŽNA POTISKANA TKANINA						
NAKODRANA VOLNENA TKANINA						
ZAHODNO AFRIŠKA REKA				ANKA VOGLAR NOBEL ALFRED		
MESTO V NEMČIJ OB REKI REN					NADALJ. GESLA	ARABSKI ŽREBEC
	VRSTA JASTREBA	DEL NOGE PRI ZVEREH EVGENIJ VARGA			▼	
POGRINJEK				KONEC POLOTOKA ZGODNJI		
GLAVNO MESTO LATVIE						
▶						
		SKALNAT GREBEN NOTRANJA UBRANOST				STARA RESTOL- NICA OB EVFRATU
POKLICNI RTV NAPOVE- DOVALEC			KRAJ NA DOLENJ- SKEM			
NASELJE V OBČINI KOBARID		HABA ALOIS ZNAMENJE VLADARSKE OBLASTI	IDRISS DEBY SKOČIR SERGEJ		UČENJE NEZNANI LETEČI PREDM.	
RAEDER ERICH		ŽENSKO IME ČRNI HRAST	SKUP- NOST VASI ANTON OCVIRK			
RUMENO RJAVA BARVA				REBA SEV. MORIJ OSTRA SKALA		
SRBSKO MESTO OB SAVI			LESEN ZAMAŠEK LEVSTIK FRAN			GRŠKA ČRKA ŽORŽ BOGDAN
FIGURA PRI ČETVORKI		SAMCI OVAC	KONEC GESLA	▶	VRSTA ŽITA	
JAPONSKA UTEŽNA MERA		KAMNITA TALNA OBLOGA	FLOUD RODERICK		AVTORICA: ANA HUDERNIK	REKA V SIBIRIJ

Najbrž jo že pogrešate ...

Naša ustvarjalna Ana Hudernik je sestavila jubilejno nagradno križanko. Rešitve pošljite po navadni ali elektronski pošti najkasneje do 5. oktobra 2013.

Naši naslovi: Viharnik, GG Slovenj Gradec, Vorančev trg 1, 2380 Slovenj Gradec; viharunik.gg@gmail.com ali viharunik@gg-sg.si.

Uspešno reševanje!

Protislovno, a vseeno drži: Viharnik se stara, hkrati pa se pomlajuje!

V zadnjih petih letih je dobil barve, nove rubrike, nove avtorice in avtorje, bralke in bralce ...

Raste in cveti.

Hvala vam!

Hvala tudi sponzorjem in donatorjem, predvsem pa založniku Gozdnemu gospodarstvu Slovenj Gradec.

Uredništvo

Naša Gora

Franc Areh

V poletnih mesecih se Uršlja gora spremeni v romarsko goro, saj takrat nanjo prihajajo romarji iz vseh župnij izpod nje. Svete maše poleg romarjev pritegnejo še številne planince in pohodnike, tako da je cerkev na gori včasih celo premajhna za vse obiskovalce.

Vse to pa se zaključi zadnjo nedeljo v avgustu, ko se na gori slavi starotrška lepa nedelja. Letos je bilo še toliko bolj slovesno, saj je ponovitev nove maše obhajal Jure Sojčaj, letošnji edini novomašnik v mariborski škofiji. K tej slovesnosti pa je pripomoglo tudi

prekrasno vreme, saj se je na goro kar zgrinjalo vernikov in planincev in njihova pesem se je slišala od vsepovsod. Naj povzamem nekaj besed iz zbornika ob 100-letnici odprtja planinske koče na Uršlji gori, velikega lovca in ljubitelja narave Franca Rotarja iz Kotelj: "Čeprav je na Koroškem kar nekaj lepih gora in planin, denimo Peca, Raduha, Olševa, Uršlja gora in Smrekovec, koroške planince in lovce, ki sicer radi slišimo, da smo jagri, že od nekdaj najbolj privlači Uršlja gora. Domačini ji rečemo kar Gora, tam v Ljubljani pa jo imenujejo tudi Plešivec."

Ob tem je nastala tudi zanimiva slika. Na teh razvalinah je nekoč stala mežnarija, v kateri je bila cerkvena gostilna, med ljudmi znana kot Skobirjeva uta. Od tega se je do danes ohranil le majhen kup razvalin in priložnost za malo drugačno fotografijo.

Dan mladosti 2013

Toni Štrigl

Nekoliko smo zamudili z objavo (saj veste, vse ima svoj razlog), a vseeno vam želimo povedati, da smo 25. maja zopet obudili spomin na dan mladosti, ki ga letos proslavljamo že tretjič zapored. To naj bi postala tradicionalna prireditev.

Zbrali smo se na Čečovju na Ravnah na Koroškem pred gostilno Apoteka. Udeležba je bila kar velika. Po krajšem kulturnem programu in predaji raporta Titovi štafeti, smo se s štirikolesniki in avtomobili, ki so nekoč služili Jugoslaviji, podali na panoramsko vožnjo skozi trg na Javornik na Ravnah na Koroškem vse do Rimskega vrelca v Kotljah. Po krajšem postanku in okrepčilu v bifeju pri Marjetki v Kotljah smo nadaljevali pot proti Šrotneku nazaj na Čečovje in nato na Navrški vrh k Naveršniku.

Na Navrškem vrhu se je odvijala osrednja proslava s položitvijo venca in predajo štafetne palice ob zvokih himne bivše Jugoslavije. Na proslavi so bili prisotni praporščaki v uniformah JLA, milice in SV. Lepo nas je nagovoril Avgust Kunc v vlogi Josipa Broza Tita. Snemala je tudi Koroška TV, za katero je naš Tito dal intervju.

Po proslavi in pogostitvi se je nadaljevalo družabno srečanje z glasbeniki in s folklorno skupino Luka Kramolc iz Šentanela. Vsi pristaši praznovanja dneva

Častni pozdrav

mladosti in tovariša Tita se nam vsako leto z veseljem pridružijo in poveselejo. Bil je za ta letni čas hladen in deževen

dan, imeli pa smo se lepo. Hvala vsem, ki ste karkoli prispevali ali pomagali pri organizaciji prireditve.

Radi se srečamo ob dnevu mladosti.

Kje si, studenec?

Irma Zajc

Pred štirimi leti smo se podali po poti "Čez goro k očetu", ampak podnevi, da smo sploh kaj videli. Pot je prečudovita, še posebej travnik na avstrijski strani. Barve rož se zlivajo v eno samo pisano preprogo, travnik je dobesedno neokrnjen. Spočili smo si oči in napolnili duše.

Nazaj grede smo ustavili pri krasnem studencu z namenom, da se odžejamo in napolnimo še kakšno stekleničko s to dobro hladno vodo. Žleb je bil napolnjen z listjem, zato sem se povzpela malo više in poskušala listje odmetati. Teren je bil mehak in korito se je obrnilo. Videli smo,

da je ta studenec potreben obnove, a bolj nas je jezilo to, da smo pravzaprav sprožili "postopek za sanacijo". Vsi skesani smo se napotili na bližnjo domačijo in povedali, kaj se nam je pripetilo. Tam so nas potolažili, češ da je treba teren utrditi in da nismo mi krivi, da se je korito prevrnilo.

Naslednje leto smo spet komaj čakali na pomlad in ogled cvetočega travnika. Kakšno pa razočaranje, ko smo se peljali mimo studenca! Korito je še vedno ležalo obrnjeno, po žlebu pa je, hvala bogu, še vedno tekel dober studenec. Odžejali smo se in odhiteli občudovat rožice. Letos smo šli na pot na začetku avgusta. Z veseljem smo pričakovali "naš" studenček, a kaj smo zagledali! Žleb je izginil, okolica je zaraščena, na nekoč enkratni studenec opozarja pa le še poševno nameščena tabla z imenom studenca.

Kje si, studenec?

Srečanje "Suhodolčanov"

Urša Korošec

Spomini, srečanja, spoznavanja so del našega življenja. Ljudi in lepih trenutkov se spominjamo po dejanjih, ki jih posameznik pusti za sabo. Rodbino "Suhodolčanov" sta zaznamovala Franc in Marija Podojsteršek iz Suhega dola skupaj s svojimi petimi otroki, Micko, Jožetom, Pavlo ter dvojčkoma Vido in Lojzom. Pestro je bilo njihovo življenje, saj so družinsko življenje delili z ljudmi, ki so prihajali v njihovo gostilno. Še danes je to znana gostilna Balek, po domače "pri Suhodolniku".

Lep sončen avgustovski dan, obsijan v jutranjem soncu, je na Potoško domačijo privabil celotno rodbino Suhodolnikovih na srečanje, ki je bilo že tretje po vrsti in organizirano v spomin na Jožeta – Suhodolškega Pepija in njegovo ženo Treziko, ki danes nista več med nami. Šestindvajset let je minilo od smrti dedka Pepija in dve leti od babice Trezike. Zelo sta si želela občutiti življenje na Potoški kmetiji, ki sta jo podedovala po stricu Potočniku. Velike načrte sta gojila v sebi. Potoško hišo bi verjetno krasile najlepše rože v kraju, polja bi bila obdelana, poslopja obnovljena, če jima kruta usoda ne bi narekovala drugečnega načina življenja. Veselila bi se tega srečanja, tako

kot smo se ga mi, njuni otroci, vnuki in pravnuki.

Ta dan je bilo na Potoškem veselo. Slišali so se pogovor, smeh, otroški vrišč, kakršnega na Potoškem ni bilo že 50 in več let. Vsi smo postali kot ena družina, rodbina, ki širi svoje niti vedno širše. Spomini iz otroštva so priplavali na površje; kako prijetno je bilo, ko so Micka, Pavla in deda Jože, Vida in Lojz igrali na igrišču pod Suhodolško lipo, kako je bilo pri guljenju šolskih klopi na Razborju, norčavosti na poti v šolo in nazaj ... Za

trenutek čustva in spomini zaplavajo v preteklost. Iz pripovedovanja občutiš pradedka Franca, ki je večino časa preživel v svoji delavnici pri elektrarni, prababico, ki je skuhala najboljše žgance in krompirjevo juho, Micko, ki je gostilni Suhodolnik dala svoj pečat, Pepija, kot poznavalca lepega petja in vestnega gozdnega delavca, Lojza in Vido, ki sta mojstra ročnih spretnosti, ter Pavlo kot teto smeha ...

Naj prijetni spomini ostanejo do naslednjega srečanja v letu 2014!

Družina Podojsteršek iz Suhega dola. Na sredini mama Micka in oče Franc Podojsteršek, otroci (z leve proti desni): Vida, Micka, Jože, Pavla in Lojze.

Izseljenci iz Črne v Črni

Ida Robnik

V okviru prireditev 58. turističnega tedna v Črni na Koroškem je županja Črnjane, ki so se izselili iz kraja, že tretjič povabila na srečanje. Črnjani so se izseljevali zaradi različnih razlogov, bodisi zaradi boljšega zaslužka ali zaposlitve bodisi so si našli partnerje v drugih krajih in deželah, nekateri so po študiju ostali v mestih, seveda pa je razlogov za to še več, osebnih ali neosebnih. Še vedno Črnjani po srcu in po rodu so napolnili šotor, postavljen v centru Črne, se družili in razmišljali, da bi bila taka srečanja še bolj privlačna, če bi se družili s prebivalci Črne in ne samo med sabo.

Holcerija 2013 v Vitanju

Drago Pogorevc

Zmagovalna ekipa TD Mislinja in pevke skupine Lastovke

Letos že štiriindvajseta turistična prireditev Holcerija, ki se je odvijala v nedeljo, 11. 8. 2013, na prostoru pred KSEVT-om (Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij) v Vitanju je med drugim postregla tudi z družabnimi igrami turističnih društev iz občin, ki mejijo na Paški Kozjak. Torej smo se teh zanimivih družabnih iger udeležili tudi mi, člani Turističnega društva Mislinja. Nastopalo je devet ekip, ki so se športno borile za najboljša mesta v naslednjih veščinah:

- odžagaj in stehtaj,
- tek na hoduljah,
- pokanje balonov,

- nalivanje vode in
- pevska ali instrumentalna skupina z dvema pesmima.

Vse tekmovalne ekipe so bučno spodbujali številna publika in številni navijači posameznih ekip. Vzdušje je bilo res čudovito. In končni rezultati? Zmagalo je Turistično društvo Mislinja, ki je tudi osvojilo prehodno prvo skulpturo holcerije in pokal za prvo mesto. Turistična društva, ki bodo trikrat osvojila prvo mesto, bodo skulpturo prejela v trajno last. Torej se zopet vidimo na Holceriji 2014!

Odžagaj in stehtaj

Veterani častniki na Košenjaku

Toni Štrigl

Tako kot vsako leto smo tudi letos organizirali tradicionalni, že enajsti pohod na Košenjak nad Dravogradom. Prireja ga veteransko združenje Dravograd na čelu s predsednikom Hermanom Jeseničnikom, ki je pobudnik tega pohoda in Zveze častnikov Dravograd.

Vsako leto je bolj fajn

Člani Zveze gornikov Slovenije

Zbrali smo se 25. junija 2013 na planinskem domu na Košenjaku, kjer nas je pričakala dobrodošlica s hrano in pijačo. Po kulturnem programu s praporščaki in pozdravnim govorom podžupana Dravograda smo nadaljevali pot na vrh Košenjaka. Med pohodniki so bili tudi povabljeni veterani iz Lenarta, Maribora, Ruš, Velenja, OMD ZVVS Mežiške doline, člani združenja gornikov RS ter ostali prijatelji.

Na vrhu Košenjaka smo se okrepčali in krstili vse, ki so se tega pohoda udeležili prvič. Nazaj smo

se vračali po drugi strani, videli jez Golica v Avstriji ter nadaljevali do lovske kočice Piramida. Tam so nas čakale kmečke dobrote (*grumpi*, namazani na kruh, salame, pašteta, čebula, kava, *šnops* ...), skratka vsega dovolj.

Pot smo nadaljevali proti planinski koči na Košenjaku, kjer smo tudi začeli s pohodom. Ob dobri hrani in pijači je stekel prijeten pogovor. Sledila sta še podelitev diplom in družabno srečanje do poznih popoldanskih ur. Vljudno vabljeni naslednje leto!

Veteranski pozdrav!

3. Ivčev memorial

Toni Štrigl

Foto: Srečko Grobelnik

Letos smo organizirali že tretji Ivčev memorial, ki je bil v nedeljo, 7. julija 2013, in sicer kot pohod na Grubarjev vrh na Koroškem Selovcu.

Zaradi slabega vremena je bila udeležba nekoliko slabša kot lani, ampak smo bili vztrajni. Zbrali smo se ob 8. uri pri Mrakovi lipi na Selovcu in nadaljevali pot na vrh. Na vrhu smo se

fotografirali, malo odpočili in nato nadaljevali pohod. Po štajerski strani Selovca smo prispeli do kmetije Modrej, kjer so nas lepo sprejeli in pogostili z domačimi dobrotami. Po okrepčilu smo

Na Ivčevem memorialu že tretjič

nadaljevali pot mimo kmetij Judež, Kojzek, Pelc in Mrak vse do naših jeklenih konjičkov. Pot je bila razgibana, polna smeha in šal, saj je bil takšen veseljak tudi naš Ivč, kateremu v spomin prirejamo te pohode.

Z avti smo nadaljevali do vikenda pri Jožici in Srečku Grobelniku, kjer nas je čakala dobra malica s pijačo in pecivom. Pridružil se nam je še nekaj Ivčevih sorodnikov, ki se pohoda zaradi slabega vremena zjutraj niso udeležili. Kot je že navada, smo podelili medalje

organizatorjem, hčerkama in sinu preminulega Ivča, ter med vse udeležence razdelili spominske podobice.

Ob klepetu in smehu je čas hitro bežal, naredili smo še nekaj posnetkov in se dogovorili, da se naslednje leto prvo nedeljo v juliju dobimo na 4. Ivčevem memorialu. Kam nas bo zanesla pot, se bomo pa še dogovorili.

Hvala vsem za prijetno druženje Ivču Štriglu v spomin.

Varuhinja človekovih pravic tekla v Slovenj Gradcu

Mag. Kornelija Marzel,
Lions klub Slovenj Gradec

Foto: Peter Cesar

Tek po ulicah Slovenj Gradca je bil organiziran že nekaj mesecev nazaj, ampak vsekakor je vreden zapisa in objave. Sredi maja, 18. in 19., je pod pokroviteljstvom Lions klubov Distrikt 129 potekala prva vseslovenska akcija Tečem, da pomagam. Akcijo so slovenski lionsi organizirali v dvanajstih mestih, v izvedbo posameznih prireditev pa se je povezalo več klubov. Skupno nas je tako teklo preko 3000 posameznikov. Prireditve je imela več ciljev:

- pomagati slepim in slabovidnim ter ostalim s posebnimi potrebami,
- ozaveščati in krepiti duh strpnosti in solidarnosti med ljudmi,
- spodbujati prostovoljstvo,
- širiti ideje lionizma in prepoznavnost Lions kluba v lokalnem okolju.

Humanitarno društvo Lions klub Slovenj Gradec se je v sodelovanju z Javnim zavodom za turizem in šport Spotur Slovenj Gradec ter z Atletskim klubom Slovenj Gradec pridružil vseslovenski akciji Lions klubov, dobrodelnemu teku z naslovom: Tečem, da pomagam. Tekli smo v soboto na 400, 800 in 1200

Prijeten pogovor z Vlasto Nussdorfer (druga z leve)

metrov. Po prijavi in plačilu startnine (5 €) je vsak udeleženec prejel majico z napisom Tečem, da pomagam. Nagovorili so nas predsednik Lions kluba Slovenj Gradec, Marjan Gobec, guverner Distrikta 129, Zoran Vodopija, ter častna gostja Lions kluba Slovenj Gradec, varuhinja človekovih pravic, Vlasta Nussdorfer. Govorniki so poudarili vsebino prireditve, ki ni bila namenjena le neposredni pomoči posameznikom, pač pa tudi medsebojnemu druženju, izmenjavi stališč, mnenj, pogledov ter krepitvi dobrodelnosti. Tek se je v Slovenj Gradcu udeležilo okoli 350 udeležencev, kar je bilo v okviru vseslovenske akcije Distrikta 129 največ v Sloveniji. Najštevilnejše so bile družine, preko 60 jih je bilo in z več kot 140 udeleženci, preko 80 je bilo osnovnošolcev od 6. do

9. razreda, okrog 50 je bilo srednješolcev in odraslih. V kategoriji s slepimi in slabovidnimi nas je teklo več kot 30. Tekli smo po trasi Trg svobode–Glavni trg–Meškova ulica–Trg svobode. Dobrodelnega teka sta se v imenu Mestne občine Slovenj Gradec udeležila župan Andrej Čas in podžupan Peter Cesar. Zbrana sredstva iz startnine (družine so tekle brez plačila) v višini 750 € smo v celoti namenili Zvezi prijateljev mladine Slovenije ter Društvu slepih in slabovidnih Koroške. Sončen dan in odlično izpeljana prireditve sta sporočilno vrednost dogodka še povečala. V istem času je z istim motom skupaj teklo in pomagalo več kot 3000 udeležencev, tudi mnogo znanih osebnosti. Bilo je prijetno druženje lionistov s slepimi, slabovidnimi in otroki. Topel občutek enakosti in prostovoljstva je prevzel udeležence prve vseslovenske akcije Tečem, da pomagam. Prepričana sem, da nas bo drugo leto teklo še več, da se bomo ponovno združili in skupaj po majhnih korakih nadaljevali v humanitarnosti. Sočutje in tovrstni pristop k dobrodelnosti ohranjata dostojanstvo vseh nas. Z roko v roki zmoremo teči vsi, tako slepi in slabovidni kot ostali s posebnimi potrebami in drugi, skupaj zmoremo premagati vse ovire. Potrebna sta le volja in občutek za sočloveka. In ne pozabimo: danes pomoč potrebuje sosed, jutri jo bom morda jaz. Krepimo solidarnost! Želimo si, da bi tudi z našo pomočjo bilo srečnih več ljudi.

Hvala vsem, ki ste z nami, in nasvidenje prihodnje leto.

Pripravljeni na startu

Pohodna pot okoli Dravograda

Vančy

Foto: Zdenko Kupčič

Dolgo sva se s prijateljem Zdenkom Kupčičem, upokojenim železničarjem in vnetim planincem dogovarjala, da skupaj opraviva pohodno pot okoli Dravograda. Obljubil mi je, da me bo spremljal, čeprav je to pot že velikokrat prehodil.

Iz Dravograda sva se odpravila proti Zgornjemu Viču, kjer sva napravila prve posnetke, od tam pa sva se vzpela po makadamski poti po nazobčanih rebrih Goriškega vrha. Imela sva srečo, saj se je napravilo čudovito jutro, ki je obetalo tudi lep dan. Sonce je vstajalo na nasprotni strani Drave iznad pohorskih

Temeljito obnovljena kapelica Koprčev križ

hribov, midva pa sva napredovala navkreber po Goriškem vrhu višje in višje. Šla sva mimo osamelih kmetij, ki so lepo urejene, trava pa je po nekaj deževnih dneh po kruti suši zopet začela pridobivati svojo pravo zeleno barvo. Obšla sva Medvedovo domačijo mimo dveh lepih vikendov, ki v svoji zbirki razkazujeta nekaj zgodovinskega kmečkega orodja, se pa za večino še spomnim, kako se je svoje dni uporabljalo. Šla sva skozi gozdiček, kjer na sredi stoji lepa obnovljena kapelica Koprčev križ, za katerega na pritrjeni tabli piše, da je bil obnovljen in blagoslovljen 4. avgust. Pot je vseskozi dobro označena in na posameznih pomembnih mestih opremljena z velikimi označevalnimi tablami. Še sva se vzpenjala mimo kapelice Treh križev in koračila proti najvišji točki. Pri domovanju Lorberjevih sva dosegla najvišjo točko, 1100 m, in se od tam počasi začela spuščati nazaj proti dolini. Zapustila sva območje številnih lepih vikendov in pod Ojstrico prispela do odločilnega kamna "Si že na pol poti".

Na Ojstrici ob cerkvi sv. Janeza najdemo krasne lesene skulpture.

Povzpela sva se proti cerkvi sv. Janeza, ki poleg šole in gostilne Mori predstavlja osrčje Ojstrice. Tam je že vidnih več lesenih skulptur, ki so jih napravili kiparji v poletnih kolonijah, Ojstrico pa je s svojimi skulpturami še posebej zaznamoval predsednik dravograjskih slikarjev Franjo Marošek, ki je poleg tega iz lesa napravil skupino šolarjev z učiteljem pred šolo in še nekaj jih je vrh Košenjaka. Šolo obiskuje 10 učencev od 1. do 9. razreda, 10 otrok pa obiskuje vrtec. Od Ojstrice pot vodi navzdol proti cerkvi Sv. Duha. Cerkev je bogat kulturni zaklad, včasih so k njej trumoma romali od vsepovsod. Pred časom je bila obsojena na skorajšnji propad, a so domačini zavihali rokave in se lotili obnove. Zgrajena je bila že davnega 16. stoletja, a zaključena je bila v 17. Njena največja vrednost je v bogati notranji poslikavi. Ima največji lesen ornamentno poslikan strop v Sloveniji, enako je izdelan tudi lesen kor. Ker so domačini spoznali, da sami obnove ne bodo zmogli, so za pomoč zaprosili Občino Dravograd, vsa prenova pa je potekala

Cerkev Sv. Duha z leseno mežnarijo

Pri sv. Boštjanu se je najina pot končala.

pod budnim očesom spomeniškega varstva, saj gre za zelo bogato in staro spomeniško znamenitost. Ob njej stoji stavba mežnarija, ki je svojstvena po načinu gradnje; tudi to so že obnovili. Zvonovi v cerkvi so bili namenjeni zvonjenju proti toči in so v njej zvonili, če

Popotnika na začetku poti na Zgornjem Viču

se je bližala huda ura. Mežnar pa je za svoj trud obvarovanja pred točo v jesenskem času prejel plačilo v obliki domačih pridelkov. Pobiral je lahko, kakor daleč je pač bilo slišati biti zvon, a spominjam se, da so ga radi obdarovali tudi na kmetijah na drugi strani reke Drave. Seveda je od prenove cerkvice dalje tudi zvonjenje elektrificirano. Po nekoliko bolj strmih pobočju sva se ob manjšem potoku spustila proti zaključku najine poti, ki se konča ob cerkvi sv. Boštjana. Zdenko, moj sopotnik, se je zaskrbljeno oziral na uro: "Kaj sva ga pa danes prekoračila, ta najin pohodniški čas. Za to pot, ki sem jo skupaj z ženo Marjanco in Fajčijem markiral in smo jo tudi časovno opredelili, da jo je mogoče prehoditi v dobrih petih urah, sva midva porabila skoraj sedem ur." A verjemite, ni mi bilo žal in sem tudi obljubil, da jo bom še ponovil, saj se mi je na poti zdelo, da bi še lahko malo zavil h kaki kmetiji, kjer poznam domače, ali pa si bolje ogledal še kakšno znamenitost. Spoznal sem tudi, da ni treba ravno v kakšne velike daljave, če pa nas čisto blizu doma obdajajo tako lepi kotički. Resda niso znameniti Dolomiti ali pa Triglav, se pa pot vije pod našim dravograjskim Triglavom – Košenjakom, 1522 m. Pot je manj zahtevna, dolga je 15 km in, no, bomo že morali verjeti Zdenku, s krajšimi postanki jo je mogoče prehoditi v petih do šestih urah. A že naslednjič se odpravljam še malo višje – na goro Olševo, ki doseže 1929 metrov nadmorske višine.

Srečanje igralcev Kluba malega nogometa Brezno

Mag. Jože Marhl

Klub malega nogometa Brezno ima bogato in uspešno zgodovino. Ustanovljen je bil leta 1970. Letos avgusta so se igralci vseh generacij že četrty srečali na rekreacijskem centru v Breznu.

Številne zbrane, med njimi tudi goste, je pozdravil organizator in vodja srečanja Benjamin Jakičič. Udeležence srečanja je pozdravil in nagovoril tudi župan občine Podvelka Anton Kovše, ki je med drugim predstavil pomembnejše aktivnosti, ki se v občini izvajajo v tem letu. Nogometaši vseh generacij so odigrali medsebojne prijateljske tekme, obujali spomine na

Udeleženci 4. srečanja igralcev KMN Brezno z županom Antonom Kovšetom (sedi peti z desne).

prehojeno športno pot in se veselo družili. Najuspešnejša je bila ekipa kapetana Aleša Jakičiča, drugo mesto je osvojila ekipa kapetana Danijela Jerbiča, ekipa kapetana Mihe Gröglja pa je bila tretja. Naj strelec je bil Beno Krebs in naj

vratar Lojzek Račnik. Odličja za najboljše dosežene uspehe so podelili župan Anton Kovše, predsednik Društva za šport in rekreacijo Splavar Brezno-Podvelka Drago Selič in organizator srečanja Benjamin Jakičič.

Že devetič s kolesom na morje

Mag. Jože Marhl

Športno društvo Ožbalt je letos, 25. julija, že devetič organiziralo vožnjo s kolesi na morje. Za pot od

Ožbalta do Kopra, ki je dolga 270 kilometrov, potrebujejo dva dni z nočitvijo v Ljubljani.

Udeležba je bila visoka, saj je sodelovalo več kot trideset kolesark in kolesarjev iz Maribora, Dravske doline pa tudi iz sosednje Avstrije. Med njimi je bil tudi Janko Verčko, ki je sodeloval na vseh dosedanjih vožnjah.

Kolesarje so na startu pozdravili in jim zaželeli srečno vožnjo vodja vožnje

Aleksander Golob, predsednik Vaške skupnosti Ožbalt Jani Čas, v imenu županov občin Podvelka Antona Kovšeta, Radelj ob Dravi Alana Bukovnika, Vuzenice Franja Goloba, Lovrenca na Pohorju Joška Manfrede in Selnice ob Dravi Jurija Lepa pa avtor tega prispevka. Kolesarje je blagoslovil domači župnik Jože Motaln, tudi sam udeleženec vožnje s kolesom na morje.

Udeleženci letošnje vožnje na morje z gosti na startu v Ožbaltu

Pohod po GTP Plešivec

Peter Cesar

Foto: Evgenija Cesar

Organizacijska ekipa

Prvo soboto v septembru je potekal že 12. tradicionalni pohod po Gozdno turistični poti Plešivec. V lepem jesenskem dopoldnevu se je pred Gostilno Balek v Suhem dolu zbrala presenetljivo velika množica pohodnikov. Pot skozi sotesko Kaštel nas je kljub hladu voda in gozdov prijetno ogrela. Pri plešivškem mlinu nas je že po tradiciji pričakal mlinar, vendar tokrat prvič ne več naš Zdravko Jelen - Rone, ki se je žal kmalu po spomladanskem pohodu za vedno poslovil od nas. Naj mu šumijo plešivški gozdovi in naj mu žubori voda preko mlinkega kolesa v zahvalo za vso skrb in pomoč pri ohranjanju naše etnološke dediščine. Večina pohodnikov je v prijetnem jesenskem dnevu pot nadaljevala tudi

Okrepčilo med potjo

naprej do plešivškega dvora, Vernerice, lovske koče in mimo domačije Potočnikovih proti dolini.

Black hole (green) bike fest

Kolesarski festival na Koroškem

Gregor Praznik

Mnogi so se konec julija spraševali, zakaj se je vsa slovenska kolesarska smetana za en teden preselila na Koroško. Hm, odgovor je dokaj preprost in se skriva v sklopu devetdnevnega kolesarskega dogajanja, imenovanega **Black hole bike fest**. Festival je dobil ime po Črni luknji, delu proge **Black hole marathona**, kjer se kolesarji podajo v opuščene rudniške rove rudnika Mežica.

Ampak gremo lepo po vrsti (češnja na vrhu smetane bom prihranil za konec). V devetih dneh so se na Koroškem zvrstile številne kolesarske prireditve, pri katerih je bila rdeča nit dogajanja osveščanje kolesarjev o trajnostnem razvoju gorskokolesarskih poti pod skupnim imenom Zeleni sklad. Odprtje festivala je potekalo v Jamnici, idiličnem in spokojnem zaselku nad Šentanelom. Ampak med temi spokojnimi travniki in gozdovi leži pravi raj za enduro (vzdržljivostne) kolesarje. Enduro Koroška je svoj prolog dobil prav na teh poteh. Kolesarji so svojo tehniko in vzdržljivost preizkušali najprej na naravnem terenu, v naslednjih dneh pa po urbanem poligonu na Ravnah na

Poskrbljeno je bilo za vse. Foto: Gregor Praznik

Koroškem. Tovrstna preizkušnja je bila prva v naših krajih (ampak ne zadnja). Festival se je nadaljeval v bolj rekreativnem duhu. Med tednom so od 22. do 26. julija potekale različne prireditve. Na več lokacijah so potekali filmski večeri, kjer so udeleženci lahko uživali v mojstrovinah Redbullovih virtuozov na kolesu ali kakšnem drugem adrenalinskem pripomočku. Da pa ne bi vsak dan čakali do večera, da bi lahko obsedeli pred filmskim platnom, pa je Mountain Bike Nomad poskrbel za vodene ture po koroških gozdovih in gorah. Tudi na najmlajše nismo pozabili. V Grajskem parku na Ravnah so potekale različne dejavnosti, povezane z varno vožnjo s kolesom in njegovim vzdrževanjem, kjer so se otroci v spremstvu odraslih lahko na varen način zabavali s kolesom. Naj povem kaj še o samem Zelenem skladu. **Zeleni sklad je kampanja za osveščanje ljudi, da gorsko kolesarstvo NI trn v peti pri varovanju narave. Zaradi tega so se ob samem**

festivalu zbirala sredstva za trajnostni razvoj gorskokolesarskih poti ali z drugimi besedami za izgraditev mreže gorskokolesarskih poti, ki ne bi posegale v naravo in bi bile v tesnem koraku z njo. Udeleženci so lahko med festivalom kupili tako imenovano zeleno vinjeto in s tem prispevali denar v sklad.

In za konec: kronski dragulj med prireditvami BH bike festa, svetovni

Enduro na Ravnah Foto: Miha Kolar

Nadaljevanje na str. 36

Enduro na Jamnici Foto: Peter Zajc

Pod zelenim klobukom

Znova na Čerčejevem vrhu

Leopold Korat

Že sedemnajsto leto je Lovska družina Podgorje povabila kmete in lastnike zemljišč, na ozemlju katerih imajo podgorski lovci svoj lovski okoliš, na srečanje. V lepem vremenu smo se zbrali pri koči LD Podgorje, kjer stoji tudi kapelica, ki je bila ob tej priložnosti lepo okrašena.

unikat Black hole marathon. V soboto, 27. julija, so se tekmovalci ob deseti uri z Mitneka odpravili po dveh trasah Black hole maratona. Maraton Klasik s tridesetimi in Black hole s petdesetimi kilometri sta vsem udeležencem ponudila obilo kolesarskih užitkov in unikatno izkušnjo vožnje skozi opuščen rudniški rov (kjer so se tekmovalci vsaj malo osvežili). Odlično opremljena proga in tako imenovane *feed zone* (okrepčilne postaje) so vsakemu posamezniku

omogočile nemoteno tekmovalje. Ampak ker nesreča nikoli ne počiva in kolesa ne ubogajo lastnikov, je bila ob progi zagotovljena tudi tehnična pomoč oziroma mehanika, ki sta se spopadala z najrazličnejšimi težavami. V startno-ciljnem prostoru so se med samo tekmo in po njej predstavile številne glasbene skupine, ki so gledalcem popestrile samo dogajanje. Torej, zakaj se naslednje leto ne bi udeležili *Black hole bike festa*?

Srečanje se je začelo s sveto mašo, ki jo je daroval domači župnik, somaševal pa je Peter Leskovar. Pred samim obredom je starešina LD Benjamin Kramljak pozdravil vse prisotne, ki so prišli od blizu in daleč. Pri maši so sodelovali oktet Hubertus iz Podgorja pod vodstvom Leona Kramljaka in rogisti iz Vuzenice. V pridigi je duhovnik poudaril, kako naj bi tudi sodobni človek, človek naglice in tehnike, našel čas zase. Moral bi izboljšati odnos do narave in skrbeti za dobre medsebojne odnose. Prav odnosi so danes marsikdaj bolezen, ki razkrajajo človeško družbo. K izboljševanju odnosov v družbi in ljudi do narave prav gotovo veliko pripomorejo tudi lovci. Iz sožitja v naravi, ki je zgled, naj bi nas učili lepših odnosov med nami. Po maši je sledil zabavni program. Sploh ob dobitkih, ki smo jih dobili na srečanju, je bilo veliko smeha in dobre volje: župnik je na primer zadel lopato za

Peter Leskovar, Leopold Korat in Benjamin Kramljak ob začetku srečanja

sneg (v tej vročini!). Zaigral je ansambel Napev in plesišče je bilo takoj polno plesalcev. Veselje je trajalo pozno v noč in še v dolino smo ga ponesli. Dober pogled lovcev in vsem, ki imamo radi lepo naravo in živali. Pa nasvidenje na Čerčejevem vrhu naslednje leto!

14. tradicionalni piknik Lovske družine Strojna

Martina Cigler

Res se rada podam na Strojno in po njeni okolici, rada pa zavijem tudi k strojanski lovski koči, kjer se vedno kaj zanimivega dogaja. Lovci so 18. avgusta zopet organizirali piknik s kmeti, s katerimi se skupaj trudijo za ohranitev zlasti avtohtonih divjih živali. Člani LD Strojna so zelo aktivni, me drugim so v preteklih dveh letih uredili okolico lovskega doma, v planu pa imajo še zamenjavo strehe in obnovitev fasade na koči. Na pomoč jim je z materialom priskočila občina Ravne na Koroškem, za kar se županu občine

Ravne, mag. Tomažu Roženu, tudi zahvaljujejo. V prihodnje si v svojih vrstah želijo več mladine, saj so zelo veseli vsakega člana, ki pomaga pri ohranjanju lovske tradicije. Posebej ponosni so na dva mladince, ki sta bila kot pripravnika

najuspešnejša v Koroški lovski zvezi. Nejc Čegovnik in Luka Čas sta zdaj že mlada lovca. Želijo si, da bi piknik ostal tradicionalen, s čimer bi pripomogel pri utrjevanju vezi in sodelovanja med lovci in kmeti.

Lep lovski dom na čudoviti Strojni

Šakal na Koroškem

Zdravko Miklašič, dipl. inž. gozd.,
vodja odseka za gozdne živali in lovstvo, ZGS

V zadnjem času, se kar nekaj "atraktivnih" zavarovanih živalskih vrst občasno ali pa morda tudi stalno pojavlja na Koroškem. O medvedu, bobru, štorklji in še kateri zavarovani in redki vrsti smo že pisali. Tokrat želimo opozoriti in predstaviti žival, ki je v naših krajih v preteklosti zagotovo ni bilo zaslediti.

Šakal ali znanstveno zlato šakal (*Canis aureus* L.) je bil konec marca letos povožen na Muti na mostu čez Bistrico. Le lovem LD Muta gre zahvala, da kadaver, ki je bil podoben psu, ni končal nekje pod mostom, oziroma ga ni odpeljala veterinarsko higienska služba, morda misleč, da gre za povoženega psa. Povožena samička je bila težka 9,64 kg. Na veterinarski postaji na Muti je dr. Zlatko Golob potrdil, da gre za zdravo žival, saj razen nekaj bolh ni ugotovil posebnosti. Dogovorjeno je bilo, da prirodoslovni muzej v Ljubljani shrani skelet živali. Dr. Hubert Potočnik iz Biotehniške fakultete, Oddelek za biologijo, je poskrbel za analizo DNK in pregled vsebine v vampu, Lovski družini Muta pa je ostal kožuh, ki bo služil kot pripomoček pri izobraževanju mladih lovcev.

Zlato šakal je ena od treh vrst šakalov, ki spada v družino psov. Naj poudarimo, da vsaj po do zdaj znanih podatkih človeku ni nevaren. Kot zanimivost omenjamo, da tudi za volka kot največjega plenilca iz družine psov do sedaj v Evropi ni bil potrjen niti en sam napad na človeka. Prvotno je bil šakal razširjen v jugovzhodni Evropi (Grčija, južna Dalmacija, Panonska nižina, vzhodni Balkan), Aziji in Afriki. V dvajsetem stoletju se je začel širiti proti Srednji Evropi in v zadnjih 50 letih je prisoten tudi v Sloveniji. Do sedaj je veljalo, da je njegova prisotnost povezana z območji, kjer je značilna manjša gozdnatost. Zabeležen je v Prekmurju, Podravju, na Ljubljanskem barju, Tolminskem in v slovenski Istri. Ugotovljeno je, da se šakali pojavljajo in naseljujejo predvsem na tistih področjih, kjer je volk v preteklosti izginil.

Pokončni uhlji, koničast gobček, vitko telo in dolge tace dajejo podobo psa, lisice ali pomanjšane "verzije" volka. So večji od lisice (tehtajo lahko do 15 kg), imajo daljše noge, daljše šape in nekoliko

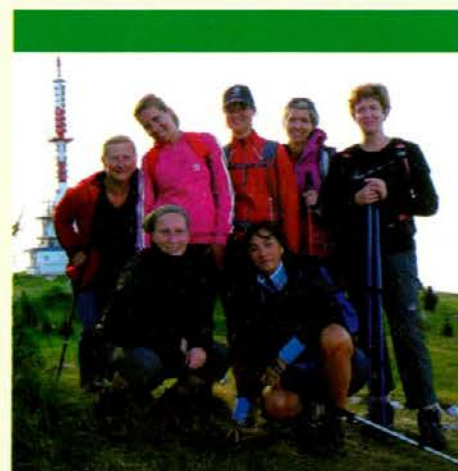

Povoženo samico šakala so našli na Muti

krajši rep (do 25 cm). V primerjavi z lisico je dlaka šakala bolj resasta in je sivo rumene barve, rdečkaste ali zlate barve z belimi lisami po trebuhu. Dolge ploske noge omogočajo tek na velike razdalje. Šakali so mrhovinarji in plenilci, ki so občasno sposobni poiskati tudi hrano rastlinskega izvora. Prehranjujejo se z nevretenčarji, dvozivkami, ptiči, manjšimi sesalci, glodavci in tudi mladiči manjše divjadi. Hrana rastlinskega izvora obsega predvsem sadje, semena, travo itn. So nočne živali, najaktivnejše predvsem ob zori in mraku.

Kjer je številčnost šakalov velika, lahko prihaja tudi do škode na premoženju ljudi. V Dalmaciji povzročajo škodo na vinogradih, plenijo pa tudi manjše domače živali. Zaradi malega števila šakalov v Sloveniji ni podatkov o plenjenju mladičev divjadi (srnjad, muflon, gams). Evidentirani so že bili napadi na drobnico, vendar konfliktnost vrste pri nas še zdaleč ni na višini konfliktov v nekaterih predelih Balkana, kjer ga masovno preganjajo.

Zanimivo je, da smo vse od jeseni 2012 beležili različne namige o opaženi živali, ki so jo ljudje opisovali kot nekaj, kar ni lisica in ne pes. Povožena šakalka na Muti je potrdila naše domneve, da se ta živalska vrsta pojavlja tudi v naših krajih. Glede na to, da po navadi šakali živijo v paru ali v manjših krdelih, ocenjujemo, da bo na Koroškem tudi v prihodnje še prihajalo do stikov teh živali z ljudmi. V današnjem času so izredno pomembni podatki o pojavljanju redkih, ogroženih in zavarovanih živalskih vrst na območjih, kjer jih prej ni bilo. S pravočasnim obvestilom Zavoda za gozdove in lovske inšpekcije o domnevnem povozu šakala, so lovci zagotovili koordinacijo vseh predpisanih postopkov, ki so nujni v takih primerih. Z evidentiranjem omenjenih in podobnih dogodkov zagotavljamo osnovo nadaljnjim raziskavam in s tem prispevamo kamenček v mozaik znanj in vedenj o manj znanih živalskih vrstah pri nas.

To, da se GG-jevci ne družimo le službeno, že veste, ravno tako pa ni skrivnost, da imamo radi hribe; naša dekleta so se takole slikala na Uršlji gori julija letos.

Viharnik

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.**

Izdaja:
Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec, d. d.
Vorancjev trg 1, 2380 Slovenj Gradec

telefon: 02 88 39 480
faks: 02 88 42 684
e-mail: viharnik@gg-sg.si

Direktor:
Silvo Pritrznik

Glavna in odgovorna urednica:
Marta Krejan, prof.

Uredniški odbor:
Marta Krejan, Ida Robnik, Danijela Zaveršnik,
Saša Šuhel, Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik

Lektorica:
Marta Krejan, prof.

Fotografija na naslovnici:
Foto: Igor Senekovič

Oblikovanje in grafična priprava:
Unigraf - Igor Senekovič, s. p., Prevalje

Tisk:
ZIP center, d. o. o., Ravne na Koroškem

Na podlagi mnenja ministrstva za informacije z dne 30. 1. 1992 je
Viharnik proizvod informativnega značaja (tj. tarifne številke 3).

Zelene strani

Ogenj v Alpah

Mag. Romana Lesjak,
županja Črne na Koroškem

Ogenj v Alpah je že nekaj let uvodna prireditev v tradicionalni Koroški turistični teden, ki se je letos odvil že osemindesetletič. Vsako leto je prireditev na turistični kmetiji Kumer, ki nudi obiskovalcem prijetno in primerno prizorišče za njeno izvedbo. Vsakič, ko razmišljamo o tem, da bi jo prestavili v center Črne na Koroškem in s tem mogoče zagotovili večje število obiskovalcev, pridemo do zaključka, da so Koprivna, njena prečudovita okolica, njene naravne lepote in vršaci okrog nje vseeno tisto "ta pravo".

Romana Lesjak, črnjanska županja,
in Martina Cigler obožujeta naše Alpe

Letošnje leto je bil namen prireditve opozoriti na celoviti način reševanja okoljskih in razvojnih vprašanj v Alpah. Simbolno prižiganje ognja in kresov vzdolž Alp ponazarja simbol varovanja Alp, ki smo jih dolžni čim bolj neokrnjene zapustiti prihodnjim rodovom. Vzponi, pohodi, izleti in potepi po Alpah morajo

vedno imeti za cilj varovanje narave in ozaveščanje, kako pomembno je ohranjanje življenja v Alpah. Alpe so namreč zatočišče in življenjski prostor ne samo ljudi, pač pa tudi mnogih ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Zato je toliko bolj pomembno, da z vsakoletno akcijo opozorimo na okoljske probleme v Alpah, naša naloga pa je, da jih varujemo vse dni v letu in tudi s tem izražamo spoštovanje do prebivalcev, ki domujejo v njih. Zato bomo to prireditev v občini Črna na Koroškem – idilični gorski vasi – z velikim veseljem in ljubeznijo do narave ob pomoči neutrudne Martine Cigler še naprej organizirali.

Nežno z naravo

Vančy

Ko govorimo o naravi, o hribih in njenih planinah in Alpah, imamo v mislih tisto lepo harmonično in za bivanje prijetno naravo. V naravi je tako zelo veliko prostora za obstoj vseh, za sobivanje rastlinja, živali in seveda še za razumno sobivanje ljudi.

Kar mogoče včasih moti, je to pretiran, čez vse razumne meje preobsežen poseg človeka v to idiličnost in harmonijo. Ko z velikimi frontalnimi posegi z mogočnimi stroji zaorjemo in povzročimo velike rane naravi, njenim hribom, gozdovom in planinam. Narava pa kot živi organizem občuti to ranjevanje in se tudi sama odzove in včasih silovito in kruto vrne prizadeti udarec. Takrat nemo z odprtimi usti zazijamo v katastrofe, ki se nam zgodijo pred očmi. A le malokrat se zavedamo in spoznamo, da so posledice teh dogajanj prav naši nerazumni in pretirani posegi, ki mogoče že desetletja rušijo te od vekomaj dane zakonitosti. Gotovo nisem tak prenapetež, ki bi obsojal vsak napredek in možne izboljšave, tudi v planinah in še bolj v visokogorju, kajti tudi tu žive in sobivajo ljudje, ki so sestavni del narave, ki je še mogoče prav zaradi njih privlačnejša, gostoljubnejša, gotovo pa večkrat nam tako tudi tu lahko ponudi prenočišče, počitek ali oddih. In če bomo upoštevali oboje, zmernost pri posegih v naravo in pomoč in omogočitev pogojev za prijetno bivanje avtohtonim prebivalcem v hribovitih območjih, se bomo zagotovo še leta lahko predajali miru v naših prelepih gorah.

Janez Švab
je predstavil svoje
mnenje o dogajanju
v Alpah.

Vsako leto se zberemo pri Kumru.

Prostovoljna delovna akcija Homšnica

Gregor Raj

Po poplavih, ki so novembra leta 2012 strahovito prizadele mestno občino Slovenj Gradec, je takoj postalo jasno, da bosta sanacija posledic in ureditev za preprečitev nadaljnjih katastrof zelo dolgi in dragi. Dodatni udarec za občane je bila tudi neuvrstitev občine na listo najbolj poplavno ogroženih občin. Ker ob vsem tem zaradi krize okleščen proračun prav tako ne omogoča večjih investicij, so se prizadeti občani začeli združevati v civilne iniciative, preko katerih želijo pospešiti sanacije vodotokov.

Ena od takšnih civilnih iniciativ je nastala tudi v slovenjgraški četrtini skupnosti Polje, ki ji je pomoč ponudil tudi Zaresov občinski svetnik Boris Raj. 22. junija je približno 60 prostovoljcev in prostovoljk

V slogi je moč!

očistilo strugo Homšnice, porezalo drevje in pripravilo teren za poglobitev struge, kar so v naslednjih dneh izvedli delavci VGP Drava. Naslednjo soboto, 29. junija, so utrdili nabrežino in zasadili travo. V odličnem, pozitivnem in optimističnem vzdušju je bilo s skupnimi močmi v

rekordno kratkem času izvedeno veliko delo.

Dokazali smo, da med nami še vedno obstajajo vrednote, kot so solidarnost, nesebičnost, preseganje ideoloških razlik in skrb za skupno dobro.

Zlata poroka Ane in Albina Nagliča

Zlatko Škrubej

Pred 50 leti (13. julija 1963) sta se na Občini v Slovenj Gradcu in v majhni cerkvi sv. Urbana na Vrhah poročila Ana Repas, rojena 26. 7. 1944 na Zagmajškovi domačiji na Gmajni pri Slovenj Gradcu, in Albin Naglič, rojen 25. 2. 1943 v Dravčah pri Vuzenici.

Albin je bil zaposlen kot trgovski poslovodja v takratnem Trgovskem podjetju Zila Slovenj Gradec, pozneje, do upokojitve pa kot direktor v istem podjetju. Anica je bila 19 let zaposlena v Splošni bolnišnici v Slovenj Gradcu in pozneje do upokojitve na Mestni občini v Slovenj Gradcu.

S prizadevnim in vztrajnim delom sta si na Legnu zgradila lasten dom in ustvarila družino.

Želja, da pripeljeta svoje otroke, hčerko Ireno in sina Janija do lastnega kruha, se jima je uresničila, in vsakič znova se razveselita obiskov svojih štirih vnukov. Običajne zakonske težave in skrbi sta zahvaljujoč vzgoji in trdim razmeram v

otročtvu uspela uspešno premagovati. Tako so leta hitro minevala in kar naenkrat je bila tu upokojitve.

20. julija letos sta svojo zakonsko obljubo z zlato poroko obnovila v veseli družbi sorodnikov, prijateljev in sosedov prav tako v cerkvi sv. Urbana na Vrhah.

Cerkev je bila kljub zelo slabemu stanju po zaslugi Zagmajškove družine (Kragelnikovih) prečudovito urejena in okrašena. Slovesnemu dogodku pa so po svoje pripomogli še prodekan Leopold Korat in Janez Podstenšek s soprogo Mirjam ter Slavica Pevec, s kora pa se je s čudovito pesmijo oglašil moderator celotne *ohceti* pevec Miran Vavče.

Da je proslavljanje zlate poroke potekalo na pravem nivoju, so poskrbeli v gostilni Murko s čudovitim ambientom, dobro hrano in prijazno postrežbo. Za zabavni del so poskrbeli enkratni ansambel Toneta Rusa, duet Martina in Barbare Jehart iz Šmartna pri Slovenj Gradcu ter Miran Vavče. Vsem in vsakemu posebej priskrba zahvala.

Stoti rojstni dan Marije Verčko

Mag. Jože Marhl

Visoki življenjski jubilej, stoti rojstni dan, je praznovala Marija Verčko iz Ožbalta. Kljub spoštljivi starosti je dobrega zdravja, saj ne potrebuje nobenih zdravil. Njena velika ljubezen je petje. Že v otroških letih je bila članica domačega cerkvenega pevskega zbora, ki ga je kasneje vodila kar šestdeset let. V zadnjem obdobju živi pri nečaku Ivanu in njegovi ženi Heleni v Slovenj Gradcu. Veliko se sprehaja po okolici hiše, rada pa tudi posluša radio. Ob stotem rojstnem dnevu so jo v njenem rojstnem Ožbaltu obiskali in ji čestitali župan Občine Podvelka Anton Kovše, predsednik vaše skupnosti Ožbalt Jani Čas, občinski

Jubilantka Marija Verčko reže torto; ob njej župan Anton Kovše in Helena, žena njenega nečaka Ivana.

svetnik Aleksander Golob, predstavnika KO RK Ožbalt Marijana Žunko in Jože Keršbaumer ter članici cerkvenega pevskega zbora Mija Sorman in Adrijana

Tertinek, ki je bila njena učenka in je od nje tudi prevzela vodenje pevskega zbora.

Zgodbe s podstrešja Zadnja

Marjan Čuješ

Sam bi veliko raje ostal voznik džipa na upravi, dokler ne bi nabavili kamiona za prevoz lesa, kakor je bilo dogovorjeno, vendar je vodstvo vztrajalo, da preselimo svojo delavnico v večje prostore na Javornik in da z mehanikom Matijem ter še s tremi traktoristi nadaljujemo delo tam, kjer je bilo zaposlenih še deset strojnikov in kovač. Naenkrat sem se znašel med novimi sodelavci, za katere je bilo treba skrbeti, jih razporejati na delo itd. Večina je bila starejših od mene, zato so me sprejeli z nezaupanjem. Šele ko so videli, da znam vrezati tudi kakšno brazdo na njivi ali se podati s traktorsko škropilnico med hmelj, je nezaupanje popustilo. Pri svojem delu sem odslej uporabljal le moped, saj je džip ostal v rokah drugega voznika, in kar močan revmatizem sem si nabral v kosti v tistih zimskih dneh. Nadzirati ali oskrbovati strojnike na terenu od Mežice, Holmca, Tolstega Vrha do Šrotneka je bilo kar naporno. Nekateri kmetje so tedaj sadili še semenski krompir in ga je bilo treba poškopiti proti napadu plesni. Delavec, ki je to delo opravljal, je bil sicer priden, je pa včasih pri kakšnem kmetu ob dobrem moštu vseeno omagal, pa tudi

zbolel, saj je bilo delo zdravju nevarno in tudi nobene zaščite nismo uporabljali. Takrat ga je bilo treba nadomestiti in to sva nekoč storila kar z mehanikom Matijem. Po celodnevem delu z nahrbtno škropilnico, s katero sva škropila njive, sva se oba zastrupila. Meni je šele celonočno bruhanje pregnalo močan glavobol. Zmotno pa sem menil, da izvira moja slabost od zaužitih češenj, ki so zorele ravno takrat in se ponujale na vsaki kmetiji.

Obračuni dnin ter knjiženje opravil na razne postavke po kontnem planu za posamezna posestva mi niso delali težav, kakor tudi ne sodelovanje z delovodji na posestvih, ki so bili sami korektni možje. Večji težavi sta bili moja neizkušenost in naivnost, s katero je bilo težko voditi kar velik kolektiv. Take službe si pravzaprav nisem želel, zato sem komaj čakal, da končno dobimo naročeni kamion za prevoz lesa, s katerim smo pozneje opravljali delo tudi za kmete.

V zvezi z delovodji na posameznih združnih posestvih se rad spomnim tistega na "mežiški ekonomiji". Naš novi direktor Miha je dobil vabilo za udeležbo na odprtju planinskega doma na Peci. Spremljal ga je sodelavec Rudi, ki je bil pred združitvijo sam vodja mežiške zadruge. Pot na goro smo izkoristili tudi za ogled pašnikov na Rišpergu, ki so spadali pod upravljanje zadruge in jih je bilo brez spremstva graničarjev, radi bližine meje, težko pregledati. Ko smo se po tistih podpeških strminah, kjer tedaj

še ni bilo cest, srečno vrnili v dolino, je padel predlog, da se oglasimo na ekonomiji, s katero novi direktor še ni bil seznanjen. Tam smo našli delavce, ki so se pravkar vrnili s pokošenih travnikov, kjer so obračali seno. Ko je Rudi predlagal, da naj delovodja tudi nam prinese mošta, je ta odvrnil, da ga za nedeljske izletnike z združnim džipom ni, in dodal: "In ga tudi niste potrebni, saj niste nič delali!" Na moje veliko začudenje mošta tudi ni prinesel. Poklapani smo se odpeljali naprej, meni je pa pravkar izrečena resnica kar prijala. Ko sem tistega možaka na ekonomiji nekoč vprašal, ali se ne boji posledic, ki bi mu jih lahko povzročil oster jezik, se je le smejal in mi odvrnil: "Fant, zapomni si, not te lahko potlačí en paragraf, devetindevetdeset, pa vun vleče!" Že pri vodenju strojne službe na Javorniku sem se zavedal, da nimam vodstvenih sposobnosti. To dejstvo mi je večkrat očital tudi nadrejeni pri poznejši zaposlitvi na Transportu v Pamečah. Dejal je: "Ti nikoli ne boš šef, ti boš vedno le šofer!" Mislim, da me je s temi besedami le pohvalil, saj si kaj drugega nikoli niti nisem želel. Na Javorniku, kjer so uporabljali za delo tudi konje, je bil zaposlen kovač Peter. V svojem poklicu je bil velik strokovnjak, saj je bil eden redkih, ki so še znali podkovati tudi vole. Meni je bilo najtežje v zimskem času zbujati kovača v njegovi mrzli podstrešni sobi v prostorih razpadajoče graščine, kamor se je zvečer zavlekel in največkrat

kar oblečen zaspal. Ob prevzemu poslov od prejšnjega vodje sem bil opozorjen, da naj imam pri kovačevem delu pod kontrolo podkve in žeblice, če nočem, da ne bodo končali kje na "privatnih" kopitih. Petru sem že na začetku povedal, da mu ne žeblice ne podkev ne bom prešteval, da se nanj zanesem, če pa bo pri inventuri kaj manjkalo, bom izgubo sam poravnal in ne bom krivil njega, saj

bo to dokaz, da za tako delo res nisem sposoben, ker se preveč zanesem na dogovorjeno besedo in medsebojno zaupanje.

Ko sem končno le sedel za volan novega kamiona in izročil posle v zvezi s strojnim parkom v roke prejšnjemu vodji, sem se znebil velikega bremena. Kmalu potem, ko so se združni gozdovi znašli pod upravo GG Slovenj Gradec, je z njimi tja

odšel tudi Jože, jaz pa s tovarnjakom na Transport in servise med svoje nekdanje znance in sodelavce s Poslovne zveze. Drugo pa po teh številnih šoferskih zgodbah, ki izhajajo na straneh Viharnika, že veste. Pa še to: pri predaji nalog in ob slovesu s Kmetijskega posestva Javornik nista manjkala ne podkev ne žebelj!

Bilo je nekoč ...

Naša sodelavka Mateja Uršnik je na domačem podstrešju odkrila nekaj zelo dragocenih fotografij, ki jih z veseljem objavljamo.

Na mestu, kjer je zdaj terasa picerije Saloon na Selah, je nekoč stala Apačnikova hiša.

Na Apačnikovi domačiji se je julija 1958 takole kosilo. Drugi z leve je gospodar Slavko Konečnik. Na sliki najdemo tudi Jožeta Uršnika, Mirka Konečnika in Frančka Kotnika. Poznate še koga?

5. maja 1963 so se za skupinsko fotografijo okoli Frana Ksaverja Meška takole zbrali igralci, ki so odigrali njegovo dramo v treh dejanjih Pri Hrastovih.

Na Apačnikovem vrhu so se 21. marca 1939 slikali šolarji s Sel.

Tina Rošer

14. 12. 1993–26. 7. 2013

Z neizmerno bolečino v srcu smo se zadnjo nedeljo v juliju zbrali in se z vso spoštljivostjo poslovili od naše drage Tine. Gotovo še dolgo ne bomo zmogli razumeti, da se eno lepo poletno dopoldne, kakršno je bilo tisti petek, lahko v trenutku spremeni, da ne moremo ločiti, ali je vse kruta resnica ali so samo moreče sanje. Letošnji julij je usodno zaznamoval Žniderjev rod, saj je to že tretje slovo v sorodstvu, ko si je smrt izbrala tudi mlado Tino, prvorojenko od štirih otrok. Smrt pravzaprav sploh ne izbira. Kosi vsevprič človek je lahko star ali mlad, pa ne more ubežati njeni kosi. Le zakaj, zakaj ravno Tina? Na ta "zakaj" ne dobimo odgovora. Ostaja večna skrivnost božjega stvarstva. Za vse večne čase. Kakor kazni človeštvu za izvirni greh Adama in Eve. Žalostni smo, ko odhaja v prerani grob mlado dekle, tako prikupno v svoji mladostni podobi; odgovorna, pridna in sposobna maturantka Mariborske škofijske gimnazije in že obetavna študentka matematike. Tina je bila spoštljiva do nas vseh. "O, dober dan, kake ste kaj?" ni bila le vljudnostna fraza, ampak povabilo na priložnostni klepet. Vedno nasmejana Tina je bila bralka beril pri svetih mašah in procesijah ob lepih nedeljah v Podgorju in pri Svetem Duhu. Letos je bilo na "krenčlariji" še posebno delovno vzdušje. Pri Tini so se zbrali vsi vaški otroci, da jih je učila spletati venčke, kar jim je bilo v veliko veselje in zadovoljstvo. Takrat nismo slutili, da smo zadnjič skupaj. Zadnjič v tem življenju. Vsem je težko, ker se ne bomo več srečevali. Neštetokrat se bomo zavedali, kako je bila njena prisotnost del nas vseh. Še posebej jo bodo pogrešali ljubeča starša, oče Franc in mama Darja, sestre Lucija in Damjana, mali bratec Florijan in deda Toni. Komaj so čakali petka, ko se je

nasmejana vračala iz Maribora in poprijela za vsako delo. Nič ji ni bilo pretežko, tako rada je imela živali, delo v hlevu in gospodinjstvu. Vse je postorila, da so lahko starši in mlajši otroci že več let brezskrbno odhajali na morje. Izbrala si je enega najtežjih študijev, ne zato, ker bi bila pametnejša od drugih, ampak ker ji je to bilo izziv. Nikoli ni izbirala bližnjic, bila je pridna in vztrajna. Vsi smo verjeli vanjo. Tudi Matej, s katerim sta nerazdružljivo z roko v roki snovala načrte za življenjsko srečo – stopanje po skupni poti v ljubezni združenih mladih src.

Življenje jima je ponujalo vse radosti. V zanesenosti sreče svoje mladosti se nista mogla zavedati varljive sladkosti rdečih, svetlečih in sočnih češnjavih sadov, s katerimi je narava letos bila nenavadno radodarna. Kakor da bi skušnjavec ponujal s krošnje slastne sadeže in vabil mlado življenje v krošnje krhkih vej, da bi ga lahko potem z vso močjo zlobe pahnili na tla. Tina in Matej sta poznala usodi mladih deklet z dveh domačij iz Spodnjega Razbora nasproti zaselka Sveti Duh. Prav gotovo sta mislila, da bosta s pomočjo traktorja in dvigala varno dosegla sadove. Moč usode je hotela drugače.

Zdelo se je, da se je modrina jasnega neba razprla nad s soncem obsijano Peco, da so mogli angeli pospremiti en sam odlomljen češnjevi cvet, dišeč in bel, v nebeško širjavo.

Marica Umek

Prišla je kakor sonce,
ki vse razveseli, vse ogreje.
Odšla je kakor zvezda,
ki kljub bolečini razsvetljuje nebo.

Ob tragični izgubi naše drage Tine Rošer želimo izraziti iskreno zahvalo vsem, ki ste z nami sočustvovali, prinašali cvetje, sveče in darovali svete maše. Hvala sosedom, sorodnikom in prijateljem za vso pomoč, ki smo jo potrebovali. Najlepša hvala gospodini Marici Umek, Moškemu pevskemu zboru KD Podgorje, Cerkvenemu zboru, solistki Mariji Strmčnik, vokalni skupini Dar ter Mitju Hosnarju in Gašperju Brezniku za instrumentalno glasbo. Hvala župniku Leopoldu Koratu kot tudi gostujočim župnikom. Vsem Bogu povrniti.

Vsi njeni

Zdravko Jelen,

Ronetov Zdravko

V nedeljo, 23. junija 2013, smo se zbrali na mestu poslednjega slovesa, kjer nas obhajajo iste otožne misli o smislu življenja, o tem, kdo smo, od kod smo prišli, kam gremo, ko se dopolni naš čas. Če ne drugje, se tam zavemo, da nismo večni, večvredni, da smo na tem svetu samo popotniki, poslani v trenutek večnosti. In v ta čas od prvega vdiha do zadnjega vzdihljaja je ujeto naše življenje. Enim kratko, drugim daljše, a minljivo vsakomur.

Na Razborskem pokopališču smo se poslovili od Zdravka Jelena, Ronetovega atija. Luč sveta je uzrl 22. januarja 1949. leta v Ronetovi hiši skupaj s še tremi sestrami in dvema bratoma. Otroštvo je preživel na Krivonogovi domačiji, življenje, kot ga je preživljala takrat, je bilo takšno, kot za večino otrok povojne dobe. Po osnovni šoli je bilo treba najprej zgrabit za delo. Prvo službo je dobil na Gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec.

Potem je bilo treba odslužiti domovini in po vojaščini je dobil delo v velenjskem Vegradu, kjer se je zaradi svojih ročnih spretnosti hitro priučil za tesarja.

V mladeniških letih je začel prijateljevati z Mornovo Marijo in svojo ljubezen sta kmalu, še zelo mlada, okronala s poroko. Dvaindvajset let je izpolnil, ko se je jima rodila prva hčerka Mateja, in mlada družinica je dobila prvo zatočišče na Mornovem, od koder je imel tudi bliže na delo. Čez nekaj časa so se preselili v Družmirje in dve leti za Matejo sta povila drugo hčer Tanjo. A življenje ni praznik, prinese srečne čase in tudi dneve, ko sreča obrne hrbet. V aprilu leta 1973 se je v prometni nesreči hudo poškodoval, kar je izbrisalo nekaj tednov spomina iz njegovega življenja. Ko se je zbudil iz kome, ni vedel niti tega, da ima dva otroka. S trdno voljo in vztrajnostjo je počasi

okreval. Že leta 1976 sta se z Marijo odločila, da prevzameta Ronetovo kmetijo. Pljunila sta v roke in ves svoj čas, ves denar ter sanje položila v to domačijo, da je družina imela toplo zavetje, dom v pravem pomenu besede. Zdravko je rasel brez očeta in si je tudi zaradi tega še bolj prizadeval, da bi bil sam dober oče.

Svoje življenje je bogatil z delom. Ni hrepenel po nečem v daljavi, nedosegljivem. Srečo je znal poiskati na dosegu roke v krogu svojih najdražjih, v rumenem zlatem žitnem klasju, v šopku kresnic, ki ga je mimogrede postavil v vazo na domači mizi, v zoreči češnji, v zelenilu gozda in petju ptic, v stvarih, ki jih nekateri sploh ne vidijo več. In ker je bil čuteč človek, je bilo v njegovem življenju veliko lepih trenutkov. Še posebno takrat, ko je dobil vnuke Darka, Marka in Lucijo. Zanje bi naredil vse.

Leta 2001 sta z ženo začela z ekološkim načinom kmetovanja. Njuno uspešno delo na tem področju je bilo kronano s številnimi priznanji, na kar je bil Zdravko izredno ponosen. Sredi ponorelega sveta, ko iz zemlje hočejo izsiliti vedno več in več, kot lahko da, sta Ronetova kmetovala s srcem, in kar je zrastle, je bilo prepojeno z ljubeznijo in hvaležnostjo.

Svoje življenje je izpopolnil še z enim lepim doživetjem – cepljenjem šitlov. Z njimi je tudi prekrival stara kmečka poslopja, cerkev na Uršlji gori, številne vodnjake, kozolce, kapelice in pred enim mesecem hiško na Podvajski ravni.

Bil je med prvimi pri obnovi Plešivškega mлина in v bogat mozaik naše kulturne dediščine je dodal pomemben kamenček iz svoje izredno bogate in ustvarjalne poti. Plešivski mlin je bil globoko zapisan v njegovem srcu. Ne samo v času obnove, tudi pozneje je z velikim ponosom pohodnikom, ki so prišli od blizu in daleč, pripovedoval zgodbe plešivških gospodarjev, povezane z mlinom. Skrb za mlin mu v nočeh večjih nalivov ni dala mirnega spanca. Že ob svitu se je podal na Plešivsko v strahu, da se je pri mlinu zaradi obilnih padavin zgodilo kaj hudega. Veselil se je in užival ob šumenju vode na mlinskem kolesu, ob ropotanju mlinskih kamnov. Bil je ponosen mlinar, vodnik in oskrbnik. K mlinu je zahajal, če mu je le čas dopuščal, in tam užival v tihoti, kjer je vedno umiril svoje misli.

Vsaka smrt, zlasti pa nenavadna, v nas kot britev ureže spoznanje, da bo nekega dne vstalo zadnje jutro za vsakogar iz med nas. Zdravko je že pred 17 leti bolehal na srcu, a operacija mu je takrat rešila življenje. Ob zadnjem zdravniškem pregledu so preiskave pokazale, da nekaj ni v redu, da bo potrebno ponovno zdravljenje. Pošta s povabilom na ponovni pregled je prišla tistega dne, ko je Zdravko med jutranjo molžo obrnil zadnjo stran svojega življenja.

V SPOMIN

Ivan Vodenik

Prazen dom je in dvorišče,
oko zaman te naše išče.
Ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Bolečina se da skriti,
tebe, dragi ati, dedi –
nihče ne more nadomestiti.

Življenje ima v svoji minljivosti svoj včeraj, svoj danes in svoj jutri. Ko si jutri in včeraj podata roko, se sklene ta večni krog. Presune nas bolečina slovesa. Tako smo se 12. 7. 2013 poslovili od Ivana Vodenika. Še posebej za krajanje Kozjaka je to nenadomestljiva izguba, saj se je poslovil eden izmed zadnjih klenih kozjaških gospodarjev, ki je okusil teže dogodkov preteklosti in polpreteklosti zgodovine. Človek, ki je znal presoditi in razsoditi in ostati zvest kmečki zemlji in tradiciji svojih dedov in očetov. Človek, ki v naših očeh ostaja svetel vzor in opomin, kako je treba vztrajati tudi takrat, ko ni lahko.

Ivan Vodenik je bil rojen 22. 12. 1942 sredi vojne vihare kot predzadnji od sedmih otrok v družini Blaža in Terezije Vodenik. Že v rani mladosti se je spoprijel s težkim

kmečkim delom, kmalu pa se je zaposlil v podjetju Kograd Dravograd, kjer je delal 22 let.

Leta 1971 se je poročil z Anico Javornik. V zakonu so se jima rodili trije otroci: Drago, Janko in Simon. Leta 1979 se je družina preselila na Podlesnikovo domačijo. S pridnim in vztrajnim delom ter veliko mero odrekovanja je družina kmetijo v celoti obnovila. Novo gospodarsko poslopje, nova hiša, vzorno urejeni travniki in gozd pričajo o pridnosti, ljubezni in navezanosti na kmetijo, ki je pod budnim očesom gospodarja Ivana vzcvetela. Malo jih je med nami, ki bi bili kmečkemu delu predani tako, kot mu je bil Ivan Vodenik. Kmetija, težko delo v gradbeništvu, obnova domačije so terjali več, kot zmogel in ob tem ohranil življenjsko vedrino in optimizem. Malo jih je med nami, ki bi bili pripravljeni tako nesebično pomagati, bodisi z delom bodisi z umnim nasvetom. Kolikokrat se je ob likofu oglasila harmonika, kolikokrat smo z Ivanom zapeli sosedje, sorodniki in prijatelji. Vse to bomo globoko v sebi ohranili, z zavestjo, da je bil med nami človek, ki ga bomo neizmerno pogrešali.

Kako strniti sedem desetletij v prgišče skromnih besed? Prekipevajoč mladost, teže povojnega časa, radost ob rojstvu treh sinov, veselje ob pestovanju vnukov. To niso le mejniki, zapisani s suhoparnimi letnicami, v njih se skriva nebroj veselih in žalostnih trenutkov, dela in skrbi, vsega, kar zmogel le pokončen in trden mož s trdno vero v jutri, s poslušom za ljudi in sokrajanje. Takšen nam bo ostal v spominu. Tih in miren, preudaren, neizmerno navezan na domačijo in družino, cenjen in spoštovan med sosedmi in prijatelji, takšen je bil Ivan Vodenik. V tem je veličina človeka, ki se je vse premalo zavedamo.

Ob izgubi dragega moža, očeta, brata in dedka Ivana Vodenika s Kozjaka se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali. Hvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Anica, sinova Simon z Anico in Drago ter Janko z družino

Franc Šilak

V SPOMIN

Vinko Pušnik

2. 10. 1935–17. 6. 2013

Izguba ljudi, ki smo jih spoštovali, nas vedno preseneti, razžalosti in ovije v razmišljanje o smislu življenja, o našem poslanstvu in o kakovosti medčloveških odnosov.

In ko razmišljam o Vinku, se mi pred očmi odvrti njegovo vsestransko intenzivno življenje, obogateno z neverjetno energijo in sposobnostjo, ki se je odražala v njegovem družinskem, poslovnem in sosedskem življenju.

Leta 1935 se je rodil kot najstarejši sin šestčlanske kmečke družine na domačiji Zavodnik v Dovžah. Po končani osnovni šoli v Mislinji in nižji gimnaziji v Slovenj Gradcu se je odločil nadaljevati šolanje na Srednji tehnično-geodetski šoli v Ljubljani. Po štiriletnem delu na Geodetskem zavodu v Ljubljani se je vrnil v Slovenj Gradec. Pomagal je razvijati geodetsko upravo v našem mestu, ob delu doštudiral in postal vodja ter pozneje tudi prvi direktor Geodetske uprave Slovenj Gradec.

Vsak človek gradi svoj prostor v življenju in Vinko ga je zgradil kot uspešen in vzoren geodet. Upokojil se je kot dolgoletni uspešni direktor Geodetske uprave v Slovenj Gradcu, vendar se ni prepustil lenobnemu upokojskemu poležavanju, ravno obratno, z vsem srcem je nadaljeval svoje delo, saj je bilo zanj "zemljemerstvo" več kot le poklic, bilo je tudi njegov hobi. Zato je bilo povsem razumljivo, da je, kot velik ljubitelj narave, zelo rad svoje proste ure preživel tudi kot član Lovske družine Podgorje med svojimi lovskimi prijatelji, ki se jim je pridružil že leta 1975. Veliko je pomagal pri prostovoljnem delu, organizaciji in razvoju svoje lovske družine ne le kot geodet, temveč kot tudi član različnih komisij tako v lovski družini kot pri območni lovski zvezi, od marca letos tudi kot član komisije za pravne zadeve.

Še pomembneje pa je, da je po končani aktivni karieri vseskozi živel po svoji življenjski filozofiji, da je vseskozi negoval

in spoštoval medsebojni kolektivni duh z ohranjanjem vrednot tovarištva in prijateljstva. Vse te pozitivne lastnosti je z veseljem prenašal na vseh šest vnukov, na katere je bil silno ponosen.

Tudi ko bomo preboleli žalost in izgubo, bo vedno z nami v zgodbah in nešteti anekdotah, kot bi si verjetno tudi sam najbolj želel. Za vedno nam bosta v spominu ostala njegov značilni nasmeh na ustih in vzklík: "Kako je, sosed, kaj je novega?"

Dragi Vinko, iskrena hvala za tvoje aktivno sodelovanje in prijateljevanje. Spominjali se te bomo z velikim spoštovanjem in hvaležnostjo.

Franjo Murko

Marijan Mauko

„Naročamo porcijo pomfrija!“ zakliče Mauko. In potem smeh in polna usta krompirčka ...

Lepo je iti iz literarnega kluba ... (Začetek moje pesmi iz zbirke Maučice.). Lepo tudi zaradi Marijana. Lepo je bilo, neskončno lepo.

Nemirni duh ga je s Štajerske pripeljal najprej v Velenje, nato v Mežico. Povsod je izumljal, pesnil, pisal prozo, eseje, literarne razprave, haikuje. Da, haikuje. Zaljubljen v to pesniško zvrst je veliko noči prebedel v študiju teh japonskih trivrstičnic s predpisanim številom zlogov. V opombi h knjigi Haiku je napisal: "Osebe v mojih haikujih so kolegi in kolegice, literati iz literarnega kluba."

In tu se je pletla ta zgodba s pomfrijem: najprej trdo delo z nami, mladimi nadobudnimi bodočimi pesniki in pisatelji; čeprav je sam obvladal književno in pesniško zgodovino v slovenskem prostoru in širše, je imel neskončno potrpljenje z mladimi, manj mladimi in tudi starejšimi začetniki. "Izumi svoj stavek, naredi po svoje, ne oponašaj drugih, bodi previden pri uporabi pridevnikov," so bile njegove značilne besede. Neko jesen je prišel posebno dobro razpoložen (dokler se ni on s širokim nasmehom prikazal pri vratih, smo bili brez življenja), naš dolgoletni predsednik, in ko se

je usedel in nekoliko oddahnil, je planilo iz njega: "Letos bomo izdali knjige!" Debelo smo gledali in pozabili zapreti usta. Naključje je hotelo, da sem bila prva na vrsti in Regratov cvet je bil znanilec nove ere. Potem so knjige izdali še Darja Kniplich, Jani Rifel, Marjan Mauko, Jerica Smolčnik, Blaž Prapotnik, Anka Matvoz, Franček Anželak in še in še. Nekaj haikujev zanjo, ki jo je imel Marijan neskončno rad, soprogo Marijo, preberite tudi vi.

V Mežici Šumc
neopažen
drvi po betonu

Vse je v soncu
cvetoče mareljice, češnje
Mesec in slana

Vrhovi planin
polno žuljev in znoj
ZA UBOGI ŽIG

Milena J. Cigler

ZAHVALA

Marija Javornik

Kogar imaš rad,
ne umre nikoli,
le nekje daleč je.

Letos, 20. septembra, so minila že tri leta od smrti Marije Javornik, Mušičeve mame z Brd.

Močno pogrešam njeno toplo dlan, spomini nanjo so ob sleherni obletnici bolj žalostni. Hvaležen sem vsem, ki obiskujete grob, v katerem leži ob možu Francu, ki je umrl pred trinajstimi leti.

Žalujoči sin Stanko

Ivan Žganec

Nad Žgančevo domačijo se je na sončno nedeljo, 16. junija, razgrnil temen oblak, ki je s seboj odnesel veselega, razigranega in nepozabljeneža moža, ateka, dedija in pradedija Ivana Žganca.

Bil je velik človek, pravi ponos kmetije, odprt do vseh ljudi, vsi so mu bili enaki. Ljudi je razveseljeval s svojim šarmom, petjem in humorjem. Pri njem so bila vedno in za vsakega vrata na stežaj odprta in tudi zato ga bomo pogrešali.

Ivan je luč sveta ugledal 20. marca 1938 na Sivici v bližini Čakovca, v številni družini, saj je bil šesti otrok od desetih. Že kot mlad fant pri sedemnajstih se je zaposlil v gradbenem podjetju Dravograd. Po odsluženju vojaškega roka leta 1961 se je zaposlil v Železarni Ravne, kjer je ostal vse do zaslužene upokojitve.

Zanj je posijalo sonce sreče, ko je spoznal svojo življenjsko sopotnico Štefko, s katero sta si leta 1957 obljubila večno ljubezen in zvestobo. V njunem več kot pol stoletja dolgem zakonu se je rodilo pet otrok, sinova Marjan in Drago, dvojčici Sonja in Zdenka ter hčerka Ivanka. Na svoje otroke je bil Ivan neizmerno ponosen in jim je podarjal vso svojo skrb in ljubezen.

Ker je bil zelo dober, marljiv, bister in komunikativen, ker se je znal pošaliti, si je pridobil velik krog prijateljev. Z njihovo pomočjo, s svojim trdim delom in pomočjo žene in sinov je leta 1967 zgradil topel dom za svojo družinico, kjer so živeli v slogi in miru.

Leta 1982 sta z ženo podedovala Kuplenovo oziroma Žgančevo kmetijo, ki je bila potrebna temeljite obnove, zato mu dela in idej ni nikoli zmanjkalo. Z veseljem in vztrajnostjo ter s pomočjo otrok, vnukov in prijateljev, mu je vse uspelo.

Kakor na otroke je bil ponosen tudi na svojih trinajst vnukov, saj so lepo vzgojeni in se med seboj spoštujejo. Že majhnim je vedno pravil: "Imejte se radi!"

Vesel je bil tudi šestih pravnukov, ki se bodo spominjali, kako jih je učil igrivih pesmic.

Vsi ga bodo pogrešali, saj ne bo več poljubov, smeha in toplih besed dedija in pradedija.

Ivan je na jesen življenja, ko mu je zdravje začelo pešati, kmetijo, skrb in delo prepustil vnuku Simonu. Želel je, da pogumno nadaljuje njegovo delo in da nad Žgančevo domačijo znova posije sonce.

Njegovo telo je omagalo pod vsemi udarci usode in preizkušenj, sedaj bo počivalo. Veliko dobrega in lepega bo bogatilo njegov spomin, v nas pa bo ostala podoba delovnega in poštenega moža, ki ga bomo pogrešali na naših vsakdanjih poteh.

Zapel je zvon njemu v slovo...

Poln bolečin ostaja spomin,

ostaja praznina, molk in tišina

in ponos nanj, da smo del življenja lahko preživeli z njim.

Dragi Ivan, hvala ti za vse!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega brata, moža, očeta, dedka in pradedka, po domače Žgančevega dedija z Goriškega vrha, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in svete maše. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za sočustvovanje, pomoč in izrečena sožalja. Hvala gospodu župniku Igorju Glasenčniku za opravljen pogrebni obred, govorniku za besede slovesa, pevcem župnije Dravograd ter Godbi na pihala Šentjanž za žalostinke.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Justina Skok

Pesem na ustnicah zamre,
nasmeh v večnost se prelije,
dlan se žuljava razpre,
ostanejo tišine melodije.

Zapisana v naše si srce,
zapisana kot dobra vila,
spomin, ki nikdar ne zamre,
kot mati dobra, mila!

Minilo je leto dni, odkar nas je zapustila ljubeča mama, bica in prabica Justina Skok. Zdi se, kot da je še vedno tukaj z nami, še posebej z vnuki in pravnuki, ki jo neizmerno pogrešamo. Za vsakega je premogla ljubečo besedo, spodbudo ali grajo, izrečeno na takšen način, da ji ni bilo mogoče oporekati, izrečeno na takšen način, da v vsakem izmed nas obstaja kot popotnica za življenje – globoka misel in zgled, ki se ga v vsej polnosti zavedamo šele sedaj. Velikokrat se spomnim, kako nas je, nadobudne otročaje, učila ljudskih pesmi, nam pripovedovala zgodbe iz svoje mladosti, vesele in žalostne, hudomušne in nagajive, zrasle z zemljo, trdim delom na kmetiji, prepletene z ljudsko modrostjo, ki jo je znala posredovati tako neposredno, da se je dotaknila vsakega, še posebej nas vnukov, ki nas je imela neizmerno rada.

Kljub trdemu delu na kmetiji, težki izkušnji druge svetovne vojne, prezgodnji izgubi predragega moža in številnim tegobam je znala in zmogla ohraniti vedrino in optimizem. Ne čas ne trdo življenje nista izbrisala nasmeha z njenega lica. Iz srca, iz duše so prihajale čiste in prijazne misli ter pesmi. Vendar se je kot vsaka pesem tudi njena počasi izpela. Bolezen in starost sta jo počasi dohiteli. Čeprav je ni več med nami, ostaja biserna vez spominov, v katerih vedno znova podoživljamo njeno plemenitost, modrost in dobroto.

Vnuk Žiga – Anže Šilak

Koroške gozdne brigade

Franč Arbeiter

Že nekaj mesecev sem stanovalec Koroškega doma starostnikov Črneče pri Dravogradu. V tem domu imam sedaj veliko prostega časa tudi za razna razmišljanja o preteklosti in o vseh mogočih dogodkih in dejavnostih, pri katerih sem bil aktiven. Socialna delavka me je opomnila, da v gozdarski reviji Viharnik radi objavijo tudi kakšen članek od "ne preveč zaspalega upokojenca", in sem se odločil, da nekaj napišem. Spomnim sem se svojega delovanja, ko sem bil vodja koroških gozdnih brigad pred šestdesetimi leti, kjer smo prostovoljno in udarniško sekali hlovino na Kramarci na Ludranskem vrhu v Črni na Koroškem pri Fajmutu. V brigadi smo bili zbrani iz vseh slovenskih krajev, največ pa je bilo udeležencev iz mariborskega okrožja. Večinoma smo bili moški, tako starejši kot mlajši. Obiskovala nas je tudi gozdna uprava, katere takratni direktor je bil Črnač, ki se je kasneje odselil na Dolenjsko. Kot domačin logar nas je redno spremljal Andrčev Gusti, ki je bil vedno v logarski obleki z lovsko opremo. Naša brigada je imela tudi dnevno normo, ki je na osebo znašala 3,5 kubičnih metrov smrekove hlovine, ki jo je bilo treba posekati. Vsak dan je prišel "lesomerilec" in izmeril količino hlovine in najboljša desetina je prejela predhodno zastavico. Nekatere desetine so presegale normo tudi za sto in več odstotkov. To so bile t. i. udarniške desetine. Kot vodja brigade sem bil z vsemi zelo zadovoljen, saj v tem času nismo pri ljudeh beležili kakšnih stresnih situacij. Takrat nas je pač vodilo načelo "Delaj vse po pameti, za lastno plačilo pričakuj poraz ali zmago, če malo odpuščaš, boš imel tudi malo osebnih sreč in svobode." Ko smo po treh mesecih končali udarniško poslovanje, so se skoraj vsi Črnjani od nas pri Hobelnu zadovoljni poslovili, vsem pa je ostal nepozaben spomin, kako lahko različni ljudje medsebojno sodelujejo, če le najdejo primerno zaupanje in medsebojno razumevanje ne glede na vero, spol in naprednost ljudi.

Pod lipo Koncert na Poljani pri Prevaljah

Milena Cigler

13. julija se je na Poljani pod lipo pri baru Kocka odvijala lepa in razgibana prireditev. Vokalni skupini Rute in Šentanel sta imeli koncert, obenem pa je bilo odprtje brvi, ki povezuje prostore gostišča Kocka z ribnikom in prostorom za prireditve.

Prireditve sta povezovala Jure Čokl in Marta Krejan. Pozdravni govor sta imela podžupanja Prevalj Greta Jukič ter lastnik Kocke in brvi Jožef Kozlar. Vokalna skupina Rute je bila ustanovljena leta 2002 in je del Kulturnega društva Prevalje. Instrumenti, ki jih vključujejo, so kitara, citre, harmonika, violina in orglice, odvisno od aranžmaja posamezne pesmi. Izvajajo ljudske pesmi, pesmi raznih skladateljev, črnske duhovne pesmi, pesmi v lastni priredbi in tudi avtorske pesmi. Prepevajo povsod, kamor jih povabijo, in so tudi organizatorji prireditev. Najbolj odmevna je Srečanje v ljudski glasbi, plesu, pesmi in besedi pod kozolcem na Poljani. Vodja skupine je Ivan Penec - Vanč, člani pa Mateja Fuks, Ida Robnik, Ivi Fuks in Drago Slemnik.

Vokalna skupina Šentanel se je prvič zbrala 3. decembra 2009. Želijo, da bi se obudila tako imenovana pesem na vasi. Skupino sestavljajo Damjan Merkač, Matjaž Zalar, Štefan Angeli, Ivan Penec, Ivo Marin, Ferdo Piko, Matjaž Račnik in zborovodja Marijan Gerdej. Skupini sta pod lipo zapeli 23 pesmi, vmes pa je nastopila citrarka Kristina Perovnik. Povezovalca Marta in Jure sta na šaljiv in domiseln način povezovala pesmi, citranje in besedila. Omenila sta tudi Filipa Večka ali Lagojčega Lipija, ki je bil rojen v Kotu nad Prevaljami in je bil sicer profesor matematike in likovnega pouka, njegova prava ljubezen pa je bila glasba, predvsem citre. Z njimi je vrandal po deželi, citral in pel. Prelepe ljudske oz. narodne pesmi, predvsem pa koroške

Lastnik Kocke in brvi Jožef Kozlar s podžupanjo Prevalj Greta Jukič

narodne Luka Kramolca in druge avtorske pesmi so v naših srcih vzbudile spomine na čas ljubezni, mladosti, druženja na vasi in prijateljstva. Če vas bo pot zanesla na Poljano, se ustavite v Kocki, kjer ima Jožef Kozlar, dobitnik občinskega priznanja za varovanje kulturne dediščine, razstavo rimskih eksponatov – gre za eno največjih zbirk v Sloveniji. Vsekakor pa se morate sprehoditi tudi po brvi, katere gradnja je zaradi birokratskih ovir trajala kar štiri leta. Postavili so jo zaradi povezave obeh parcel ob potoku, ki mu pravijo Črna. Brv je lesena in kamnita; lahko bi rekli, da gre za dediščino, saj so kamni iz leškega rudnika, streha pa iz pohorskega skrilavca. Pohvale vredno je, da občina Prevalje zelo podpira takšne prireditve, s čimer je lahko vzgled drugim, mi pa si še več takih želimo v prihodnje.

Vokalna skupina Rute

Vokalna skupina Šentanel

Letni koncert 2013

Areh Franc

Foto: Darko Zavrl

V kulturnem domu v Starem trgu je potekal koncert pevskih zborov in vokalnih skupin zborovodje Janeza Koleriča.

V nabito polni dvorani so poslušalci uživali ob naslednjih nastopajočih skupinah: MoPZ Šmartno, MoPZ Fran Berneker, ŽePZ Vrtec, MoPZ Ponikva, Oktet Dolič, Vokalna skupina ZaPet, MoPZ Fran Berneker in MoPZ Ponikva ter v skupni sestavi še Mešani pevski zbor. Zbori so s svojo ubrano pesmijo kar dve uri božali ušesa poslušalcev s prelepimi pesmimi. Ob koncu koncerta so vsi zbori

zapeli še nekaj skupnih pesmi, tako da odličnega vzdušja nikakor ni bilo konec. Prav tako se je na koncu koncerta predsednik kulturnega društva Stari trg vsem nastopajočim lepo zahvalil in vsakemu podelil lep rdeč nagelj, poslušalci pa so nastopajoče nagradili z aplavzom, ki mu ni bilo konca.

Koncert pevskih zborov in vokalnih skupin v Starem trgu

Že dvajset let donijo njihovi glasovi

K. Valtl

V Kraju Pernice je še vedno prisotno vzdušje praznovanja 110-letnice Kmečke godbe na pihala, ko so mu svoj šopek dodale še pevke cerkvenega ženskega pevskega zbora. Namreč natanko pred dvajsetimi leti smo na Pernicah s kora v cerkvi sv. Simona in Juda zaslišali ubrano, smo rekli že skoraj šolano petje takratnega ženskega pevskega zbora.

Zboru se je sedaj pridružila že druga in tretja generacija pevk, pretežno hčera, prijateljic in drugih sokrajank, ki danes tvorijo nekaj več kot ducat resnih in rednih pevk. Res je tudi, da se je na Pernicah že nekdanje veliko igralo v kmečki godbi in pelo v cerkvi in ob drugih priložnostih, so rekli od rojstva do slovesa na pokopališču. Je pesem tu spremljala lepe in žalostne trenutke, lajšala ljudem trdo kmečko življenje. Pomislimo, že pred drugo vojno so imeli pri kmetu Kohu harmonij, so se učili note in peli. Petje je bilo in ostaja del življenja perniške fare, povezuje pevce, godbenika in župnijo. Pevke namreč poleg cerkvenih "obvladajo" tudi vrsto ljudskih

in celo narodno-zabavnih viž. Pravijo, da je bila pobudnica in organizatorica sedanjega zbora kmetica Marina Galer. Razumljivo je, da je v petje pritegnila tudi obe hčerki, Simono in Petro, ki še danes obe poprimeta za delo ob nastopih in vajah. Še več, poskrbela je, seveda z možem Slavkom, da imata hčerki ustrezno glasbeno izobrazbo. Zanimivo, v zboru je večina mlajših, ki ob petju obvladajo tudi kakšen instrument, ni se bati za strokovno prihodnost. Marina pravi, da se s ponosom ozira na prehojeno pot, ni bila lahka, pretežka pa tudi ne. "Vesele in teže trenutke si pevke z veseljem delimo med sabo. V tem je moč zbora!" Pesem jih bogati. Njih pesem se iz srca zlije v glas, da obogati tudi poslušalce, to lepoto prenašajo med ljudi doma in še daleč drugam. Vaje vedno potekajo na kmetiji pri Reberniku, kjer se zbirajo v tem hramu glasbe še danes. Ne vemo natanko, kdaj se je petje razmahnilo v teh krajih, vemo le, da nikoli, v še tako hudih časih, ni povsem utihnilo, vedno je bilo v ljudeh in povsod z njimi. Pevke so tudi s pomočjo darovalcev pripravile čudovito praznovanje obletnice. Najprej s kora med mašo in zatem še s posebej bogatim, pestrim programom v cerkvi.

Zaigrali so jim perniški kmečki muzikanti, prijatelji v glasbi, izkazale so se mlade solistke na instrumentih, v gosteh so imele soroden zbor iz Slovenskih goric, ki

Cerkveni ženski zbor

ga vodi njihova prva organistka Klavdija Freidl ... Predvsem pa so domačini napolnili cerkev do zadnjega kotička. Bile so mnoge čestitke, bila so darila, bile so mnoge dobre želje. Izdale so tudi poseben, skrbno napisan, bogato ilustriran almanah, častno ogledalo njihovega dvajsetletnega dela. Koliko poti, odpovedovanj in vaj, pa tudi množica lepih trenutkov, kot pravijo, da jim zaigra srce najbolj dragoceno darilo za vse napore in v spomin na mnoge lepe trenutke, ki jih znajo preživeti kot prava pevska družina. Kot prave kmetice, njih hčerke, znajo delati pa tudi polno izživeti vsak lep trenutek. V pesmi je tudi v najtežjih trenutkih kanček upanja in žarek toplote domačih hramov; v teh krajih, starih že stoletja.

Ljudje današnjega dne

Zlatko Škrubej

Če je človek, kot sem jaz, vedno v družbi ljudi, sliši veliko šal, šaljivih zgodbic in tudi veliko žalostnih zgodb, primernih današnjemu času. Vsega, kar slišimo, si ne moremo zapomniti, razen če je izredno zanimivo.

Zapomnil sem si eno veselo zgodbo, če ji lahko sploh rečemo vesela ...

V ribnik je padel človek, ki ni znal plavati. Vendar je bil pogumen, mlad in močan in se ni dal kar tako. Brcal je, krilil z rokami, tolkel po vodi in vpil na pomoč. Po poti mimo ribnika je prišel Gorenjec Janez, v roki je nesel vrv. "Na pomoč, na pomoč!" je zasklical, se ozrl proti vodi in zaklical utopljenču: "Tudi jaz bolj slabo plavam ..." "Vrv, vrv, vrzite mi vrv!" "To pa ne! Vrv je moja!" rje odvrnil Gorenjec Janez. Pogledal je okoli sebe po bregu in vrgel utopljenču debelo vejo, ki jo je našel v bližini. Nato je odšel dalje. Potem je prišel mimo Štajerec. Ko je zaslišal iz vode klice na pomoč in zagledal človeka, ki se je držal za vejo le toliko, da ni že potonil, mu je v šali zaklical: "Ali jo piješ? Vodo piješ! S takimi nimam rad opravka!" In je šel dalje. Čez čas jo je mimo primahal Primorec. Klici iz vode so ga pritegnili k bregu: "Ma, zakaj tako kričite?" "Ne znam plavati, utapljam se, na pomoč!" "Ma, kaj ne znaš, saj si na vrhu, ne? Mene že ne boš hecal, mene ne!" Tudi on je odšel.

Ravno takrat se je ob ribniku ustavil avto. Izstopil je Dolenjec, slišal klice in stekel k bregu. Videl in slišal je utopljenca, ki je klical: "Vrv, vrv, vrzite mi vrv!" "Vrv? No prav, pa vrv!" Skočil je do avta, vzel iz prtljažnika vrv in jo vrgel onemu v vodi. Utopljenec se je je oprijel, jo potegnil k sebi in z vrvjo vred potonil. Dolenjec je skomignil z rameni in zagodrnjal: "Me pa res zanima, zakaj bo pod vodo potreboval vrv ..." Potem se je z avtom odpeljal do bližnje gostilne in tam pripovedoval, kaj je doživel. "Bil je čuden človek, od tujih ljudi, ki jih sploh poznal ni, je pričakoval pomoč," so dejali Gorenjec, Štajerec in Primorec, ki so sedeli vsak v svojem kotu v gostilni. Pa naj še reče kdo, da človek današnjega dne ne zna prisluhniti in pomagati človeku. Ta zgodba tudi pove, v kaj se spreminjamo ljudje nekdanjega dobrega srca.

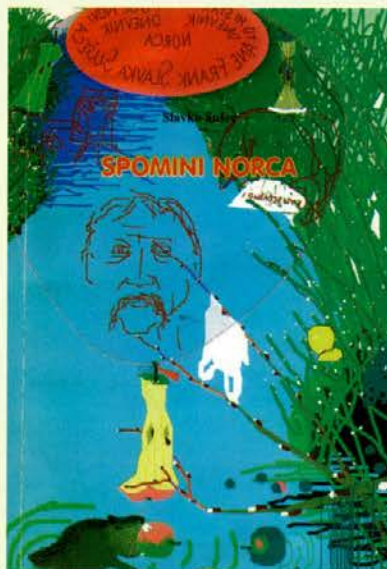

Spomini norca

Avtobiografija Slavka Sušca

Milena J. Cigler

Po prebrani knjigi sem se najprej vprašala: Spomini norca ali genija? Meja je ozka. Kaj vemo o psihozah in shizofreniji? Zelo malo. Kaj o tem ve Slavko Sušec? Več, kot bi želel ... Dovolj zgovoren je že naslov knjige, zato zagotovo veste, o čem govori.

Avtor je v knjigi tako osupljivo iskren, da sem bila enostavno šokirana. Kot bralka, katere citat je na zadnji platnici, knjige nisem mogla odložiti, dokler je nisem prebrala do konca. Ne glede na tragičnost, ki jo izpričuje naslov, je v knjigi opisanih toliko smešnih dogodkov, da sem se od srca nasmejala. Načini, na kakršne so včasih zdravili v psihiatričnih ustanovah, se zdaj zdijo neverjetni. Pokojni dr. Heber je v Društvu za zdravo življenje večkrat pravil, kako so v Škofljici, kjer je bil na praksi, zdravili bolnike, ki so jih tja pripeljali npr. zaradi alkoholizma. Bolniki so stali za mrežo in ko je bil čas vizite, je zdravnik tiste, ki so naredili recidiv (so ponovno pili alkoholne pijače), ozmerjal s "pacek", medtem pa je sestra prišla povedat, da je kosilo v zdravniški menzi nared. Zdravnik pa je rekel: "Juho kar nalijte, samo tri imam še za pregledat."

No, Slavko ni bil alkoholik in tudi ravnanje zdravniškega osebja se je bistveno izboljšalo do takrat, ko je on šel na zdravljenje, vseeno pa v knjigi ves čas, ko opisuje hospitalizacijo, toži o tabletah in injekcijah, zaradi katerih je telo okorno in duh moten ali otopel. Kadar se mu je "zmešalo", si je večinoma domišljjal, da je Jezus Kristus in da bo odrešil svet. Mu je pa zaradi te blodnje, kot piše v knjigi, Jezus velikokrat narekoval čudne reči: da ne sme jesti, da ljudje smrkajo, ker niso dozoreli, da se mora sleči ... Nekoč je srečal celo hudiča.

Zelo sem se smejala opisu pripetljaja s policisti. Po prometnem prekršku, ki ga ni povzročil sam, ampak neki lopovi, ki so mu ukradli avto, se je pogovarjal s policisti. Prišli so tudi do tega, da imajo zelo nizke plače. Ko je šel drugi dan plačat kazen, je namesto 120 nakazal kar 300 evrov, ker so se mu policisti zasmili. Ne spomnim se, da bi že kdaj brala knjigo, tako nabito z odkritosrčnostjo. Res pa je Slavko doštudiral novinarstvo in pisanje mu gre dobro od rok. Mislim, da je z odkritostjo, ki presune, pridobil simpatije bralcev in da bo vsak rad vzel v roke Spomine norca.

Knjiga je izšla v samozaložbi. Če jo želite vzeti v roke, pišite na e-naslov pesnik.slavcek@gmail.com ali v naše uredništvo.

Ali vas mora biti strah?

Bernarda Dretnik, samostojna premoženjska svetovalka

„Ne vem, ali bo sprememba prišla s pokom ali s cviljenjem oziroma ali bo prišla prej ali slej. Ampak glede na situacijo je verjetneje, da bo finančna in ne politična kriza tista, ki bo povzročila spremembo.“

Paul Volcker (predsednik Ameriške centralne banke od 1979 do 1987)

Iz medijev vedno znova in vsak dan izvemo slabe novice. Na žalost zelo malo dobrih, kar povečuje negotovost in ne nazadnje strah. Ljudje so prestrašeni in ne vedo, kaj prinaša prihodnost. Vsak, ki ima svoje premoženje, začne razmišljati, kaj narediti z njim.

Zelo dobro je del svojega premoženja dati v naložbe, kjer ga lahko zaščitimo.

Še vedno so na trgu trendi v plemenitih kovinah, kot sta zlato in srebro. Zelo zanimive so tudi strateške kovine. Cena zlata, predvsem pa srebra, je trenutno ena izmed najbolj manipuliranih elementov v obstoječem finančnem sistemu. Zlato je danes nedvomno bolj redko kot srebro, kaj pa v prihodnosti? V povprečju je za vsakih 10 unč, ki se jih izkoplje iz tal, izkopana 1 unča zlata. Vendar pa se večina izkopanega srebra porabi, večina zlata pa je skoraj v celoti dodanega k svetovni zalogi. Če pogledamo v moderno zgodovino, je srebrousojeno, da postane bolj redka in vsekakor vrednejša kovina od zlata. Število prebivalstva se je od leta 1980 povečalo za 176 %. Svetovni BDP je zrastle za 500 %, izkopane zaloge so zrastle za 600 %. Medtem pa so zaloge izkopanega srebra strmoglavile za najmanj 91 %. In cena je še vedno za 64 % nižja od vrha iz leta 1980, ko je srebro doseglo skoraj 50 dolarjev za unčo. Če izhajamo iz zgodovinskega razmerja srebro : zlato pri 15 : 1, je srebro danes močno podcenjeno. Danes je potrebnih 60 unč srebra za nakup 1 unče zlata. Srebro se danes porablja bolj kot kdaj koli. In dejstvo je, da je trenutno na voljo manj izkopanih zalog srebra kot je zalog zlata. Industrijsko povpraševanje po srebrou je v zadnjem letu zrastle za 18 %. Potreba po srebrou pa narašča iz dneva v dan. Če upoštevamo vedno nove možnosti uporabe srebra, se bo primanjkljaj proizvodnje srebra še povečal. Kitajska od leta 2003 naprej povečuje osnovo solarne industrije za skoraj 100 % letno. Do leta 2014 bo svet potreboval 130 milijonov unč srebra samo za zadostitev enoletnega povpraševanja po sončni energiji. Svet pa je porabil toliko srebra v zadnjih 50 letih. Proizvodni primanjkljaj srebra je večinoma bil financiran s prodajo državnih zalog. ZDA so od druge svetovne vojne na trg spustile skoraj 5 milijard unč. Od leta 2010 pa so državne zaloge padle na ničlo. Z vsakim dnem se pojavi nova možnost rabe srebra, proizvodni primanjkljaj pa odžirajo svetovne izkopane zaloge. Povpraševanje po srebrou se bo povečalo, rudarska proizvodnja pa ne bo nikoli mogla slediti. Z izčrpanjem izkopanih zalog srebra proti koncu desetletja ima srebro potencial, da postane najboljša naložba v zgodovini človeštva. Kako pogosto dobi katera koli generacija priložnost, da investira v omenjen vir, ki bo kmalu izumrl?

Zlatko Škrubej

Za šalo ali zares?

ZELENA

Tone vpraša prijatelja: Zakaj se policisti ne prhajo?

- Hm, tega pa res ne vem.
- Ker čakajo na zeleno luč na bojlerju.

ZAVIST

Mihec vpraša očeta: Ati, kakšen je neoženjen človek?

Ati modro: Sinko, to je človek, ki mu vsi moški močno zavidajo, ampak tega nikar ne povej mami!

FENOMEN

Julka vpraša prijateljico: Kako se imenuje moški, ki vključí fen?

- Pojma nimam.
- Fenomen.

SREČELOV

Na srečelovu izklicevalec zakliče:

Številka 33, debela svinja!

Janez se ves zadovoljen oglasi: To sem jaz!

SPREMEMBA

Srečata se znanca pa reče prvi: Zadnje čase denarja sploh ne vidim več ...

- Se ti je poslabšal vid?
- Ne, poročil sem se ...

KONDOMA

Srečata se dva kondoma in reče eden:

Zadnje čase se mi sanja o otrocih.

Drugi takoj vpraša: Joj, kaj se ti je čisto strgalo?

MODRE OČI

Dekle vpraša fanta: Po kom imaš tako lepe modre oči?

- Po očetu. Bil je boksar.

NAPREDNI

Jure vpraša prijatelja: Ali veš, zakaj so Kitajci in Japonci tako napredni?

- Ne.
- Ker nimajo blondink.

KOLCANJE

Prijatelja politizirata pa reče eden:

Nekaterim politikom se še danes kolca po starih časih.

- Na katere stare čase misliš?
- Na čase, ko smo jim morali vse verjeti.

TEŽAVA

Gost v restavraciji jezno pokliče natakarja:

Natakar! Te juhe ne morem jesti!

- Kaj pa ji manjka? Morda sol?
- Ne, žlica!

KAZEN

Bojan pride domov in žena mu jezno reče:

Kaj je, Bojan, si se ga spet nažrl?

- Molči. Sem že dovolj kaznovan.
- Kako pa?
- Vidim te dvojno.

VIHAR

Peter se hvali prijatelju: Še vsako dekle sem zapeljal v viharju.

Prijatelj odvrne: Kaj ti v sončnem vremenu to ne gre od rok?

TEŽKA VPRAŠANJA

Mojca zaupa prijateljici blondinki: Včeraj sem opravila test za nosečnost.

Blondinka vpraša: Pa so bila vprašanja težka?

VEČNI ŠTUDENT

Sosedi se pogovarjata: Kam bo šel vaš sin po koncu študija?

Soseda jezno: Verjetno kar v dom za starostnike.

NEPOTREBNO

Tone reče prijatelju: Ni mi jasno, zakaj pri nas sploh še potrebujemo sodišča?

- Zakaj jih ne bi potrebovali?
- Saj vsi obtoženi zatrjujejo, da so nedolžni ...

DDV

Prijatelja modrujeta pa vpraša eden: Kaj misliš ti o dvigu DDV-ja pri nas?

- Da ima ta dvig isti učinek kot viagra.
- Viagra? Ne razumem.
- Od jeze smo že vsi trdi.

OPTIMIZEM

Jože vpraša prijatelja: Kaj je to optimizem?

- No, kar ti povej.
- Da vidiš klošarja, ki sedi na klopci v parku in bere revijo Moj dom.

NEZVEŠTOBA

Odvetnik vpraša Mojco: Ali lahko dokažete možev nezvestobo?

- Nisem prepričana, ampak že dve leti ga ni domov.

VRTENJE

Pijančka se srečata v gostilni pa vpraša eden: In kaj je včeraj naredila tvoja žena, ko si se vrnil nasekan domov?

- Nič. Le vrtela je z glavo.
- S svojo ali tvojo?

Ruska rešilna koruza

Janez Švab

Po prvi bitki, ko je nemška armada morala bežati, je Jože prišel do odlične ideje. Med bojem je sovražnim ruskim vojakom večkrat kazal hrbet in začel se je bati krogel, ki bi ga lahko zadele. V eni izmed ruskih vasi je našel koruznik z oluščeno koruzo. V vojaški nahrbtnik je nasipal koruzo in si ga oprtal na hrbet. Nadaljevala se je serija porazov nemške vojske in vedno več je bilo bežanja in s tem kazanja hrbta napredujočim Rusom. S koruzo naložen nahrbtnik je bil čudovit branik pred krogami, kajti vse krogle so ostajale v koruzi. V nahrbtniku je bilo vedno več lukenj od krogel in Jože je porabil ves dan v rovu, da ga je zakrpal. Bal se je, da se bi iz njega vsula koruza in sanj o varnem begu bi bilo hitro konec. Po koncu vojne je želel obdržati nahrbtnik s koruzo za spomin, pa tudi koruzo bi lahko služila kot hrana na dolgi poti iz Rusije. Torej je tovor koruze in svinčenih krogel romal na motor in s prijateljskima v oddaljeno domovino. Po prihodu domov je ob vsesplošnem pomanjkanju hrane koruzo nesel v manjši mlin in jo začel mleti. V mlinu se je začulo resk, bum in še nekaj drugih nedoločnih zvokov, ki so kazali na lomljenje strojnih delov mlina. Zaustavil ga je in pogledal v njegovo ohišje. Med napol zmleto, že kar nekoliko sivo koruzo je bilo več kot polovica svinčenih delcev krogel. Bile so pomešane med koruzo in se jih ni dalo ločiti od nje. Torej z žganci iz ruske koruze ni bilo nič, je pa pridno reševala življenje Šuštarjevemu Jožetu.

Nadarjeni otrok

Janez Križan

Ko je naša Francka rodila zdravega in krepkega dečka, je vihala nos od silne samozavesti, mi sorodniki pa smo ga občudovali, pestovali in strokovno analizirali. Vsak je imel kaj pripomniti, kaj dodati, povedati svoje mnenje. Oče Ivan je bil še posebej ponosen, da ima tako inteligentnega sina: "Kako lep in bister otrok!"

"Kako razvit je že in talentiran!"
"Prav gotovo bo študiral glasbo, ko bo odrasel."
"Prav gotovo bo velik politik, saj je že zdaj ukazovalen ..."
Otrok je rasel, se razvijal, krepil in postajal vedno bolj divji, muhast in razvjen, spregovoriti pa dolgo ni in ni hotel. Nekega dne, ko smo vsi obupali nad njegovo muhasto naravo, je nenadoma prvič rekel: "Av-to." Od silnega veselja smo skoraj onemeli in vsi smo bili enotnega mnenja, da je ta otrok zares talentiran.
"Nadarjeni otroci so lahko muhasti, divji in razvjeni."
"Kje je pobral to besedo?"
"Česa takega še nismo videli ali doživeli pri otroku!"
"Otrok ima izjemen besedni zaklad!"
Kar naenkrat se mi je posvetilo – kot luč, ki se prižge. Spomnil sem se, ko je Korenova Štefka pred dvanajstimi leti rodila zdravega otroka in je bilo popolnoma enako kot tokrat, a izkazalo se je, da otrok ni prav nič nadarjen. Rasel je, se odebelil in – se polenil.
"Kaj pa če tudi ta otrok sploh ni talentiran?" sem bleknil.
Pa je bilo že prepozno. Kot plaz se je name vsul val ogorčenja in sovraštva. Bebavo in bedasto so me prebadali z očmi in prisegel sem si, da nikoli več ne bom rekel nič o povprečnih otrocih.

Kako težko je biti v današnjem času povprečen, preprost in naraven ...

"Nudlpolka"

Irma Zajc

To ni polka, ki se pleše, ampak tista deska, na kateri gospodinje rolamo testo za razne dobre izdelke. Črko o izgovarjamo po libeliško, široko. Letošnje leto sem jo dobila tudi jaz, nudlpolko namreč. Kako?

Mama mi je za rojstni dan poleg zelo domiselnega darila dala tudi denar za nudlpolko. Videla je namreč, da sem si jo ogledovala na Jožefovem sejmu v Dravogradu in nekaj antlala, a kupila je nisem. Na veliko gospojnico sva se podali v Črno, v Zavodu zahakljali Nežko in njenega Janija, pa smo krenili v gužvo, na kramarski sejem. Ogledovali in kupovali smo stvari, ki so zelo nepogrešljive v našem življenju – kot na primer pas za

uro, čeprav obstoječemu nič ne fali. No, pa tudi glinaste skodelice za kislo mleko, čeprav doma nimam krav, da bi mleko kisala. Ne smem pozabiti na nakup kuhinjskih serviet, čeprav imam še en paket nedotaknjen v predalu. Ampak prodajalec je bil tako osamljen, se mi je zasmilil ...
Pa smo šli, in to večkrat, tudi mimo suhe robe. Pri zadnjem prodajalcu sem vprašala za nudlpolko, pa mi je pokazal eno tako malo, kjer bi lahko oblikovala le en krof. Ampak v rokavu je imel drugo varianto, pardon, v prikolici, pokazal mi je namreč veliko nudlpolko iz šperplate. Cena? »Šest evrov, za vas pet, gospa,« je spustil ceno in sem kupila zeleno. Takoj sem videla neodobravanje na maminem obrazu in v mislih sem že kovala odgovor, za kaj jo bom uporabila. "Ne, Irma, to ni nudlpolka, moraš si pa že eno pravo kupiti," mi je previdno svetovala. Srečali smo sestrično Zofko. Vprašala me je, ali sem kupila umetniško sliko. "Ne, nudlpolko," sem ji odgovorila. "Kaj? Pavrška čira, pa šperplato boš meva za nudlpolko?" me je ironično opomnila.

Frdamana nudlpolka, kakšne probleme mi povzroča, sem razmišljala ob trčenju z Gerdejevimi. Seveda me je takoj po rokovanju Bernarda vprašala, ali sem kupila sliko. "Maj ne, to ni slika, to je nudlpolka," sem odgovorila. "A veš, nudlpolka mora biti iz lesa," je zaključila, ostali člani Gerdejeve družine pa so se seveda strinjali. Da o mami ne govorim. Ves naš sprevod se je napotil proti avtu, kjer sem odložila svoj enkratni nakup, nudlpolko iz šperplate. Še dobro, da nisem srečala še koga poznanega. Brez bremena v roki, ki je bil podoben umetniški sliki, sem stopila do izbranega prodajalca suhe robe ter kupila veliko, pravo, predvsem pa leseno nudlpolko za osemnajst evrov.
V nedeljo, ko je zunaj padal dež, sem vzela v roke oljne barve ter jih začela nanašati na kozarce. V strahu, da ne bi popacala mize, sem svoje ustvarjanje izvajala na nudlpolki iz šperplate. "No, pa sem opravila zelo dober nakup na kramarskem sejmu v Črni," sem ugotovila vsa zadovoljna.

DLJE SO STVARI V UPORABI, BOLJŠE JE ZA NAŠ PLANET.

ORGANIZIRA
BREZPLAČNI
DVORIŠČNI SEJEM
PRINESI,
KAR NE POTREBUJEŠ VEČ,
A JE LEPO OHRANJENO
IN/ALI
ODNESI,
KAR ŽELIŠ,
(TUDI ČE NIČ NE PRINESEŠ.)
VSAKO 4. SOBOTO (RAZEN JULIJA)
OD 9. DO 12. URE
V MESTNEM JEDRU SLOVENJ GRADCA

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADec

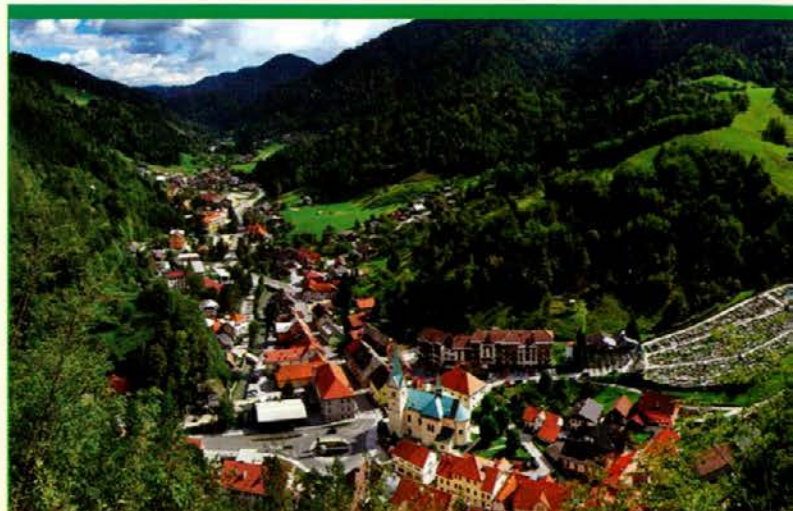

Foto: Tormo Jeseničnik

Turistična zveza Slovenije je na tekmovanju Moja dežela - lepa in gostoljubna Črni na Koroškem podelila prvo mesto.

Punkl na Ravnah na Koroškem je zmagovalec med mladinskimi prenočišči.

Ustavimo ambrozijo!

Rastlina, ki jo vidite na fotografiji, je invazivna, neavtohtona rastlina na našem področju. Ker neusmiljeno nadaljuje svoj pohod in lahko povzroča resne težave z dihal, priporočamo vsakemu, ki bi jo kjer koli opazil, da jo izruva s koreninami vred in jo uniči, njena morebitna semena pa sežge. Če gre za večje površine te rastline, vsaj delno pomaga tudi zelo nizka košnja.

Več fotografij in podatkov lahko najdete na spletu, če v iskalnik odtipkate ambrozija.

Sonja Duraj, Ekološko društvo SG

Zaživimo srečno in odgovorno

Ekološko društvo Slovenj Gradec

Vedno več ljudi pri nas in po svetu spoznava, da družba potrošništva, ali bolje rečeno potratništva, ne vodi v pravo smer in da gospodarska rast in rast BDP na račun narave in človeka nista prava kazalnika uspeha neke države, kaj šele resnične sreče posameznika.

Več o tem in o rešitvah, ki so usmerjene k sreči za vse, lahko najdete v zanimivih brezplačnih publikacijah, ki vas čakajo v "Zelenem info središču" v mestni pasaži v Slovenj Gradcu. Obenem vas prijazno vabimo, da sodelujete pri ustvarjanju "zelenih informacij" s svojimi idejami, oglasi, predlogi in podobnim.

HČERKI

Kako dišiš
 po mladosti,
 ko se stisneš
 k meni
 in me rahlo
 poljubiš na levo lice.
 Nasmehneš se
 in brezskrbno
 odfrčiš
 kot pisan metulj.
 Zasipaš me
 z brezmejno srečo,
 ljuba moja hči.
 Kako dišiš po mladosti ...

Romana Lesjak

Gozdno-lesna veriga GG Slovenj Gradec

Trudimo se, da lesu, ki zraste pri nas, dodamo kar največjo vrednost, pri čemer zaposlujeemo ljudi, ki živijo in delajo pri nas. Približno polovico hlodovine pridobimo iz državnih gozdov, vsaj še enkrat toliko pa je odkupimo od gozdnih posestnikov.

Prednosti, ki jih ima gozdni posestnik z oddajo svoje hlodovine GG Slovenj Gradec:

- odkup hlodovine smreke, jelke, macesna, bora in bukve po poštenu ceni in plačilo v 30 dneh
- odkup hlodovine vseh dolžin, debelin in kvalitete ter organiziran odvoz sortimentov
- odkup lesa na panju in organizirana sečnja ter spravilo lesa
- elektronski prevzem lesa na našem skladišču
- izdelava poročila o pavšalnem nadomestilu za prodajo okroglega lesa za preteklo leto
- bonusi za dobavo hlodovine

Kontaktne osebe za odkup:

Božo Vrhnjak, vodja odkupa, tel. 031 575 172; e-pošta bozo.vrhnjak@gg-sg.si

Robert Uršej, odkupovalec, tel. 051 606 872; e-pošta robert.ursej@gg-sg.si

Ivan Martini, odkupovalec, tel. 041 656 005

Prosimo, da z omenjenimi osebami navežete stik in radi se bodo oglasili pri vas in se z vami dogovorili o podrobnostih.

Z oddajo hlodovine GG-ju Slovenj Gradec boste naredili veliko koristnega zase in z zagotovitvijo zaposlitve tudi za našo skupnost.

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC D.D.**

080 19 20
www.ZavarovalnicaMaribor.si

24 urna asistenca za kolo in kolesarja
Odgovornost kolesarja do 30.000 €
Nezgodno zavarovanje kolesarja
Kasko zavarovanje kolesa

Novost v Husqvarni in Lesoteki

Marta Krejan

Foto: Brane Dolinšek

Lesoteka trgovina se je letos predstavila tudi na Turističnem tednu v Črni na Koroškem in na Jesenskih srečanjih na Prevaljah. Poleg programa za delo v gozdu in nego travnatih površin je predstavila novost proizvajalca motornih žag in drugih strojev Husqvarne: baterijske motorne žage in kose. Husqvarna je edini proizvajalec baterijskih orodij in strojev, ki so primerna predvsem za urbana naselja, za tesarje, vrtnarje, urejevalce okolja in drevesnih krošenj.

Baterijska žaga, ki je za nas najbolj aktualna, je tiha, lahka, ne onesnažuje okolja in je izjemno enostavna za uporabo. Odlikujejo jo visoka zmogljivost, velika hitrost verige ter trpežen in vzdržljiv motor. Li-ion akumulator zagotavlja konstantno dolgotrajno moč. K žagi kot standardna oprema sodijo dva akumulatorja in inteligen hiter polnilec, s pomočjo katerega baterijo enostavno priklopimo na električno omrežje.

Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali Husqvarnino novost in jo tudi preizkusili.

Silvo Pritrznik, direktor GG Slovenj Gradec, je navdušen nad spretnostjo črnjanske županje Romane Lesjak, ki preizkuša baterijsko motorno žago.

Lesoteka se predstavi.

Rajko Gracej z motorno žago tudi kipari.

Radlje ob Dravi

Slovenj Gradec

Novo!

529,69 €

Baterijska motorna žaga H-436 Li;
čas obratovanja 35 minut, teža 3,7 kg

253,15 €

Motorna žaga H-135, 1,4 kW; teža 4,7 kg

Novo!

741,15 €

Baterijska motorna žaga H-536 LiXP;
čas obratovanja 35 minut, teža 3,7 kg

913,99 €

Motorna žaga H-560 xp, 3,5 kW; teža 5,6 kg

Novo!

700,49 €

Motorna žaga H-543 XP; 2,2 kW teža 4,5 kg

547,99 €

Novo!

Baterijska motorna kosa H-536 LiL;
čas obratovanja 60 minut, teža 4,2 kg

Novo!

303,99 €

Baterijske škarje za živo mejo 136 LiHD50;
čas obratovanja 35 minut, teža 4,2 kg

2199 €

Robotska kosilnica H-AM 220 AC;
do 1800 m²

Husqvarna®

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER